

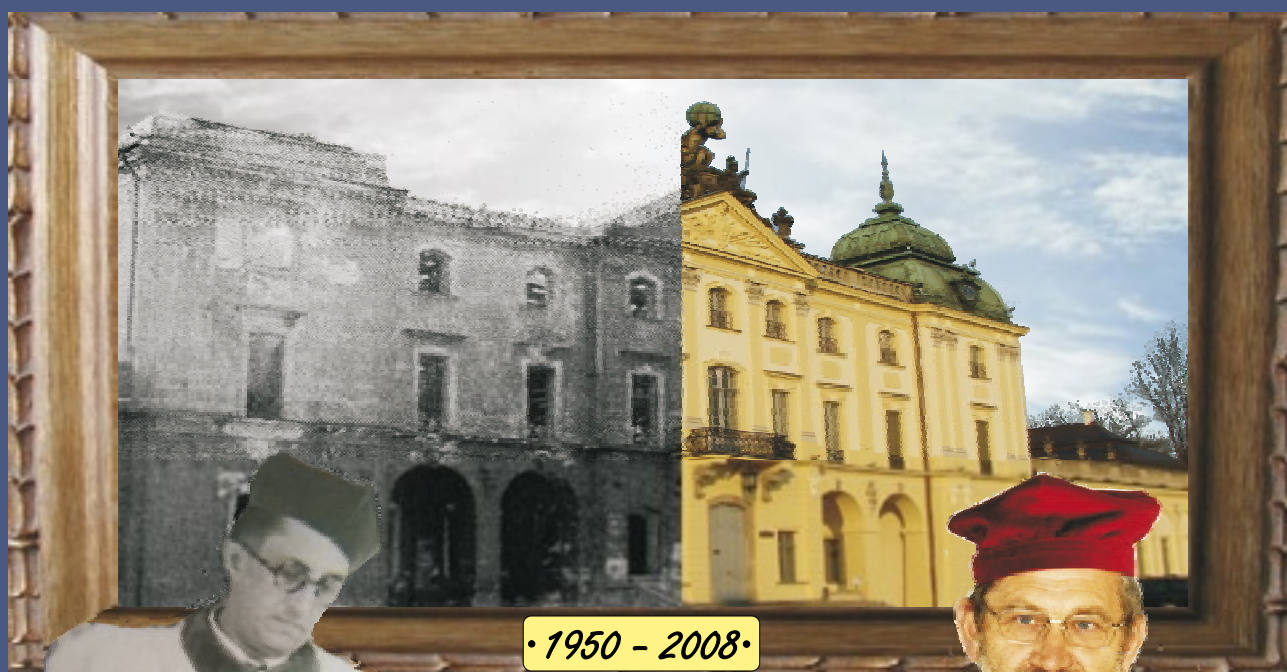
MEDYK BIAŁOSTOCKI

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

NR 2-3(61/62) BIAŁYSTOK LUTY/MARZEC 2008 ISSN 1643-2734

NUMER SPECJALNY.

OD AKADEMII LEKARSKIEJ DO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

Pierwszy Rektor Akademii Lekarskiej
prof. dr hab. Tadeusz Kielanowski

Pierwszy Rektor Uniwersytetu Medycznego
prof. dr hab. Jan Górski

Wielce Szanowni
Członkowie Społeczności
Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku

Mam zaszczyt poinformować Państwa, że dn. 22.03.2008 roku
wchodzi w życie ustawa o nadaniu Akademii Medycznej w Białymstoku
nazwy:

„Uniwersytet Medyczny w Białymstoku”

Wielu osobom zapewne niełatwo będzie rozstać się z dotychczasową, 58-letnią nazwą. Status Uniwersytetu jest odpowiedzią na wyzwanie obecnych czasów. Podkreśla on charakter kształcenia, osiągnięty przez nas poziom badań naukowych, a także liczbę uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk. Na obecny stan pracowaliśmy rzetelnie od chwili powołania uczelni.

Wszystkim pracownikom składam serdeczne gratulacje.

Rektor
Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku
prof. dr hab. Jan Górski

▶ Bilans dwóch kadencji	4
▶ Uniwersytet – nazwa adekwatna	11
▶ Kronika wydarzeń	14
▶ Początki AMB 1950–1955	17
▶ Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim	24
▶ Oddział Stomatologii	26
▶ Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej	31
▶ Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia	34
▶ Dział Spraw Studenckich	41
▶ Studenckie Towarzystwo Naukowe	43
▶ Dział Nauki z prawdziwego zdarzenia	44
▶ Od Roczników do Advances in Medical Sciences	48
▶ Centrum Medycyny Doświadczalnej	50
▶ Euroregionalny Medyczny Ośrodek ds. Badań i Edukacji	52
▶ Publiczny Szpital Kliniczny	54
▶ Dziecięcy Szpital Kliniczny	57
▶ Biblioteka Główna	59
▶ Folia Histochemica et Cytobiologica	62
▶ Radiosupeł	63
▶ Chór	65
▶ Medyk Białostocki	66
▶ Dynamiczny rozwój uczelni	70
▶ Trzeba myśleć po amerykańsku	79

Materiały do numeru przyjmujemy do dn. 10 każdego miesiąca.

Skład redakcji:

Redaktor naczelny: Lech Chyczewski ● **Zastępca redaktora naczelnego i kronikarz:** Krzysztof Worowski ● **Sekretarz redakcji:** Danuta Ślósarska ● **Członkowie:** Magdalena Grassmann, Adam Hermanowicz, Alina Midro, Wojciech Sobaniec, Anetta Sulewska, Paweł Szambora, Anna Worowska ● **Współpracownicy:** Wojciech Dębek, Jan Pietruski ● **Korekta:** Mieczysław Sopek ● **Skład komputerowy:** e-Print Michał Żeleznikowicz ● **Strona internetowa:** Andrzej Bortacki ● **Druk:** PRO100 ● **Projekt i wykonanie okładki:** Walenty Pankiewicz

Adres redakcji:

Biblioteka Główna Akademii Medycznej, 15-089 Białystok 8, ul. Kilińskiego 1, tel. (085) 7485485 (Danuta Ślósarska), e-mail: danka@umwb.edu.pl e-mail: medyk@umwb.edu.pl, <http://www.umwb.edu.pl>

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowania tekstów oraz zmiany ich tytułów.

W bieżącym felietonie powinienem, zapewne we wzniosłych słowach, wyrazić naszą wspólną radość z przełomowego wydarzenia, jakim jest osiągnięcie przez naszą uczelnię statusu uniwersytetu medycznego. Zamiast wzniosłych słów, zespół redakcyjny postanowił, w specjalnym wydaniu *Medyka*, pokazać Czytelnikom drogę, która doprowadziła nas do tego niewątpliwego osiągnięcia.

Na okładce umieściliśmy dwie znaczące dla historii uczelni osoby: prof. Tadeusza Kielanowskiego – pierwszego rektora Akademii Lekarskiej w Białymstoku i prof. Jana Górskiego – pierwszego rektora Uniwersytetu Medycznego. Jeden na tle zrujnowanego pałacu Branickich z roku 1950. Drugi – na tle tego samego, ale odrestaurowanego gmachu z roku 2008. Te dwie daty, to dwa kamienie milowe w historii uczelni, które przedziela ponad pół wieku ciężkiego wysiłku wielu ludzi – i tych o znamienitych nazwiskach i tych całkiem anonimowych.

Jeżeli ktoś nie wierzy w cuda, to niech przeczyta w bieżącym *Medyku* historię powstania naszej Alma Mater. Początki uczelni, to niemal scenariusz filmu o pionierach, tym razem nie z dzikiego zachodu, a z dzikiego wschodu. Jest rok 1949. Cudem zapada decyzja o lokalizacji nowej uczelni medycznej. Nie w Olsztynie, nie w Suwałkach, które również brano pod uwagę, ale w zrujnowanym przez wojnę Białymstoku – zapyziałym miasteczku na wschodnich rubieżach powojennej Polski. Po długich targach, zapada decyzja o usytuowaniu nowej Akademii Lekarskiej w walących się, wypalonych przez wojnę murach dawnej siedziby magnackiej. Brak bazy lokalowej, brak kadry, infrastruktura miasta ledwie dyszy. Nie ma sieci gazowej, z kranów zamiast wody leci podejrzana żółta ciecz, niewydolna sieć energetyczna ze spadkami napięcia, na ulicach błoto. To realia tamtych czasów. Niewiele wierzyło, że pomysł białostoczanina doktora Jerzego Sztachelskiego, ówczesnego Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, może się powieść. A jednak znaleźli się ludzie wielkiego umysłu, serca i wiary. Zaliczam do nich zarówno pierwszych wykładowców, jak i studentów. Ci pierwsi już nie żyją. Powinniśmy obdarzyć ich pamięcią i szacunkiem. Ich nazwiska przewijają się w tekstach, które oddajemy do Państwa rąk. Z grupy 164 studentów, którzy odważyli się podjąć naukę w spartańskich warunkach, żyje połowa. Z kilkoma mam kontakt. Mimo upływu lat, nie stracili młodzieńczego entuzjazmu. Wielu z nich, już jako pracownicy ze stopniami i tytułami naukowymi, dalej budowali uczelnię. Nie można o nich zapomnieć. Przygotowujemy o nich monografię.

Zanim przejdziemy do teraźniejszości, cofnijmy się 6 lat. Większość wyborców uwierzyła odważnym deklaracjom ówczesnego kandydata na rektora. Ster przejęli ludzie z wizją, którzy potrafili wykorzystać nowe możliwości, jakie pojawiły się wraz z przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej. Staraniem ekipy zarządzającej Akademią przez ostatnie 6 lat stworzyliśmy trzywydziałową uczelnię z sześcioma tytułami do doktoryzowania. Mamy Wydział Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim, który w rankingu MNiSW zajmuje pierwsze miejsce wśród wszystkich tego typu wydziałów działających w Polsce. Żywe kontakty z uczelniami medycznymi na świecie są niezwykle cenne. Centrum Medycyny Doświadczalnej – baza z prawdziwego zdarzenia do przeprowadzania eksperymentów biologiczno-medycznych – może być wzorem dla innych. Możemy pochwalić się prężnie działającymi dwoma międzynarodowymi pismami naukowymi, które są wysoko notowane w odpowiednich rankingach. Powstał dobrze funkcjonujący i rozwijający się Wydział Pielęgniarstwa z budującą się bazą lokalową. Mamy pieniądze i plany na budowę gmachu dla Wydziału Farmaceutycznego, a także zagwarantowaną sumę pół miliarda złotych na restrukturyzację i rozbudowę PSK. Nasza uczelnia osiągnęła status Uniwersytetu Medycznego.

Życzmy naszemu Uniwersytetowi dalszego rozwoju, a także oddanych, mądrych ludzi o gorących sercach i rozważnych, ale wizjonerskich umysłach.

Bilans dwóch kadencji

Obietnice wyborcze

„*Optymistycznie*” – pierwszy wywiad z prof. dr. hab. Janem Górskim, rektorem AMB, *Medyk Białostocki* 2/2002.

Należę do ludzi, którzy odnajdują się w działaniu. [...] Pracą w poprzedniej kadencji udowodniłem, że można wiele zrobić. Wybudowanie bloku M, Zakładu Hemodynamiki, Kliniki Kardiochirurgii, Oddziału Intensywnej Terapii w PSK-a, to tylko niektóre przykłady świadczące o tym, że nie jestem gołosłowny.

Mówiąc o reorganizacji uczelni [w wystąpieniu wyborczym – przyp. red.], miałem na myśli powołanie trzeciego wydziału, który roboczo nazwałem Wydziałem Pielęgni-

stwa i Nauki o Zdrowiu. Wspominałem też o zmianach finansowania dydaktyki, o utworzeniu w ramach Wydziału Lekarskiego Oddziału Nauczania w Języku Angielskim. Za priorytet uważam rozbudowę SPSK-a.

Mozolna praca

Przemówienie inauguracyjne 2003 r., MB 10/2003.

[...] Niewątpliwie najważniejszym wydarzeniem minionego roku w naszej uczelni, wydarzeniem, które zmienia jej naturę i strukturę było powołanie Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. Nowy wydział prowadzić będzie nauczanie na pięciu kierunkach, a mianowicie na: pielęgniarstwie, położnictwie, fi-

Prof. Jan Górski. Karykaturę wykonał Kazimierz Falkowski.

zjoterapii, dietetyce oraz na ratownictwie medycznym.

[...] O prężności uczelni najlepiej świadczy liczba uzyskanych tytułów i stopni naukowych. W minionym roku akademickim 11 osób uzyskało tytuł profesora, 14 stopień doktora habilitowanego, zaś 62 osoby stopień doktora nauk.

[...] Potencjał naukowy Wydziału Farmaceutycznego wzrósł w takim stopniu, że wystąpiliśmy o prawo do nadawania przez ten wydział stopnia naukowego doktora nauk farmaceutycznych.

[...] Utworzyliśmy wraz z Wydziałem Prawa Uniwersytetu w Białymstoku Podyplomowe Studium Prawa, Organizacji i Zarządzania w Ochronie Zdrowia.

[...] Do największych wydarzeń w życiu uczelni należało też zakończenie długoletniej inwestycji pod nazwą Instytut Pediatrii, a obejmującej DSK-a oraz blok M.

DSK jest jednym z najnowocześniejszych szpitali dziecięcych w Polsce.

[...] Ukończono rozbudowę i modernizację Kliniki Neurochirurgii. [...] Kontynuowana jest modernizacja bloku operacyjnego w PSK-a.

Inauguracja roku akademickiego 2002/2003.

[...] W tym roku odrestaurowane zostaną: lewe skrzydło pałacu, kolumnada po prawej stronie i zapoczątkowana będzie wymiana stolarki w korpusie głównym.

[...] Pozyskane zostały fundusze z KBN na remont Zakładu Patofizjologii oraz fundusze z Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej na adaptację pomieszczeń w Zakładzie Klinicznej Biologii Molekularnej.

[...] Rozpoczęliśmy wydawanie „Medyka Białostockiego”, jako miesięcznika.

[...] W Bibliotece dokonano rewolucji informatycznej. Zakupiono nowoczesną wersję zintegrowanego systemu informacyjnego ALEPH 500, wdrożono system elektronicznego przesyłania odbitek prac, w ramach współpracy z innymi bibliotekami udostępniono kilkaset czasopism naukowych, udostępniono elektroniczną wersję Current Contents.

[...] Wystąpiliśmy z inicjatywą powołania Medycznego Ośrodka ds. Badań i Edukacji Euroregionu Niemen z siedzibą w naszej uczelni.

[...] Spektakularny wymiar nabrała współpraca z Wydziałem Medycznym Uniwersytetu Duisburg-Essen. Jej wyrazem była szkoła letnia w Essen. W ramach szkoły

Od lewej: rektor AMB, prof. dr hab. Jan Górski wręcza podpisaną tekst porozumienia o lokalizacji Kliniki Geriatrii w Szpitalu MSW w Białymstoku Aleksandrze Sapieżyńskiej, dyrektor departamentu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W głębi dr Janusz Rainko – dyrektor szpitala MSW i dr hab. Marek Rogowski – prorektor ds. klinicznych AMB.

Kliniki Geriatrii, nie przypuszczałem, że ta idea może zmaterializować się tak szybko. Klinika działa na bazie szpitala MSW.

Podsumowanie trzech lat

„Rektor Budowniczy” – wywiad, MB 7–8/2005.

[...] Mogę powiedzieć, że udało nam się zrobić więcej niż deklarowałem w wystąpieniu wyborczym. [...] Pozyskaliśmy w Ministerstwie Zdrowia tytuł inwestycyjny w wysokości 27 milionów na rozbudowę Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego. Te środki pozwolą nam na budowę Kliniki Chirurgii Szczykowo-Twarzowej z pododdziałem Chirurgii Plastycznej, Kliniki Rehabilitacji, budowę nowych ciągów komunikacyjnych, w tym holu głównego oraz na dokończenie kapitalnego remontu bloku operacyjnego. Przed kilkoma miesiącami uzyskaliśmy drugi tytuł inwestycyjny na sumę 17,7 milionów zł z przeznaczeniem na przebudowę Kliniki Ginekologii oraz budowę Kliniki Neonatologii i Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej. Już na po-

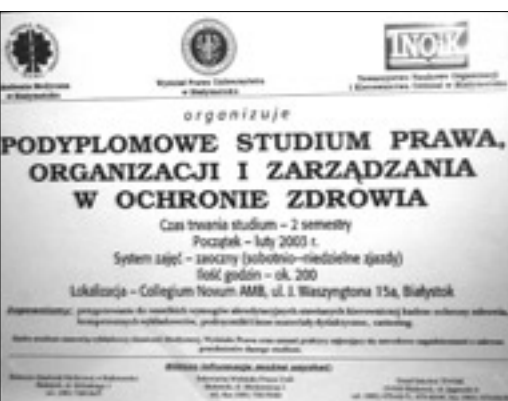
czątku listopada oddamy do użytku nowoczesny Oddział Ratunkowy.

[...] Uzyskaliśmy fundusze z KBN oraz z Unii Europejskiej na wybudowanie, przy ulicy Szpitalnej, nowoczesnego gmachu Centrum Medycyny Doświadczalnej. Udało się także odremontować przód korpusu pałacu Branickich oraz dwa jego skrzydła. Pracom konserwatorskim poddane zostały również rzeźby Herkulesów. Dosłownie przed kilkoma dniami przyznano nam 5,5 miliona złotych z funduszy unijnych na dokończenie kapitalnego remontu pałacu.

[...] Oddział Nauczania w Języku Angielskim funkcjonuje od roku i cieszy się bardzo dobrą opinią.

[...] Zamierzam rozpocząć starania o przyznanie nam środków na budowę gmachu dla Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. Warto przypomnieć, że liczba studentów w naszej uczelni uległa niemal podwojeniu.

[...] W planach na przyszłą kadencję mamy również poprawę warunków lokalowych na oddziale stomatologii, poprzez zaadaptowanie

27 naukowców i 4 studentów naszej uczelni prezentowało wykłady w tamtejszym ośrodku.

[...] Gdy przed rokiem mówiłem o pilnej konieczności podjęcia działań zmierzających do utworzenia

cd. na str. 6 ⇨

części pomieszczeń prosektorium Zakładu Anatomii Patologicznej oraz pomieszczeń po Klinice Chirurgii Szcękowo-Twarzowej.

[...] Zamierzamy wystąpić wkrótce o uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk stomatologicznych. Warto przypomnieć, że nie tak dawno uzyskaliśmy prawo do nadawania stopnia doktora nauk w dziedzinie nauk farmaceutycznych i doktora habilitowanego w dziedzinie biologii medycznej, a także prawo do organizacji studium doktoranckiego na Wydziale Farmaceutycznym. Obecnie uczelnia ma cztery uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk. Kolejne dwa umożliwiłyby nam starania o uzyskanie statusu uniwersytetu medycznego.

Plany na drugą kadencję

„W drodze do uniwersytetu medycznego” – wywiad, MB 4/2005.

[...] Najważniejszym zadaniem jest kontynuowanie i rozwijanie inwestycji. [...] Chciałbym doprowadzić, w ciągu około dwóch, trzech lat, do przekształcenia Akademii Medycznej w Uniwersytet Medyczny. [...] W zapisie ustawy uczelnia medyczna, by stać się uniwersyte-tem, musi mieć sześć uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk.

Szkoła letnia Essen-Białystok. Studenci naszej uczelni odbierają nagrody za najlepsze prace naukowe.

My mamy obecnie cztery, jesienią wystąpimy o piątą, a potem za jakiś czas o szóstą. Uprawnienia do nadawania doktora nauk stomatologicznych otrzymamy prawdopodobnie bez większych trudności. A Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia, który już teraz ma wszelkie formalne podstawy do wystąpienia o uprawnienia, został powołany dwa lata temu i dlatego wymagane jest żeby trochę odczekać.

[...] Budujemy Klinikę Rehabilitacji, Klinikę Chirurgii Szcękowej, Szpitalny Oddział Ratunkowy, nowy hol i nowe ciągi windowe w PSK-a, prowadzimy kapitalny remont bloku operacyjnego w tym szpitalu, rozpoczynamy budowę Kliniki Neonatologii, Kliniki Rozrodczości

i Endokrynologii Ginekologicznej, przebudowę Kliniki Ginekologii z Blokiem Operacyjnym, częściowy remont Kliniki Perinatologii. Planujemy rozpoczęcie w najbliższym czasie budowy Kliniki Hematologii z Ośrodkiem Przeszczepiania Szpiku. Budujemy Centrum Medycyny Doświadczalnej. Moim ukrytym marzeniem jest wprowadzenie tytułu inwestycyjnego na budowę gmachu dla Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. To wręcz paląca inwestycja. Na tym wydziale studiuje 1400 studentów, a powierzchnia uczelni nie uległa zwiększeniu nawet o metr.

[...] Niebawem rozpoczynamy adaptację pomieszczeń na potrzeby tworzącego się Laboratorium Analizy Leków na Wydziale Farmaceutycznym. Środki na wyposażenie tego laboratorium otrzymaliśmy z MNiSzW oraz z przygranicznego

Powołanie Medycznego Ośrodka ds. Badań i Edukacji Euroregionu Niemen. Od lewej: Prof. Zita Aušrele Kucinskiene – dziekan Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Wilnie, Janusz Krzyżewski – Marszałek Sejmiku Województwa Podlaskiego, prof. Jan Górski – rektor AMB, prof. Piotr V. Garelik – rektor Uniwersytetu Medycznego w Grodnie.

polsko-litewskiego programu Interreg III. Laboratorium będzie pełnić zadania dydaktyczne, naukowe oraz usługowe, prowadząc analizy leków i identyfikacje substancji o nieznanym a podejrzanym składzie i przeznaczeniu. Laboratorium wypełni dotkliwy brak placówki tego typu na WF i w tej części kraju.

[...] Troszczymy się nieprzerwanie o rozwój diagnostyki i leczenia chorób serca. [...] Doskonale działa druga pracownia hemodynamiczna. Pozwoliło to na przekształcenie Zakładu Kardiologii Inwazyjnej w klinikę. W Klinice Kardiologii budujemy pracownię elektrofizjologii. W pracowni tej leczone będą skomplikowane zaburzenia rytmu serca, zaburzenia, które nie poddają się leczeniu farmakologicznemu. [...] Po uruchomieniu tej pracowni będziemy w stanie diagnozować i leczyć niemal wszystkie choroby układu krążenia. W klinikach naszych staramy się nieustannie wdrażać, w miarę możliwości finansowych, najnowsze zdobycze wiedzy. Ostatnie, najbardziej spektakularne osiągnięcia to leczenie głuchoty przy pomocy implantów oraz zastosowanie nawigacji komputerowej w zabiegach na mózgowiu, kręgosłupie i wielkich stawach.

Znaczące sukcesy

„Od mieszania herbata nie staje się słodsza” – wywiad MB 8–9/2006.

[...] Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii zajął pierwsze miejsce wśród wydziałów lekarskich w kraju. Wydział Farmaceutyczny zajął zaś trzecie miejsce.

[...] W przyszłym roku planujemy ukończenie remontu pałacu, budowę nowego lądowiska dla helikopterów i utworzenie Laboratorium Analizy Leków. Będziemy kontynuować budowę Kliniki Rehabilitacji, Kliniki Chirurgii Szcękowej, Kliniki Neonatologii, przebudowę

Hol w szpitalu klinicznym.

Kliniki Ginekologii i budowę Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej, przebudowę holu i niektórych ciągów komunikacyjnych w PSK-a. Podjęliśmy decyzję o budowie gmachu dla Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. Na wykonanie projektu budynku otrzymaliśmy już milion złotych z Ministerstwa Zdrowia, a to zapowiada się optymistycznie, bo na ogół minister nie kończy dotacji na sporządzeniu projektu. Liczymy, że w przyszłym roku podpisze nam finansowanie tytułu inwestycyjnego i w ciągu trzech lat wydział ten otrzyma swoje nowe, nowoczesne lokum.

[...] Czasy są niełatwe. A my zdobyliśmy bardzo wysoką pozycję naukową, oddaliśmy do użytku Szpitalny Oddział Ratunkowy, zbudowaliśmy Centrum Medycyny Doświadczalnej, udaje nam się pozyskiwać środki finansowe na kolejne inwestycje. Cieszą mnie nawet rusztowania na pałacu, nie przeszkadzają kurz i odgłosy remontu.

„W drodze do uniwersytetu medycznego” – przemówienie inauguracyjne, MB 10/2006.

[...] Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia uzyskał w minionym roku uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk. Stał się więc pełnoprawnym członkiem społeczności akademickiej. Upraw-

Klinika Otolaryngologii.

nienie, o którym wspominałem, jest piątym uprawnieniem do nadawania stopnia doktora nauk, którym legitymuje się nasza uczelnia. Według obowiązującej ustawy „Prawo o Szkolnictwie Wyższym” uczelnia może uzyskać status uniwersytetu przymiotnikowego, w naszym wypadku medycznego, gdy posiada sześć uprawnień do nadawania stopnia doktora.

[...] Kadra naukowo-dydaktyczna naszej uczelni liczy obecnie 660 osób, w tym 94 profesorów, 87 doktorów habilitowanych, 325 doktorów nauk oraz 154 lekarzy i magistrów. Znajdujemy się więc w grupie uczelni o najwyższym nasyceniu kadrami z tytułami i stopniami naukowymi. Pracownicy nasi realizują ponad 450 prac statutowych i własnych, 41

cd. na str. 8 ⇨

Centrum Medycyny Doświadczalnej.

⇐ *cd. ze str. 7*

grantów MNiSzW oraz 4 projekty unijne.

[...] Zrobiliśmy kolejne kroki zmierzające do umiędzynarodowienia naszego czasopisma naukowego. Była to zmiana tytułu z „Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku” na „Advances in Medical Sciences” oraz powołanie koedytatorów z Japonii, Kanady i Stanów Zjednoczonych. Czterdzieści pięć procent prac opublikowanych w ostatnim tomie pochodzi z zagranicy. Pismo indeksowane jest w systemie Medline i posiada maksymalną liczbę punktów wg kryteriów KBN oraz Index Copernicus. W najbliższym czasie utworzona zostanie jego wersja on-line.

[...] Wielkim wydarzeniem w uczelni jest ukończenie budowy Centrum Medycyny Doświadczalnej. Centrum zostało wybudowane w niespełna dwa lata, a więc w rekordowo krótkim czasie jak na tak skomplikowany obiekt. Budowa została

sfinansowana z funduszy MNiSzW, Ministerstwa Zdrowia oraz funduszy unijnych. To supernowoczesna placówka, spełnia wszystkie bardzo surowe kryteria unijne i krajowe. [...] Centrum wykonywać też będzie badania dla przemysłu farmaceutycznego oraz chemicznego.

Ostatni rok kadencji

„Spokojnie patrzę w przyszłość” – przemówienie inauguracyjne, MB 10/2007

[...] Nasza uczelnia uzyskała szóste uprawnienie do nadawania stopnia doktora w grudniu ubiegłego roku. Było to uprawnienie dla Wydziału Lekarskiego do nadawania stopnia doktora nauk stomatologicznych. W ten sposób spełniliśmy wymagania ustawy, warunkujące zmianę nazwy z „Akademia Medyczna w Białymstoku” na „Uniwersytet Medyczny w Białymstoku”.

[...] Dziecięcy Szpital Kliniczny, zarządzany przez dr Annę Pawłow-

ską, jest szpitalem nowoczesnym, bez długów. Przedmiotem naszej szczególnej i nieustannej troski jest stan PSK-a. Szpital ten, pod kierownictwem dr. Bogusława Poniańskiego, pozbył się powstałego w przeszłości ogromnego, duszącego długu wymagalnego. To efekt wielkiej dyscypliny finansowej oraz daleko idącej współpracy pracowników z władzami szpitala i uczelni.

[...] Trwają prace remontowo-budowlane w klinikach: ginekologii, neonatologii, rozrodczości i endokrynologii ginekologicznej, rehabilitacji oraz chirurgii szczękowo-twarzowej. Bardzo dobrą wiadomością dla pacjentów jest też budowa Zakładu Elektroterapii i Zaburzeń Rytmu Serca w Klinice Kardiologii. Placówka zostanie oddana do użytku w listopadzie. Umożliwi leczenie uporczywych zaburzeń rytmu serca bez konieczności wyjazdów do innych ośrodków.

[...] Z funduszy transgranicznego polsko-litewskiego unijnego programu Interreg zbudowaliśmy nowe, spełniające wszystkie wymogi bezpieczeństwa, lądowisko dla helikopterów.

[...] Szczególną formę współdziałania nawiązaliśmy z Białostockim Centrum Onkologii. Wszyscy wiemy, że jedną z najważniejszych części programu walki z chorobami nowotworowymi jest wczesna diagnostyka. Pacjent wcześniej zdiagnozowany, to najczęściej pacjent wyleczony. Stąd też waga właściwego szkolenia studentów i lekarzy w tym zakresie. Podjęliśmy więc wspólnie szeroki program edukacyjny. Jednym z jego elementów było utworzenie Kliniki Onkologii na bazie Centrum. Dr Juczevska przygotowała, przy naszej współpracy, projekt utworzenia Podlaskiego Centrum Edukacji Onkologicznej i wystąpiła o finansowanie jego budowy z funduszy tzw. programu norweskiego.

[...] Uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk

Szpitalny Oddział Ratunkowy.

Pracownia Elektrofizjologii. Od lewej: prof. W. Musiał – kierownik Kliniki Kardiologii, dr Bogusław Poniatowski – dyr. SPSK-a, prof. Jan Górski – rektor AMB, Jego Ekscelencja Jakub – Biskup Białostocki i Gdański.

stomatologicznych, to krok milowy w rozwoju Oddziału Stomatologicznego, funkcjonującego w strukturach Wydziału Lekarskiego AMB. Jest to dowód rozwoju działalności naukowej na tym oddziale oraz wzrostu liczby osób ze stopniami i tytułami naukowymi. Stan kadry tego oddziału pozwala na przekształcenie oddziału w wydział stomatologiczny.

[...] Umacnia się, funkcjonujący już czwarty rok, Oddział Nauczania w Języku Angielskim na Wydziale Lekarskim. W roku bieżącym przyjęliśmy na pierwszy rok studiów 51 osób, a liczba chętnych wynosiła 2,2 na jedno miejsce. Świadczy to dobrze o reputacji naszej placówki w krajach skandynawskich.

[...] Podjęliśmy szerokie działania zmierzające do umocnienia Wydziału Farmaceutycznego. Powołane zostały samodzielne pracownie: analizy leków, farmakoterapii monitorowanej, a także laboratorium analiz farmaceutycznych. Dokonaliśmy rozbudowy Katedry Chemii i Technologii Leków, powiększając ją o pomieszczenia dawnej poligrafii.

Dziecięcy Szpital Kliniczny.

[...] Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia, chociaż utworzony zaledwie przed kilkoma laty, cieszy się już zasłużoną renomą a liczba chętnych do studiowania na jego siedmiu kierunkach daleko przekracza liczbę miejsc. W roku bieżącym uruchomiliśmy nowy kierunek, a mianowicie elektroradiologię. Rozważamy otwarcie następnych kierunków w roku przyszłym. Utworzyliśmy Klinikę Rehabilitacji Dziecięcej a Klinikę Neonatologii przekształciliśmy w Klinikę Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka. Pracownicy wydziału są niezmiernie aktywni w organizacji kształcenia podyplomowego, konferencji i sympozjów. Rozwija się działalność naukowa tego wydziału i coraz więcej prac zamieszczanych jest w czasopiśmie międzynarodowych.

[...] Pałac, a raczej jego ruinę, otrzymaliśmy na własność od Rządu Polski Rzeczypospolitej Ludowej w roku 1949. Jesteśmy więc jego prawnym właścicielem 58 lat dłużej niż Jan i Izabela Branicy. Nasi studenci uczestniczyli w jego odgruzowaniu i odbudowie. Dbaliśmy o pałac pieczołowicie i nieprzerwanie. Największe natężenie prac renowacyjnych miało miejsce w ciągu ostatnich dwóch lat. Przywróciliśmy całkowicie jego historyczną formę zewnętrzną.

[...] Dokładamy wszelkich starań, by nasza uczelnia była silnym ośrodkiem naukowym. Obecnie zatrudniamy niemal 700 nauczycieli akademickich, w tym 93 profesorów

tytułarnych, 91 doktorów hab., 348 doktorów nauk i 173 lekarzy i magistrów. Stosunek liczby nauczycieli z tytułem profesora i stopniem doktora habilitowanego do pozostałej grupy wynosi niemal jak 1/3, co plasuje nas w absolutnej czołówce wszystkich uczelni w kraju.

[...] Przed niespełna rokiem oddaliśmy do użytku budynki Cen-

Odnowione Herkulesy.

trum Medycyny Doświadczalnej. Po ostatnim doposażeniu jego standard jest tak wysoki, że wprowadzane procedury hodowli i eksperymentowania na zwierzętach, w tym również transgenicznych, umożliwiają prowadzenie prac doświadczalnych stosownie do bardzo rygorystycznych przepisów unijnych.

cd. na str. 10 ⇨

Lotnisko szpitalne.

⇐ *cd. ze str. 9*

Centrum spełnia już niemal wszystkie wymogi do uzyskania międzynarodowego certyfikatu GLP, czyli standardu najwyższej jakości. Podejmiemy niebawem współpracę z przemysłem farmaceutycznym.

[...] Wydawane przez nas czasopismo naukowe „Advances in Medical Sciences” jest już czasopismem międzynarodowym. W końcowej fazie znajdują się przygotowania do przekształcenia go w czasopismo w pełni elektroniczne. Prace będą umieszczane w bazie Medline już w ciągu dwóch tygodni po zakwalifikowaniu do druku.

[...] Kształcimy na 11 kierunkach. Liczba studentów wynosi niemal 4000. W uczelni działa 12 organizacji i stowarzyszeń studenckich. [...] Rozwijamy międzynarodową wymianę studentów. Znaczna część tej wymiany odbywa się w ramach programu Erasmus. Drugim kanałem wymiany jest Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny. Trzecim, umowy dwustronne.

Sześć lat bez porażek

„Bez porażek” – wywiad, MB 12/2007.

[...] Wielkich porażek czy też rozczarowań nie potrafimy wskazać. Może po prostu nie widzę ich

w ogólnym bilansie. Do najważniejszych sukcesów zaliczam reformy, które zaowocowały szybkim rozwojem naukowym nauczycieli akademickich, no i ogromne przyspieszenie inwestycyjne.

[...] Budujemy i remontujemy bardzo dużo, i jest to również powód do wielkiej satysfakcji. W listopadzie wmurowaliśmy kamień węgielny pod gmach dla Wydziału Pielęgniarstwa. Również w listopadzie oddaliśmy do użytku Zakład Elektrofizjologii w Klinice Kardiologii. Na przełomie roku ukończymy budowę klinik: ginekologii, neonatologii oraz rozrodczości i endokrynologii ginekologicznej. W przyszłym roku ukończymy w PSK-a budowę klinik chirurgii szczękowo-twarzowej oraz rehabilitacji, holu, a także ukończymy remont sal operacyjnych. Rozpoczniemy też budowę budynku „Centrum Farmacji”. Poszukujemy środków na przebudowę dotychczasowych pomieszczeń Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej na potrzeby Zakładu Protetyki oraz Zakładu Chirurgii Stomatologicz-

Wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę gmachu dla Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia.

Prof. Jan Górski – rektor AMB i prof. Elżbieta Krajewska-Kułak – dziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia.

nej. Największym, wszakże, naszym zamierzeniem jest przebudowa i rozbudowa PSK-a. Byłaby to inwestycja ogromna – około 500mln zł. Inwestycja ta znalazła się w przesłanym do Sejmu projekcie budżetu państwa. Mam nadzieję, że również dla obecnego Sejmu będzie to inwestycja priorytetowa w ochronie zdrowia w naszym województwie. PSK-a, uczelnia i pacjenci potrzebują tej inwestycji jak ryba wody!!!

„Supernowoczesny ośrodek kliniczny” – artykuł, MB1/2008.

[...] Starania o środki z budżetu państwa na inwestycję, mającą na celu przebudowę i rozbudowę SPSK-a, uwieńczone zostały sukcesem. Powstanie nowoczesny Uniwersytecki Szpital Kliniczny, na rzecz którego zapisanych zostało w ustawie budżetowej 490 milionów złotych! Prace nad projektem i rozbudową zaczynają się już w bieżącym roku. [...] Po modernizacji i rozbudowie oraz dołączeniu szeregu wymienionych powyżej nowych zadań szpital liczyć będzie łącznie 840 łóżek. [...] Będzie to w pełni nowoczesny i przyjazny dla pacjentów oraz personelu szpital, który pozwoli na realizację zadań klinicznych oraz dydaktyczno-naukowych. ■

Uniwersytet – nazwa adekwatna

*Z Jego Magnificencją Rektorem AMB,
prof. dr. hab. Janem Górskim,
rozmawia Danuta Ślósarska.*

Panie Rektorze, trudno rozstać się ze stanowiskiem?

Nie, dlatego że nie jest to odwołanie. Już przed sześciu laty wiedziałem, że nadejdzie taki moment, że będę musiał odejść. Urzędowanie na stanowisku rektora kończy się po trzech latach kadencji, dokładnie 31 sierpnia.

Czuje Pan już na plecach oddech swojego następcy?

Patrząc na to inaczej. Nie chciałbym zmarnować czasu i dlatego bardzo zależy mi na tym, aby już wprowadzić mojego następcę we wszystkie sprawy uczelni.

Bardzo często w wywiadach mówi Pan o sukcesach, które odniósł Pan w czasie pełnienia funkcji rektora.

Zacznijmy od tego, że ja bardzo rzadko udzielam wywiadów, a jeżeli już, to mówię o faktach, a nie o sukcesach. Nasza uczelnia w ostatnich latach rozwijała się szybko i mieliśmy dużo osiągnięć, co jest niewątpliwie wynikiem zgodnej współpracy rektora, prorektorów, dziekanów i prodziekanów, a także kierownictwa administracji. Uczelnia, co nietrudno zauważyć, jest jednym placem budowy. Dokonałmy kapitalnego remontu, rekonstrukcji i odnowy pałacu Brani-

ckich, budujemy gmach Wydziału Pielęgniarstwa, budujemy szereg klinik w szpitalu PSK-a. Uzyskałiśmy środki na budowę Centrum Farmacji, stworzyliśmy już Centrum Analizy Leków. No i wreszcie to, co wprawia mnie do tej pory w oszołomienie, to 490 milionów złotych, które poprzedni rząd wpisał do budżetu państwa na budowę i rozbudowę szpitala klinicznego. Uważam, że to cud.

Nam się zicił. Widać, że w przeciwieństwie do polityków mamy więcej szczęścia. Ale nagłe wybory parlamentarne napędziły Panu strachu?

Dramatyczna sytuacja była tuż przed wyborami, kiedy to minister Zyta Gilowska, poszukując oszczędności, skreśliła nam ten punkt. Aby go ponownie wstawić do budżetu trzeba było wykazać dużo zapału i determinacji. Decyzje zapadły więc przed wyborami. W nowym parlamencie i w nowym rządzie nie było, tak zakładam, woli, aby wykreślić ten zapis. Poza tym było już za mało czasu, aby rekonstruować budżet.

Na realizację czego zabrakło Panu czasu w tych dwóch kadencjach?

Przyznam nieskromnie, że właściwie zrealizowałem wszystko,

co zamierzałem. Od wielu lat zabiegałem o przekształcenie naszej uczelni w uniwersytet i stało się to w lutym. Prezydent podpisał ustawę. Obecnie uczelnie medyczne kształcą studentów już na wielu wydziałach i wielu kierunkach, więc włączenie ich do uniwersytetów byłoby w moim przekonaniu zabiegiem sztucznym. Mogą, i nawet powinny, funkcjonować jako samodzielne jednostki. Kilka lat temu w Krakowie powołano Collegium Medicum i włączono je w struktury Uniwersytetu Jagiellońskiego, potem tę procedurę skopiowała Akademia Medyczna w Bydgoszczy i na niewiele się to zdało. W obu przypadkach zmiany okazały się tylko zabiegiem kosmetycznym, a uczelnie de facto dalej są samodzielnymi instytucjami.

Przy różnych okazjach podkreśla Pan, że nasza uczelnia zajęła pierwsze miejsce, wśród wydziałów lekarskich, w rankingu przeprowadzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Tak, bo jest to ogromne osiągnięcie. W środowisku akademickim wywołało ono prawie trzęsienie ziemi.

cd. na str. 12 ⇨

Profesor Andrzej Pilc z Collegium Medicum stwierdził nawet na łamach prasy, że gdy zobaczył wyniki rankingu zwątpił w swoje zdrowe zmysły. Dodał, że według niego najlepsze wydziały lekarskie zostały najgorszymi, a najgorsze najlepszymi. Jak to rozumieć?

To jest subiektywna ocena Pana Profesora. To pewien stereotyp myślenia, który zakłada, że wszystko co najlepsze musi być w Warszawie lub w Krakowie. Gdy dzieje się inaczej, niektórzy są bliscy udaru. A przecież w świecie najlepsze uczelnie bardzo często znajdują się poza stolicami danego kraju. Przykładem niech będą Oxford i Cambridge w Anglii.

Tak, ale prof. Pilc zarzucił, że przeliczenie liczby publikacji przez liczbę pracowników naukowych, które w rankingu zastosowało Ministerstwo powoduje, że wygrywają małe uczelnie. Według Profesora taki ranking nic nie wnosi oprócz dobrego, rzecz jasna, samopoczucia.

Ranking pokazuje prawdę. Gdy najpierw obliczono tylko ilość artykułów opublikowanych w czasopiśmie, to szala zwycięstwa rzeczywiście przechyliła się na duże uczelnie. Jednak, gdy liczbę artykułów przeliczono na osoby, to okazało się, że jesteśmy pracowitsi i wydajniejsi naukowo niż te wielkie ośrodki naukowe.

Czy to, że w rankingu Ministerstwa dostaliśmy pierwszą lokatę przełożyło się na wyższe dofinansowanie?

Niestety nie. Fundusze na działalność statutową przyznawane są według algorytmu wypracowanego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ten algorytm nie uwzględnia osiągnięć naukowych. Bierze się pod uwagę tylko liczbę studentów, nauczycieli i godzin dydaktycznych.

W uczelni powstało wiele nowych kierunków, zwiększyła się liczba studen-

tów. Czy przybyło również nauczycieli akademickich?

Mamy obecnie niemal 4000 studentów, ale nie dostaliśmy nowych etatów dla nauczycieli. Dokonaliśmy pewnych przesunięć, część etatów utworzyliśmy sami w ramach funduszy dydaktycznych.

Jak zachęcić młodych ludzi do pracy naukowej, gdy ich pensja podstawowa na początku – i to bardzo długim nierzaz początku – jest często mniejsza od pensji urzędnika po szkole średniej?

To prawda, że pensja asystenta z doktoratem wynosi brutto 2.300 złotych, co jest oczywiście żenujące. Mimo to nie mamy problemów z chętnymi do pracy naukowej. Brakuje nam tylko etatów.

Na łamach prasy akademickiej od pewnego czasu toczy się dyskusja na temat przerostu kadry administracyjnej w uczelniach państwowych.

W naszej uczelni zatrudniamy łącznie 1217 osób, w tym 715 nauczycieli akademickich. W grupie nienauczycieli mieszczą się pracownicy administracji, biblioteki, technicy, pracownicy obsługi i inni. Doszły też nowe zadania, takie jak: zamówienia publiczne, ochrona danych osobowych, audyt, które wymusiły dodatkowe zatrudnienie. Są głosy o konieczności przeniesienia etatów z pionu nienauczycieli do grupy nauczycieli. Prawo jest pod tym względem elastyczne i nie zabrania takich przekształceń. Niewątpliwie poprawiłyby się wówczas warunki nauczania. Mamy przecież zbyt liczne grupy studenckie i wszyscy domagają się ich zmniejszenia.

Pracownicy naukowci w uczelniach podlegają okresowej ocenie. Czy w nowocześnie zarządzanej instytucji nie należałoby również przeprowadzić analizy stanowisk administracyjnych pod względem wydajności pracownika i celowości etatu?

Zgadzam się, że powinno to nastąpić.

Co Pan sądzi o pomysłach minister Barbary Kudryckiej, dotyczącym tworzenia uczelni i kierunków flagowych?

O takim rozwiązaniu mówi się już od pewnego czasu. Ja uważam, że jest to, że posłużę się kolokwializmem, zwyczajny skok na kasę. Wiadomo, że uczelniami flagowymi zostaną największe uczelnie w największych miastach. Jeden z rektorów zaproponował nawet, aby te uczelnie miały nieograniczony dostęp do środków z budżetu państwa. Proszę mi pokazać na świecie taką uczelnię, która ma nieograniczony dostęp do pieniędzy państwowych? Twierdzi się, że jeżeli ktoś nie utrzyma się na odpowiednim poziomie, to straci status uczelni flagowej. Tylko czy ktoś widział, żeby w naszym kraju komuś dużemu i silnemu zabrano pieniądze? Zawsze znajdzie się stosowne usprawiedliwienie. Uczelnia powinna sama wypracować sobie odpowiedni status, a nie otrzymywać go z nadania.

A może jest to jednak myślenie perspektywiczne. Minister Kudrycka ten pomysł argumentowała faktem, że takie rozwiązanie pozwoli zbliżyć naukę polską do nauki światowej. W tej chwili – mówiła – nie liczymy się na arenie międzynarodowej.

Trudno, żebyśmy się liczyli przy budżecie 0,6 PKB na naukę. A jeśli

Siedziba Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku nocą (d. pałac Branickich).

jeszcze ten mały budżet zgrupuje się w kilku dużych uczelniach, to te małe uczelnie padną. Uważam, że od wszystkich uczelni medycznych wymaga się jednakowego poziomu kształcenia – przecież ich absolwenci będą dbali o nasze zdrowie. Na pewno nie można zwiększać wybiórczo finansowania tylko w jednej, czy nawet w kilku uczelniach, a w pozostałych kształcić felczerów.

Czy uważa Pan, że studia powinny być płatne?

Prezydium Rektorów Akademickich Szkół Polskich zaproponowało otwarcie dyskusji na ten temat. Rozważano czy studia mają być bezpłatne, częściowo płatne, czy pełnopłatne. Media i politycy to przekręcili i pokazali jako skok rektorów na kieszeń studenta. Niemniej od tego tematu nie uciekniemy i trzeba go rozwiązać, bo chociaż konstytucja gwarantuje bezpłatny dostęp do nauki, to i tak na uczelniach niepublicznych kształcą się prawie połowa studentów. Częściowe finansowanie ze środków prywatnych istnieje już także na uczelniach publicznych. Konieczna jest analiza sytuacji we wszystkich szkołach wyższych, a potem zmuszenie polityków do zajęcia konkretnego

stanowiska. Możliwości są tylko dwie: albo zwiększenie finansowania z budżetu albo umożliwienie uczelniom pozyskania dodatkowych środków z czesnego. Przy wyborze drugiego rozwiązania należałoby bezwzględnie rozwinąć szeroką pomoc kredytową dla zainteresowanych studentów. Utrzymywanie obecnego stanu uważam za szkodliwe.

Jakich wskazówek udzieli Pan swojemu następcy?

Nowy rektor będzie miał pełne ręce roboty aby wykorzystać właściwie środki inwestycyjne, których jest dużo. Czekają go ogromne trudności w szpitalu klinicznym, w którym muszą trwać remonty i budowa, a który musi jednocześnie funkcjonować. Trzeba również przygotować się na nowe zagrożenia. Np. w naszej uczelni są osoby, które uzyskały stopień doktora habilitowanego i tytuł profesora, i uważają, że mogą już w sensie naukowym nic nie robić. Nie może być tak, żeby płacić stosunkowo wysokie wynagrodzenie za minimalną pracę. Trzeba ten problem poddać pod dyskusję całej społeczności akademickiej i go rozwiązać.

A może ci doktorzy habilitowani i profesorowie nie mają czasu pracować na ma-

cierzystej uczelni, bo pracują jeszcze w innej i to ich rozprasza?

Powiedziałem „niektórzy”. To może być prawda, ale nie jest to decydujący czynnik. Senat wypracował stanowisko, że nauczycielowi akademickiemu wolno pracować tylko na dodatkowym jednym etacie nauczycielskim lub prowadzić działalność gospodarczą, czyli krótko mówiąc, praktykę lekarską.

Podczas ostatnich dwóch Pana kadencji bardzo wiele osób uzyskało stopień doktora, doktora habilitowanego i tytuł profesora.

Dbamy o to, aby między młodymi ludźmi, a tymi, którzy uzyskali już prawie wszystkie stopnie naukowe była zachowana bezwzględna równowaga, bo inaczej szybko dojdzie do regresu. Największym problemem polskich uczelni jest brak rotacji kadry. Przemieszczanie naukowców z jednego ośrodka do drugiego nieco ożywiłoby sytuację w uczelniach i wniosłoby świeży powiew w nauce.

Zaczynał pan urzędowanie w Akademii Medycznej, kończy Pan jako rektor Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Ładniej to Panu brzmi?

Adekwatnie do rzeczywistości. Nazwa określa status uczelni. To nie była łatwa droga.

Kronika wydarzeń

1949

- Jerzy Sztachelski wystąpił z inicjatywą utworzenia Akademii Medycznej w Białymstoku.
- Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku przedłożyła Radzie Państwa wnioski o powołanie Akademii.
- Funkcję rektora i organizację Akademii powierzono Tadeuszowi Kielanowskiemu.
- Na siedzibę Akademii przekazano pałac Branickich.
- Na użytek zakładów teoretycznych przekazano budynek byłego Seminarium Nauczycielskiego. Budynek ten otrzymał nazwę *Collegium Primum*.
- Decyzją Rady Ministrów RP z dniem 1.01.1950 r. wyłączono wydziały lekarskie i farmaceutyczne z uniwersytetów.

1950

- Powołano Akademię Lekarską w Białymstoku mocą Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego z pięćsetnym wydziałem lekarskim na świecie i dziesiątym w Polsce powojennej.
- Powołano pierwsze zakłady nauk podstawowych: Zakład Anatomii Prawidłowej, Zakład Biologii, Zakład Chemii Ogólnej i Zakład Fizyki.
- W dniu 2 października odbyła się pierwsza inauguracja roku akademickiego.
- Powołano Białostocki Oddział Zrzeszenia Studentów Polskich.
- Rozpoczął działalność Akademicki Związek Sportowy.

1951

- Uzyskano uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych i przeprowadzono pierwsze przewody doktorskie.
- Powstało Studenckie Studium Radiowe.

1952

- Oddano do użytku Dom Studenta Nr 1.

1953

- Bazą lokalową pierwszych klinik Akademii były dwa szpitale: Wojewódzki Szpital im. J. Śniadeckiego i Wojewódzki Szpital im. M. Skłodowskiej-Curie.
- Tadeusz Czystohorski został wybrany posłem do Sejmu RP.

1954

- Oddano do użytku gmach zakładów teoretycznych, nazwany później *Collegium Universum*.
- Powołano Klinikę Chorób Psychiczych na bazie lokalowej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Choroszczu.

1955

- Wydano pierwsze dyplomy lekarza.
- Rozpoczęto wydawanie czasopisma naukowego „Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku”.

1956

- Rozpoczęto wydawanie czasopisma akademickiego „Medyk Białostocki”.

1957

- Rozpoczął działalność Klub Studencki „Co Nie Co”.

1958

- Oddano do użytku budynek diagnostyczno-dydaktyczny przy ul. M. Skłodowskiej 24a. Obecnie mieszczą się w nim zakłady i sala wykładowa Oddziału Stomatologii.

1959

- Rozpoczął działalność Klub Studencki „Herkulesy”.

1960

- Po raz pierwszy troje absolwentów Wydziału Lekarskiego AMB uzyskało stopień naukowy doktora nauk medycznych.
- Wydano album pt. „Profesorowie AMB w rysunku Tadeusza Cieniawy”.

1961

- Przeprowadzono pierwsze przewody habilitacyjne.

1962

- Oddano do użytku Państwowy Szpital Kliniczny.

1965

- Po raz pierwszy absolwent Wydziału Lekarskiego AMB uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego.

1966

- Bazą lokalową Kliniki Chorób Zakaźnych stał się Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Kazimierza Dłuskiego.

1968

- Na Wydziale Lekarskim powołano Oddział Stomatologii.
- Powołano Studium Doktoranckie.

1973

- Pierwsi absolwenci Oddziału Stomatologii otrzymali dyplomy lekarza stomatologa.

1974

- Po raz pierwszy absolwent Wydziału Lekarskiego otrzymał tytuł naukowy profesora.
- Powołano Studenckie Towarzystwo Naukowe.

1975

- Odbyła się 25. jubileuszowa inauguracja roku akademickiego. Wydano okolicznościowy album pt. „25 lat Akademii Medycznej w Białymstoku”
- Przekazano do użytku Halę Sportową.

1976

- Akademia Medyczna w Białymstoku została odznaczona Orderem Sztandaru Pracy II Klasy.

1977

- Powołano Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej. Dokonano naboru na I rok studiów Oddziału Analityki Medycznej. Nabór na kierunek farmaceutyczny odłożono na czas późniejszy, warunkując go rozbudową bazy laboratoryjnej i pozyskaniem kadry.

1978

- Po raz pierwszy absolwent Oddziału Stomatologii uzyskał stopień naukowy doktora.

1980

- Oddano do użytku Dom Studenta Nr 2.

1981

- Absolwent AMB, Tadeusz Szlachowski, został Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej.

1982

- Oddano do użytku budynek *Collegium Pathologicum*.
- Wydano pierwsze dyplomy magistra analityki medycznej.

1985

- Absolwent uczelni, Tadeusz Szlachowski, został wiceprzewodniczącym Rady Państwa.
- Absolwent AMB, Mirosław Cybulko, został Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej.

1986

- Po raz pierwszy absolwent Oddziału Analityki Medycznej otrzymał stopień doktora.

1987

- Dokonano naboru na I rok studiów kierunku Farmacja.

1988

- Oddano do użytku Dziecięcý Szpital Kliniczny.

1989

- Andrzej Kaliciński został wybrany senatorem RP.

1990

- Aula Wielka pałacu Branickich otrzymała wystrój wzorowany na kanonach funkcjonujących w XIX wieku.

1991

- Wydano pierwsze dyplomy magistra farmacji.

1993

- Po raz pierwszy absolwent Oddziału Analityki Medycznej otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego.

1996

- Po raz pierwszy absolwent Wydziału Farmaceutycznego uzyskał stopień naukowy doktora.

1997

- Powołano Samodzielną Pracownię Historii Medycyny i Farmacji z ekspozycją muzealną

1999

- Na Wydziale Lekarskim powołano Oddział Pielęgniarstwa.
- Oddano do użytku budynek *Collegium Novum*, który pomieścił

ł zakłady Oddziału Analityki Medycznej.

2000

- Obchody 50-lecia działalności dydaktycznej, naukowej i diagnostyczno-leczniczej AMB.
- Wydano okolicznościowy album pt. „Pół wieku Akademii Medycznej w Białymstoku”
- Wznowiono wydawanie „Medyka Białostockiego”. Wyszedł numer specjalny tego periodyku pt. „50 lat AMB”.
- Wydział Farmaceutyczny uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej.
- Na Wydziale Farmaceutycznym utworzono kierunek studiów Dietetyka.

2001

- Zmieniono nazwę Oddziału Analityki Medycznej na Oddział Medycyny Laboratoryjnej.

2003

- Utworzono Euroregionalny Medyczny Ośrodek ds. Badań i Edukacji.
- Powołano Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia z kierunkami studiów: Pielęgniarstwo, Położnictwo, Fizjoterapia, Zdrowie Publiczne, Zdrowie Publiczne – specjalność Dietetyka, Zdrowie Publiczne – specjalność Ratownictwo Medyczne.
- Rektor AMB, profesor Jan Górski, został członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności.

2004

- Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie nauk farmaceutycznych.
- Na Wydziale Lekarskim wprowadzono oddział nauczania w języku angielskim.

2005

- Na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej utworzono Studia Doktoranckie.
- Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej.

2006

- Oddano do użytku budynek Centrum Medycyny Doświadczalnej.
- „Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku” zaczęły wychodzić pod nowym tytułem – „Advances in Medical Sciences”.
- Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych.
- Uczelnia stała się siedzibą redakcji międzynarodowego czasopisma „Folia Histochemica et Cytobiologica”, indeksowanego w Current Contents.
- Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych w zakresie stomatologii.

2007

- Na Wydziale Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia powołano kierunek Elektroradiologia.
- Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej obchodził Jubileusz XXX-lecia działalności. Wydano okolicznościowy album „XXX lat Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej AMB”.
- Oddano do użytku na terenie SPSK lądowisko dla helikoptera sanitarnego.
- W SPSK oddano do użytku nowy pawilon, w którym znajdują pomieszczenia: Klinika

Rehabilitacji, Klinika Chirurgii Szcękowo-Twarzowej i Klinika Hematologii.

- Zakład Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej uzyskał pomieszczenia w budynku Collegium Pathologicum.
- Ukończono renowację Gmachu Głównego uczelni (d. pałac Branickich) i zainstalowano nocne oświetlenie tego obiektu.
- Wyposażono czytelną studentką w tradycyjne meble biblioteczne i zainstalowano nowe urządzenia informatyczne.
- Położono kamień węgielny pod budowę budynku Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia.
- Funkcjonujące na Wydziale Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia specjalności – Dietetyka i Ratownictwo Medyczne stały się kierunkami studiów.
- W parametryzacji uczelni medycznych, wprowadzonej przez MNiSW, Wydział Lekarski AMB uzyskał pierwszą lokatę, a Wydział Farmaceutyczny lokatę czwartą.
- Uczelnia uzyskała tytuł inwestycyjny do budowy gmachu Wydziału Farmaceutycznego.
- W SPSK uruchomiono Samodzielny Oddział Ratunkowy. Dokonano adaptacji i dobudowy pomieszczeń dla tego oddziału.

2008

- Uczelnia uzyskała zapis w budżecie państwa na sumę 490 mln złotych na rozbudowę i rekonstrukcję SPSK.
- Decyzją Prezydenta RP z dnia 23 stycznia 2008 roku Akademia Medyczna w Białymstoku została przekształcona w Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

Prof. dr hab. **Krzysztof Worowski**

Kronikarz uczelni

Akademia Medyczna w Białymstoku została powołana z potrzeb zdrowotnych i cywilizacyjnych kraju, w szczególności z potrzeb Białostoczczyzny.

Pomysł utworzenia Akademii Lekarskiej w Białymstoku przedłożył, już w maju 1948 roku, Jerzy Sztachelski. On był też pomysłodawcą ulokowania uczelni w byłym pałacu Branickich. W znajdującym się w maszynopisie opracowaniu pt. „Akademia Białostocka – urywek wspomnień” pisze on:

Nie jestem pewien ścisłości tej daty, ale o ile mnie pamięć nie myli w początkach 1949 roku byłem obecny, jako poseł z tamtego terenu, na Sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku. W przerwie obrad, w kuluarach, podeszła do mnie znana mi jeszcze z czasów mojej wileńskiej młodości p. inż. Anna Bortkiewiczowa, wówczas pracowniczka Wojewódzkiej Rady Narodowej i zwróciła mi uwagę na pałac Branickich, którego odbudowa była już wówczas planowana. W trakcie tej rozmowy, w której moja rozmówczyni mi sugerowała, że obiekt ten powinien przejąć resort zdrowia, niemal sam nasunął mi się następny wniosek, że jedyne przeznaczenie tej budowli to – Akademia Medyczna w Białymstoku.

Jerzy Sztachelski założyciel i doctor h.c. AMB.

POCZĄTKI AMB

1950–1955

Jerzy Sztachelski od lat międzywojennych był związany z ziemiami północno-wschodnimi Polski, w Białymstoku ukończył liceum, w Wilnie studia lekarskie. Był pierwszym po wojnie wojewodą białostockim, posłem ziemi białostockiej na Sejm, wieloletnim wiceministrem i ministrem zdrowia.

Wicewojewoda białostocki Wacław Białkowski w artykule o pracy w województwie białostockim w latach 1944–1949 pisze:

Już po moim wyjeździe z Białegostoku, sygnalizował mi wojewoda Horodecki swoją przykrą sytuację, gdy się okazało, że 3 resorty zainteresowane są w odbudowie Pałacu. Każdy z nich sądził, że Pałac będzie służył jego celom: Ministerstwo Kultury, że będzie w nim mieścił się Dom Kultury, Ministerstwo Administracji, że będzie tam siedziba władz administracyjnych, a Ministerstwo Finansów – odzyska w ten sposób swój

Gmach Izby Skarbowej. Tymczasem po 1950 r. wynikła nowa sytuacja, potwierdzająca stare przysłowie: gdzie dwóch się kłóci, tam trzeci – korzysta. Zjawiała się sprawa powołania do życia w Białymstoku Akademii Medycznej, której przeznaczono ten piękny obiekt i która ostatecznie zakończyła jego odbudowę. Minister J. Sztachelski kierujący resortem zdrowia, inicjując i realizując utworzenie Akademii Medycznej w Białymstoku, przyczynił się równocześnie do likwidacji tego nieporozumienia. Rozwiązanie sprawy, które nastąpiło, było chyba najbardziej szczęśliwe.

Oficjalny wniosek, w sprawie założenia Akademii Lekarskiej w mieście wojewódzkim Białymstoku, przedłożył poseł Mieczysław Tureniec na posiedzeniu WRN w Białymstoku w dniu 21 lipca 1949 roku. Argumentował następująco:

[...] Jednym z momentów unie-

nia powszechnej bezpłatnej służby zdrowia jest brak lekarzy.

Wynik wojny dla świata lekarskiego w Polsce był katastrofalny. Mieśliśmy przed wojną około 12,5 tys., zginęło około 50%, obecnie mamy około 7.300 lekarzy. [...]

Rząd docenia powagę zagrożenia i już obecnie uruchomił oprócz wydziałów lekarskich przy Uniwersytetach w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu i Lublinie – Akademię Lekarską w Gdańsku, Szczecinie i Bytomiu. [...]

W najbliższej przyszłości musimy założyć jeszcze jedną Akademię Lekarską.

Powstaje zapytanie, gdzie ona ma być założona. [...]

Jeżeli rzucimy okiem na mapę to jasnym się staje, że Akademia musi powstać w Białymstoku. [...]

cd. na str. 18 ⇨

Tadeusz Kielanowski pierwszy rektor i doctor h.c. AMB.

Witold Stasiewicz współorganizator AMB.

Tadeusz Dzierżykray-Rogalski – pierwszy dziekan Wydziału Lekarskiego i doctor h.c. AMB.

Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku postanawia zwrócić się do Rady Państwa z prośbą o przychylnie ustosunkowanie się do niniejszego wniosku i powołanie Akademii Lekarskiej, poczynając od roku szkolnego 1950 – 1951.

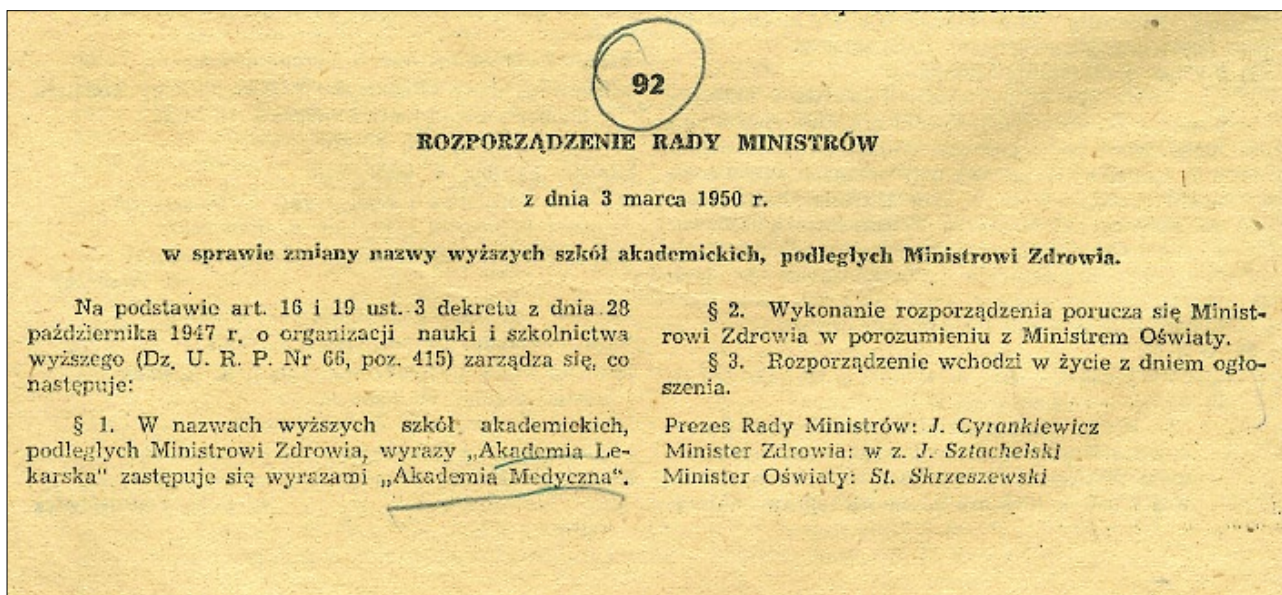
Do powołania Akademii zaistniała sprzyjająca okoliczność, jaką była decyzja wydzielenia, od 1 stycznia roku 1950, wydziałów lekarskich i wydziałów farmaceutycznych z uniwersytetów. Okoliczność ta umożliwiła powołanie

materialnej, własnego kierownictwa i własnych perspektyw rozwojowych. Obawiano się, że w ramach tradycyjnego uniwersytetu mogą występować czynniki hamujące swobodny rozwój nauk medycznych oraz doprowadzające do obniżenia efektywności pracy na niwie kształcenia, badań naukowych i ochrony zdrowia społeczeństwa.

W dniu 1 października 1949 roku lek. Bronisław Jodkowski został delegatem Ministerstwa Zdrowia ds. organizacji Akademii Lekarskiej w Białymstoku. W tym samym dniu założył on Biuro

uczucielskiego, będący w gestii Ministerstwa Oświaty. Wymienione Ministerstwa przekazały 5 grudnia 1949 roku oba budynki do dyspozycji Ministerstwa Zdrowia. Kolejnym aktem było przekazanie przez Ministerstwo Zdrowia pałacu Branickich i byłego Seminarium Nauczycielskiego Akademii Lekarskiej w Białymstoku.

Stało się tym samym zadość tradycji obdarowania uczelni tym, co w mieście jest najcenniejsze, z nadzieją, że dobrze posłuży nauce, kulturze, młodzieży, społeczeństwu.

samodzielnych uczelni medycznych w miastach nieposiadających uniwersytetu. Miastem takim był wówczas Białystok. Decyzja ta wywołała liczne kontrowersje. Dostrzegano w niej groźbę ingerowania w zasady jedności i uniwersalności nauki, niebezpieczeństwo wzrostu administracji i zwiększenie roli czynnika biurokratycznego w procesie kształcenia i działalności naukowej. O decyzji wyłączenia wydziałów lekarskich i wydziałów farmaceutycznych z uniwersytetów zaważyła głównie świadomość, że nauki te w swym rozwoju osiągnęły znaczny stopień autonomii i ulegają coraz dalej idącej specjalizacji, przez co wymagają własnej bazy

Delegata Ministerstwa Zdrowia ds. Akademii Lekarskiej w Białymstoku. Do pełnienia funkcji rektora został powołany z dniem 3 stycznia 1950 roku Tadeusz Kielanowski. Dyrektorem administracyjnym Akademii, 1 marca 1950 roku, mianowano Bronisława Jodkowskiego.

Podjęto równocześnie starania o pozyskanie dla przyszłej Akademii Lekarskiej niezbędnych budynków. Czynili to zarówno przedstawiciele władz wojewódzkich, jak i osoby z kręgu Ministerstwa Zdrowia. Starania objęły pałac Branickich, będący w gestii Ministerstwa Kultury i Sztuki i przyległy budynek dawnego Seminarium Na-

Akademia Lekarska w Białymstoku została powołana mocą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1950 roku.

Kolejnym rozporządzeniem Rada Ministrów przemianowała powołaną przed miesiącem Akademię Lekarską na Akademię Medyczną (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 415).

W dniu 2 października 1950 roku odbyła się pierwsza inauguracja roku akademickiego. Uczestniczyło w niej 109 nowo przyjętych studentów. Wykład inauguracyjny pt. „Materialistyczno-dialektyczna historia choroby” wygłosił prof. Tadeusz Kielanowski. W dniu 21.10.1950 roku przyjęto dodatko-

wo na I rok studiów 59 osób skierowanych przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej.

Duże zasługi w powołaniu, organizacji i budowie Akademii położył ówczesny naczelnik Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia – Witold Stasiewicz. Kompetencje, talenty organizatorskie i wielkie zaangażowanie w budowę Akademii czynią Witolda Stasiewicza jej współorganizatorem.

W dniu 01. 09. 1951r. Tadeusz Dzierżykray-Rogalski został pierwszym dziekanem Wydziału Lekarskiego AMB.

ki? Białystok jest dobrze położony, ale spalony, zburzony, wyludniony.

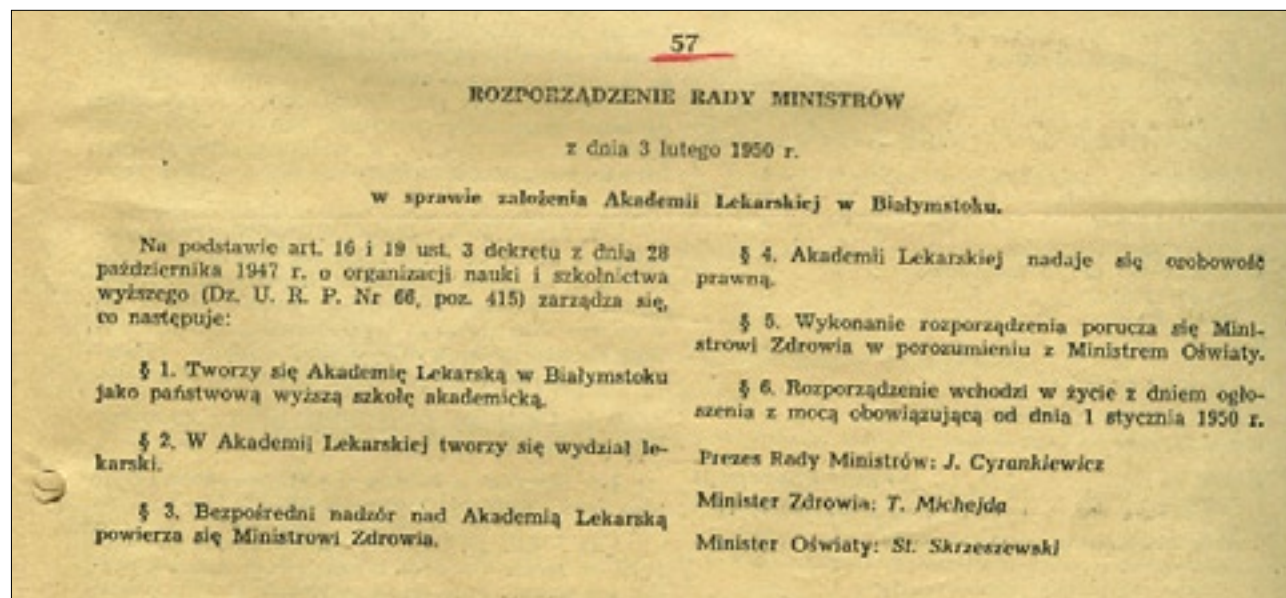
Styczeń 1950. Wypytyuję ludzi, znających Białystok, bo nigdy tam nie byłem. Mówią:

Dobry znajomy, były ziemianin – Byłem wiele razy w Białymstoku przed wojną. Małe, drewniane miasto, piękny pałac, w nim Urząd Wojewódzki. Piękny, duży park, ciekawy kościół św. Rocha, ale przede wszystkim wspaniały hotel Ritz ze znakomitą restauracją. Szpitala nie pamiętam. To zresztą wszystko spalone.

Działacz partyjny – Tak znam Białystok, byłem tam po wojnie kil-

Kierownik budowy, technik, pan Kućko: *Właśnie kładziemy dach i mamy już blachę na część środkową; o blachę miedzianą na kopuły będzie bardzo, bardzo trudno. Fragmenty skrzydeł mogłyby być gotowe na jesień, jeżeli oczywiście zdobędziemy kabel, który staramy się wydobyć z jeziora koło Olecka i jeżeli..., jeżeli..., jeżeli...*

Dr Antoni Tołoczko, dyrektor najlepszego w mieście, ale małego i skromnego szpitala, w którym nocowałem – *O tak, warto, trzeba tu budować akademię lekarską, oddajemy akademii wszystko co już jest, cośmy dotąd zdołali po wojnie urucho-*

Profesor T. Kielanowski po latach wspomina:

Kwiecień 1949. Warszawa, Ministerstwo Oświaty, gabinet Wiceminister Eugenii Krassowskiej. Omawiam sprawę Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, którego jestem rektorem. Wpadają na chwilę Minister Stanisław Skrzyszewski i Dyrektor Departamentu Włodzimierz Michajłow. Oglądamy wiszącą na ścianie mapę Polski, z zaznaczonymi, już działającymi szkołami wyższymi. Są dość równomiernie rozsiane po kraju, ale nie ma ich na rozległym terenie ziem północno-wschodnich. Trzeba będzie w przyszłości, jesteśmy zgodni, o tych ziemiach pomyśleć, ale będzie to sprawa trudna... Olsztyn? Może Suwał-

ka razy. To miasteczko właściwie nie istnieje, ale miasto się tam zbuduje. Mówi pan, że teraz, że wyższą uczelnię? To nonsens! Znowu mrzonki! Sztachelski! Znam go, on z tamtych stron, ambicje lokalne. Kiedyś oczywiście, za 5, 10 lat pomyślimy.

Lekarz, kolega, stary znajomy, studiował w Wilnie – *Znam dobrze Białystok, w czasie studiów miałem tam dziewczynę. Jest tam ładny, leśny park Zwierzyniec i ładny teatr, ale miasta w takim sensie, w jakim ty to sobie wyobrażasz nigdy tam nie było, a tym bardziej dzisiaj nie ma.*

Marzec 1950. Jestem w Białymstoku, poznaję realia. Przewidziany na siedzibę Akademii Pałac Branickich jest w odbudowie. Mówią:

mić, w tym także, jeżeli trzeba, nasze etaty i mieszkania”.

Dr Włodzimierz Zankiewicz, dyrektor i ordynator Szpitala im. Czerwonego Krzyża, ulokowanego w starej, grożącej zawaleniem kamienicy czynszowej – *Ależ oczywiście, koniecznie róbcie akademię, przyjeżdżajcie z profesorami, nie możemy się doczekać.*

Dr Stanisław Gajewski, dyrektor Wojewódzkiej Przychodni Przeciugruźliczej mieszczącej się w starych, prymitywnych domach czynszowych – *Będzie Akademia?! Musi Być!*

Dr Wacław Dzieszko, dyrektor i ordynator Szpitala Położniczego

cd. na str. 20 ⇨

przy ulicy Warszawskiej, szpitala skromnego, ale czystego, z planami rozbudowy – Cieszę się bardzo, z całego serca, że będzie Akademia!

Dr Witold Stasiewicz, naczelnik Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia, towarzyszący mi w czasie zwiedzania miasta i jego obiektów służby zdrowia. Pyta o moje wrażenia. Nie są one niestety pozytywne. Żaden ze szpitali, może z wyjątkiem położniczego, nie mógłby się nadawać do szkolenia studentów; trzeba będzie budować, a to trwa długo. Odbudowa pałacu Branickich i sąsiedniego budynku, mająca mieścić zakłady naukowe potrwa także długo. Wodociąg miejski jest prymitywny, woda żółtawa, ciśnienie niskie, nie zawsze zapewnia dopływ do pierwszego piętra. Elektrownia jest niedostateczna, wieczorny spadek napięcia jest znaczny. Gazowni nie ma w ogóle, a jak można bez gazu prowadzić zakłady chemii? Mieszkań dla przyjezdnych pracowników nauki, w ogóle brak. Trudno w tych warunkach marzyć o wyższej uczelni medycznej. Dr Stasiewicz smutny, mówi: *A ja myślałem, że właśnie dlatego stworzyć ją trzeba... Siadamy do samochodu, chcę wracać do Warszawy. Także jestem smutny, zmartwiony, milczący, bo myślę o tylu dowodach zapału, dobrej woli, a nawet ofiarności miejscowej ludności, lekarzy, władz. Dr Stasiewicz proponuje odbycie krótkiej wycieczki za miasto, do Supraśla, żebym poznał okolice miasta. Jedziemy milcząc. Pogoda wiosenna, widzę piękny, stary las. Proszę o zatrzymanie samochodu, odkręcam szybę, oddycham wonnym, leśnym powietrzem i mówię do Stasiewicza: „Przyjmuję, budujemy. Tak, ma pan rację, właśnie dlatego, że nie ma nic”.*

Jestem w Warszawie w Ministerstwie Zdrowia, u wiceministra Sztachelskiego. Powtarzam to samo: „Przyjmuję, budujemy”. Mówi Sztachelski – „Spodziewałem się tego po panu”. Po wyjściu od wiceministra spotykam na korytarzu dziekana Wydziału Lekarskiego bardzo starego uniwersytetu. Znamy się, witamy

serdecznie, pyta co słychać w Lublinie i jakie mam plany. Mówię jakie. Słyszę: „Coś w tym słyszałem, ale nie kryję mojej opinii. To bezgraniczny nonsens. Przecież i wydział lekarski w Lublinie trzeba będzie likwidować. Trzeba zaczynać od budowy zakładów i klinik, a nie bezmyślnie improwizować. Nie ma kim obsadzać katedr nawet w starych uniwersytetach. Profesorowie wymarli, albo zostali wymordowani. Nowych w ciągu lat okupacji nie wychowaliśmy. Z takiej działalności jak wasza śmiałybym się, gdyby mi się nie chciało płakać”. Odbodzi bez pożegnania coś mrużąc.

Wracam pociągiem do Lublina, spotykam starego, dobrego kolegę ze studiów, profesora jednej z akademii medycznych. Opowiadam. On mówi – „Coś mi się obito o uszy, ale przyznaj się Tadeusz, coś ty takiego zbroił, że ciebie przenieśli na taką głęboką prowincję i dali zadanie niewykonalne? Strzeż się!”.

A potem rozmaicie bywało, choć nigdy łatwo. Wykłady i zajęcia rozpoczęliśmy 2 października 1950 roku, jak wszystkie inne uczelnie w kraju, tyle że skromnie i od razu roboczo. Powiedziałem do studentów, co to jest medycyna i jakie są jej zadania, i powiedziałem także: „Przypatrzcie się sobie wzajemnie, czeka was wiele lat pracy studenckiej, potem całe życie współpracy zawodowej. Oczyma duszy widzę wśród was znakomitych lekarzy różnych specjalności, internistów, chirurgów, dyrektorów szpitali, docentów, profesorów...”. Byli bardzo młodzi, nie wierzyli, uśmiechali się, a kiedy powiedziałem, że będą mieli wszyscy własne samochody, cała sala zagrzmiata śmiechem. Jeszcze przez kilka lat pytali mnie koledzy z innych, wielkomięjskich akademii, kiedy akademia białostocka będzie zlikwidowana. A potem, coraz częściej, nie pytano już o to, tylko o wolne etaty, aż nadeszły czasy, kiedy absolwenci białostoccy obejmowali katedry we własnej i w innych uczelniach, a także wyższe i najwyższe stanowiska w administracji służby zdrowia w kraju. Moje wróżby spełniły się. Samochody były także.

Niech historycy uczelni zanotują, jeśli chcą, że uczelnia nie została nigdy uroczysto otwarta, nie przecinano wstęgi, nie było przemówień. Nie można było, bo był gruz, deski, rusztowania, rowy, kable, budowa, a równocześnie wykłady i ćwiczenia. Uroczystości odraczano, odraczano, aż do momentu, kiedy było za późno.

Pierwsze jednostki nauk podstawowych i nauk klinicznych

W latach 1918–1939 wydziały lekarskie i wydziały farmaceutyczne funkcjonowały w pięciu polskich uniwersytetach: w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, Uniwersytecie Poznańskim, Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Przerwanie ciągłości działania wyższych uczelni i prześladowania profesorów w czasie okupacji spowodowało olbrzymie braki kadrowe. Tajne nauczanie medycyny obejmowało jedynie kształcenie zawodowe. Zamarty prace badawcze, promowanie doktorów, docentów i profesorów. Polskie uniwersytety we Lwowie i w Wilnie przestały istnieć w wyniku decyzji mocarstw ustanawiających w latach 1944 – 1945 nowy podział terytorialny Europy. Kadra tych uniwersytetów zasiłała głównie wydziały lekarskie i farmaceutyczne uczelni odzyskanego Wrocławia i Gdańska. Po wojnie wskrzeszono równocześnie wydziały lekarskie Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Uniwersytetu Poznańskiego i Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1945 – 1948 powstały wydziały lekarskie na Uniwersytecie im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie i na Uniwersytecie Łódzkim oraz samodzielne uczelnie medyczne w Katowicach i w Szczecinie.

W latach powojennych liczba osób z tytułem profesora i stopniem docenta była niedostatecz-

Obsada jednostek dydaktyczno-naukowych w latach 1950 – 1955

1950

- 01.08. **Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej Człowieka**
Kierownik: Tadeusz Dzierżykray-Rogalski (01.08.1950 – 01.10.1963)
- 01.08. **Katedra i Zakład Biologii z Ogrodem Botanicznym i Roślin Leczniczych**
Kierownik: Witold Sławiński (01.08.1950 – 01.06.1963)
- 01.08. **Katedra i Zakład Chemii Ogólnej**
Kierownik: Tadeusz Czystohorski (01.08.1950 – 30.08.1951)
Kazimierz Rodziewicz (01.09.1951 – 17.02.1954)
Juliusz Popowicz (15.08.1955 – 01.08.1970)
- 01.08. **Katedra i Zakład Histologii i Embriologii**
Kierownik: Henryk Godlewski (01.08.1950 – 31.01.1951)
Józef Biborski (01.02.1951 – 31.08.1953)
Zdzisław Nowicki (01.12.1954 – 28.02.1955)
Helena Lewińska (01.11.1955 – 30.09.1970)
- 01.08. **Biblioteka AMB**
Dyrektor: Adam Filonik (01.08.1950 – 01.11.1952)
Maria Stasiewicz (01.11.1952 – 31.02.1953)
Leon Śliwowski (01.02.1953 – 31.08.1953)
Berta Szaykowska (01.09.1953 – 31.12.1966)
- 05.09. **Katedra i Klinika Chorób Płuc**
Kierownik: Tadeusz Kielanowski (01.05.1950 – 29.02.1956)
- 01.08. **Katedra i Zakład Fizyki**
Kierownik: Aleksander Obuchowski (01.10.1950 – 15.11.1954)
Emanuel Trembacowski (01.04.1955 – 16.03.1993)
- 01.10. **Zespół nauczania języków obcych (od 22.02.1963 – Studium Języków Obcych):**
j. angielski – Rosa Prajs (20.11.1950 – 30.09.1968)
j. francuski – Wanda Dąbrowska (20.10.1950 – 30.09.1958)
j. niemiecki – Halina Onych (20.10.1950 – 30.09.1963)
j. rosyjski – Barbara Ciemnicka (20.10.1950 – 30.09.1956)
j. łaćniński – Jan Dobrowolski (01.10.1952 – 30.09.1959)
- 01.12. **Zakład Podstaw Marksizmu-Leninizmu**
Kierownik: Adam Sitek (01.10.1950 – 30.09.1952)
Grzegorz Onacik (01.10.1952 – 31.08.1954)
Leon Śliwowski (01.10.1954 – 30.11.1955)

1951

- 01.09. **Katedra i Zakład Fizjologii**
Kierownik: Franciszek Krajewski (01.09.1951 – 31.08.1952)
Jan Kiersz (01.10.1952 – 30.09.1956)
- 01.09. **Katedra i Zakład Chemii Fizjologicznej**
Kierownik: Tadeusz Czystohorski (01.09.1951–10.09.1958)
- 01.09. **II Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych**
Kierownik: Jakub Chlebowski (01.09.1951 – 30.09.1968)

1952

- 12.01. **Katedra i Klinika Otolaryngologii**
Kierownik: Wiktor Hassmann (01.05.1952 – 28.08.1976)
- 01.09. **I Katedra i Klinika Chirurgiczna**
Kierownik: Feliks Oleński (01.09.1952 – 15.11.1964)

01.09. Katedra i Zakład Farmakologii

Kierownik: p.o. Kazimierz Rodziewicz (01.09.1952 – 01.02.1953)
p.o. Jan Kiersz (01.02.1953 – 01.10.1956)

01.09. Katedra i Zakład Patologii Ogólnej i Doświadczalnej

Kierownik: Karol Buluk (01.09.1952 – 30.09.1987)

16.10. Katedra i Zakład Anatomii Patologicznej

Kierownik: Ludwik Komczyński (01.03.1953 – 30.09.1970)

18.11. Studium Wojskowe (przemianowane 15.04.1953 na Katedrę Medycyny Wojskowej)

Kierownik: Tadeusz Stasiak (01.02.1953 – 31.08.1953)
Marian Killar (01.12.1954 – 01.11.1977)

23.11. Katedra i Zakład Mikrobiologii

Kierownik: Stanisław Legeżyński (23.11.1952 – 01.10.1965)

1953

01.09. Studium Wychowania Fizycznego

Kierownik: Ryszard Kinański (01.10.1950 – 30.12.1952)
Czesław Sokołowski (01.01.1953 – 30.06.1973)

01.09. Katedra i Klinika Okulistyki

Kierownik: Maria Seidler-Dymitorwska (01.03.1953 – 26.02.1971)

01.09. Katedra i Zakład Radiologii

Kierownik: Stanisław Boczoń (15.12.1953 – 01.09.1965)

01.09. Katedra i Klinika Położnictwa i Chorób Kobięcych

Kierownik: Stefan Soszka (01.09.1953 – 30.09.1984)

01.10. Katedra i Klinika Dermatologii

Kierownik: Janusz Lesiński (01.03.1953 – 31.07.1969)

01.10. I Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych

Kierownik: Marian Tulczyński (01.01.1954 – 31.08.1958)

01.10. Katedra i Klinika Neurologii

Kierownik: Stanisław Mackiewicz (01.09.1953 – 27.12.1953)
Zygmunt Kanigowski (01.03.1954 – 29.03.1968)

01.10. Katedra i Klinika Chorób Dzieci

Kierownik: Andrzej Kański (01.10.1953 – 31.05.1963)

15.12. Katedra i Zakład Higieny

Kierownik: Kazimierz Rodziewicz (15.12.1953 – 30.09.1961)

1954

01.09. Katedra i Klinika Psychiatrii

Kierownik: Bronisław Kostkiewicz, mianowany na to stanowisko przed powołaniem kliniki (12.02.1951 – 31.08.1952),
Lucjan Korzeniowski (01.06.1954 – 30.09.1969)

01.09. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej

Kierownik: Maria Byrda (01.11.1954 – 30.09.1984)

01.12. II Katedra i Klinika Chirurgiczna

Kierownik: Tadeusz Jankowski (01.09.1955 – 14.08.1967)

01.12. Katedra i Zakład Organizacji Ochrony Zdrowia

Kierownik: Witold Stasiewicz (14.10.1954 – 01.10.1966)

1955

- 01.09. **Wykładowca chorób zakaźnych** – Marian Tulczyński
01.09. **Wykładowca stomatologii** – Wiktor Hassmann

na i nie pozwalała na obsadzenie wszystkich stanowisk kierowniczych w zakładach nauk podstawowych i klinikach. Niedostatek kadry stał się szczególnie duży, gdyż oprócz przywracania starych, równocześnie powoływano nowe, nieistniejące przed wojną uczelnie. Spowodowało to konieczność dostosowania przepisów w sprawie nadawania stopni i tytułów naukowych do istniejącej sytuacji. Wprowadzono wówczas tytuł zastępcy profesora i stanowisko docenta, nadawane nierzadko nawet osobom nie posiadającym stopnia doktora. Niemniej były to osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych i dużym talencie dydaktycznym. Nieomal wszyscy oni, jeśli okoliczności i zdrowie pozwoliły, uzyskali z czasem znaczący dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe.

W chwili powstania Akademii Medycznej w Białymstoku przedwojenna kadra profesorska podjęła już działalność na wcześniej powsta-

łych uczelniach, a promocja nowej była jeszcze niedostateczna.

Do organizacji Akademii Medycznej w Białymstoku i prowadzenia dydaktyki w latach 1950 – 1955 zaangażowali się przedwojenni pracownicy i absolwenci wydziałów lekarskich uniwersytetów Krakowa, Lwowa, Poznania, Warszawy i Wilna. Do czasu podjęcia pracy w AMB byli oni zatrudnieni w innych uczelniach lub w społecznej służbie zdrowia.

W latach 1950 – 1955 funkcje kierowników jednostek dydaktyczno-naukowych AMB pełniło 36 osób, w tym ze środowiska naukowego Krakowa – 6, Lwowa – 7, Poznania – 4, Warszawy – 7, Wilna – 8 i innych ośrodków – 4.

Absolwentami Uniwersytetu Jagiellońskiego byli: Józef Biborski, Maria Byrdy, Henryk Godlewski, Wiktor Hassmann, Andrzej Kański i Zdzisław Nowicki.

Ze środowiska uniwersyteckiego Lwowa przybyli: Karol Buluk, Tadeusz Kielanowski, Jan Kiersz, Marian Killar, Bronisław Kostkiewicz, Janusz Lesiński, Maria Seidler-Dymitrowska.

Absolwentami Uniwersytetu Poznańskiego byli: Stanisław Boczko, Ludwik Komczyński, Stefan Soszka, Tadeusz Stasiak.

Wśród absolwentów Uniwersytetu Warszawskiego znaleźli się: Tadeusz Czystohorski, Tadeusz Jankowski, Lucjan Korzeniowski, Franciszek Krajewski, Stanisław Mackiewicz, Władysław Pręgowski, Marian Tulczyński.

Najliczniej reprezentowani byli przybysze z Wilna: Jakub Chlebowski, Zygmunt Kanigowski, Stanisław Legieżyński, Helena Lewińska, Feliks Oleński, Kazimierz Rodziewicz, Witold Sławiński i Witold Stasiewicz.

Wśród pierwszych kierowników jednostek dydaktyczno-naukowych Akademii znalazł się absolwent Uniwersytetu w Petersburgu – Aleksander Obuchowski, absolwenci Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej – Tadeusz Dzierżykray-Rogalski i Emanuel Trembaczowski oraz absolwent Akademii Medycznej we Wrocławiu – Juliusz Popowicz.

W końcu 1955 roku funkcjonowały w Akademii 32 zakłady,

Ruiny pałacu Branickich. Zdjęcie archiwalne.

Rok akademicki	Liczba osób	
	przyjętych	studiujących
1950/51	168	164
1951/52	134	314
1952/53	225	590
1953/54	227	937
1954/55	222	1174
1955/56	260	1102

Liczba osób przyjętych na I rok studiów i osób studiujących w latach 1950 – 1955.

kliniki i studia. Kierowało nimi: 6 profesorów, 6 zastępców profesora i 15 docentów.

Liczbę osób przyjętych na I rok studiów i liczbę osób studiujących na Wydziale Lekarskim AMB w latach 1950 – 1955 przedstawia tabela.

Baza lokalowa uczelni

Siedzibą władz AMB stał się były pałac Branickich, składający się z budynku głównego z reprezentacyjną aulą i dwóch oficyn. W budynku głównym znalazły się pomieszczenia Rektoratu, Dziekanatu Wydziału Lekarskiego, gabinet Dyrektora Administracyjnego, Biblioteka Naukowa, Zakład Podstaw Marksizmu i Leninizmu. Oficyna prawa pomieściła katedrę i Zakład Histologii i Embriologii oraz Katedrę i Zakład Fizyki. W oficynie lewej, z salą wykładową na 250 miejsc (sala kolumnowa), ulokowano Katedrę i Zakład Biologii.

Większość katedr i zakładów nauk podstawowych ulokowano w Collegium Primum (dawny gmach Seminarium Nauczycielskiego), posiadającym salę wykładową na 120 miejsc. Znalazły się tu Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej Człowieka, Katedra i Zakład Chemii Ogólnej, Katedra i Zakład Medycyny Sądowej oraz Katedra i Zakład Anatomii Patologicznej. W budynku tym znalazły się też czasowo katedry i zakłady, na stałe pomieszczenia któ-

rym przeznaczono znajdujące się w budowie Collegium Universum. Katedra i Zakład Mikrobiologii funkcjonował początkowo na bazie lokalowej PZH przy ul. Dzierżyńskiego 6.

W roku 1953 oddano do użytku Dom Studenta Nr 1, z 357 miejscami zakwaterowania. W części narożnej tego budynku ulokowano Studium Wychowania Fizycznego, Klub Studencki *Co Nie Co* i Studenckie Centrum Radiowe.

W roku 1954 ukończono budowę Collegium Universum. Część narożna pomieściła salę wykładową na 330 miejsc, Studium Języków Obcych i Klub Studencki *Herkulesy*. W skrzydle północnym umieszczono Katedrę i Zakład Fizjologii, Katedrę i Zakład Higieny oraz Katedrę i Zakład Chemii Fizjologicznej. W skrzydle zachodnim znalazła się Katedra i Zakład Mikrobiologii, Katedra i Zakład Organizacji Ochrony Zdrowia, Katedra i Zakład Patologii Ogólnej i Doświadczalnej, Katedra i Zakład Farmakologii oraz Katedra Medycyny Wojskowej.

Jednostki kliniczne uczelni znalazły pomieszczenia udostępnione do użytkowania przez społeczną służbę zdrowia, do czasu wybudowania własnych obiektów. W Miejskim Szpitalu Wewnętrznym przy ulicy Warszawskiej 29 znalazła pomieszczenia II Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, przeniesiona następnie do Woje-

wódzkiego Szpitala im. J. Śniadeckiego przy ulicy Pivnej 25 (obecnie ul. M. Skłodowskiej-Curie 25). Tu ulokowano także I Katedrę i Klinikę Chorób Wewnętrznych i Klinikę Neurologiczną. W budynkach Szpitala Wojewódzkiego im. J. Śniadeckiego przy ulicy Pivnej 14 (obecnie ul. M. Skłodowskiej-Curie 26) umieszczono I i II Katedrę i Klinikę Chirurgii, Katedrę i Klinikę Chorób Płuc, Katedrę i Klinikę Chorób Dzieci oraz Katedrę i Zakład Radiologii (mieszczący się tymczasowo w Wojewódzkiej Przychodni Rentgenowskiej przy ul. Dzierżyńskiego 12). Katedrę i Klinikę Okulistyki, Katedrę i Klinikę Otolaryngologii (funkcjonującą początkowo w wojewódzkiej Przychodni Otolaryngologicznej przy ul. Sienkiewicza 53) pomieszczono w budynku przy ul. Wojskowej 13. Bazę lokalową Katedry i Kliniki Położnictwa i Chorób Kobięcych stanowił Wojewódzki Szpital Położniczo-Ginekologiczny przy ul. Warszawskiej 15. Katedra i Klinika Dermatologii znalazła pomieszczenia w Wojewódzkim Szpitalu Dermatologicznym przy ul. Manifestu Lipcowego 3 (obecnie ul. Świętego Rocha 3). Bazę nauczania chorób zakaźnych stanowił Wojewódzki Szpital Zakaźny przy ul. Sosnowej 5. Katedrę i Klinikę Psychiatrii umieszczono w jednym z pawilonów Państwowego Szpitala Psychiatrycznego w Choroszczy koło Białegostoku.

W roku 1956 rozpoczęto budowę Państwowego Szpitala Klinicznego Akademii Medycznej w Białymstoku. Poszczególne kondygnacje tego obiektu, dysponującego 700 łózkami szpitalnymi, zasiedlano w latach 1962–1964. Tu znalazły stałe pomieszczenia katedry i kliniki AMB powołane wcześniej i utworzone po roku 1964.

Prof. dr hab. **Krzysztof Worowski**

Kronikarz uczelni

23

Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim w latach 2002–2008

Najważniejszym zadaniem jakie stanęło przed wydziałem wraz z rozpoczęciem kadencji w roku 2002 było wyodrębnienie struktur umożliwiających powstanie Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia. Bez zrealizowania tego przedsięwzięcia w roku 2003 proces przemian akademii w uniwersytet byłby niemożliwy. Trudno oprzeć się refleksji, że to właśnie z pnia Wydziału Lekarskiego formowały się kolejne struktury uczelni.

Obecnie Wydział Lekarski skupia największą liczbę pracowników naukowo-dydaktycznych. W 68 jednostkach organizacyjnych wydziału pracuje 65 osób z tytułem profesora, 63 ze stopniem doktora habilitowanego i 229 ze stopniem doktora. Radę Wydziału reprezentuje

141 osób. Aktywność naukowa i dydaktyczna pracowników naukowych wydziału sprawiła, że w ostatnim rankingu Ministerstwa Zdrowia, wydział uzyskał najwyższą punktację wśród wydziałów lekarskich polskich uczelni medycznych.

W ostatnich 3 latach (od 1 października 2005) stopień doktora nauk medycznych uzyskały 182 osoby (157 w zakresie medycyny, 19 w zakresie biologii medycznej i 6 w zakresie stomatologii), stopień doktora habilitowanego uzyskało 26 osób (21 w zakresie medycyny i 5 w zakresie biologii medycznej), a tytuł profesora 15 osób. Kolokwia habilitacyjne kolejnych 4 osób odbędą się prawdopodobnie jeszcze przed końcem bieżącego roku akademickiego, a wnioski o nadanie tytułu profesora dalszych 4 (plus 3 w CK) doktorów habilito-

wanych uzyskały pozytywne opinie recenzentów i czekają na akceptację Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz Prezydenta RP.

Wydział Lekarski pozostaje nadal jednostką uczelni dysponującą największą liczbą uprawnień do nadawania stopni naukowych doktora nauk medycznych w dyscyplinach: medycyna, biologia medyczna i stomatologia oraz doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinach: medycyna i biologia medyczna. Zdecydowana większość przewodów doktorskich i habilitacyjnych prowadzona jest w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Należy podkreślić, że mimo zmian prawnych liberalizujących zasady nadawania stopni naukowych, poziom dorobku naukowego oraz rozpraw habilitacyjnych i doktorskich wzrósł, co nie jest regułą w innych polskich uczelniach medycznych. Udział w tym miało zapewne ustalenie wymagań stawianych kandydatom, zwłaszcza wnioskującym o stopień doktora habilitowanego. Dzięki wprowadzeniu w życie wytycznych uchwalonych przez Radę Wydziału 18. 01. 2006 r. i realizowanych przez władze dziekańskie, średnia wartość impact factor dorobku kandydata do stopnia naukowego doktora habilitowanego

Collegium Pathologicum.

*Prof. Maciej Kaczmarek –
dziekan Wydziału Lekarskiego
2002–2005, w karykaturze
Kazimierza Falkowskiego.*

wzrosła po zmianie systemu z 19,6 do 28,9 (w oparciu o dane z 19 przewodów habilitacyjnych zakończonych przed i po 18. 01. 2006 r.).

Jednym z najważniejszych zadań władz dziekańskich w minionych latach były działania służące poprawie jakości nauczania. Bezpośrednim bodźcem uzasadniającym podjęcie aktywnych działań w tym kierunku było wprowadzenie Lekarskiego Egzaminu Państwowego (LEP), stanowiącego podstawę do przyznania prawa wykonywania zawodu. W celu lepszego przygotowania absolwentów kierunku lekarskiego do LEP-u w roku 2004 zainicjowany został „Sprawdzian Wiedzy Lekarskiej”, w którym anonimowo uczestniczący studenci, od trzeciego do szóstego roku studiów, mieli możliwość zweryfikowania swojej wiedzy. Wyniki sprawdzianu jednocześnie umożliwiły władzom uczelni ocenę realizacji procesu dydaktycznego w zakresie medycyny klinicznej, co jest nieodzownym

elementem podnoszenia poziomu nauczania w uczelni. Zainteresowanie jakie sprawdzian wzbudził wśród studentów dało podstawy do podjęcia działań wprowadzających egzaminy testowe przy zaliczaniu przedmiotów klinicznych. Upowszechnienie tej formy zaliczania sprawiło, że po spełnieniu swojej kluczowej roli sprawdzian przestał być konieczny.

W ramach doskonalenia nauczania dokonano modyfikacji planów studiów. Podjęto działania zmierzające do wyrównania dysproporcji w realizacji pensum przez jednostki nauczające tych samych przedmiotów, zwłaszcza w zakresie pediatrii i chirurgii. Zarówno Państwowa Komisja Akredytacyjna, jak i Komisji Akredytacyjnej Akademickich Uczelni Medycznych (KAAUM) udzieliły akredytacji zarówno dla kierunku lekarskiego jak i lekarsko-dentystycznego na maksymalny – 5 letni okres.

Wydział Lekarski jest największym wydziałem Uniwersytetu również pod względem liczby studentów. W latach 2007/2008 całkowita liczba studentów wyniosła 1670. Od chwili powstania wydziału, dyplom lekarza uzyskało 10 446, a dyplom lekarza dentysty 2 343 absolwentów. W bieżącym roku akademickim podjęto działania zmierzające do uruchomienia kolejnego kierunku – techniki dentystyczne.

Największym wyzwaniem ostatnich lat było niewątpliwie uruchomienie 6-letniego programu nauczania na kierunku lekarskim w języku angielskim. Po 4 latach można śmiało powiedzieć o sukcesie, gdyż już podczas pierwszej rekrutacji w roku 2004 zainteresowanie studiami w AMB wykazało 25 studentów. Natomiast w roku 2007 indeksy na studia anglojęzyczne otrzymało 51 osób (blisko ¼ wszystkich studentów przyjętych na kierunek lekarski), wyselekcjonowanych w procesie rekrutacji spośród 124 kandydatów. Można się spodziewać, że rywalizacja o możliwość studiowania w UMB w roku bieżącym ulegnie nasileniu, gdyż do chwili obecnej (31 marca 2008) wpłynęły

*Prof. Robert Flisiak –
dziekan Wydziału Lekarskiego
2005–2008, w karykaturze
Kazimierza Falkowskiego.*

już wnioski 25 kandydatów. Okazuje się, że Białystok to doskonałe miejsce do studiowania medycyny.

Całkowita liczba studentów Oddziału Nauczania w Języku Angielskim w roku akademickim 2007/2008 osiągnęła 141, a przy utrzymaniu aktualnego poziomu rekrutacji powinna w najbliższych latach zbliżyć się do 300. Niestety, pomimo spełnienia wszystkich wymagań, z powodu opieszałości urzędów amerykańskich do chwili obecnej nie powiodły się próby rozpoczęcia rekrutacji do programu 4-letniego przeznaczanego dla studentów pochodzących z USA.

Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim podlega ciągłym zmianom, których wprowadzanie nie byłoby możliwe bez aktywności stosunkowo młodej i prężnej kadry naukowo-dydaktycznej. Potencjał jaki posiada Wydział Lekarski sprawia, że już obecnie Oddział Stomatologii spełnia wymagania pozwalające na przekształcenie w czwarty Wydział Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Prof. dr hab. Robert Flisiak

*Dziekan Wydziału Lekarskiego
z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem
Nauczania w Języku Angielskim*

25

Oddział Stomatologii

Katedra Stomatologii

W dniu 1 lipca 1967 roku na Wydziale Lekarskim AMB została utworzona najmłodsza w Polsce katedra stomatologii. Jej kierownictwo, z docelowym zadaniem zorganizowania oddziału stomatologicznego, objął młody docent Bogusław Horodyski z Zakładu Stomatologii Zachowawczej AM w Krakowie. W początkowym okresie bazę lokalową katedry stanowiły pomieszczenia Stomatologicznej Przychodni Zakładowej, zlokalizowanej na terenie Państwowego Szpitala Klinicznego. Pracę organizacyjną w katedrze doc. dr hab. Bogusław Horodyski rozpoczął z dwoma lekarzami zatrudnionymi w przychodni i starszym asystentem, lekarzem dentystą, zatrudnionym do tego czasu w Zakładzie Anatomii naszej uczelni. W grudniu 1967 roku do zespołu dołączył dr n. med. Waldemar Falicki ze Śląskiej Akademii Medycznej i objął stanowisko adiunkta.

Ten nieliczny zespół przystąpił do organizacji poszczególnych działów stomatologicznych, które w przyszłości miały przeobrazić się w poszczególne zakłady. Zorganizowano sześciofotelowy wspólny dział stomatologii zachowawczej i chirurgii stomatologicznej, jednofotelowe działy ortodoncji i protetyki stomatologicznej oraz liczącą pięć stanowisk pracownię techniczną. Katedra posiadała również pracownię naukową, prowadzącą badania w zakresie histologii i mikrobiologii oraz pracownię dokumentacji fotograficznej. Nieliczna początkowo kadra dydaktyczna stale wzrastała i składała się z młodych lekarzy, absolwentów prawie wszystkich akademii medycznych w Polsce. W bardzo trudnych warunkach lokalowych szkolono personel i prowadzono zajęcia dydaktyczne ze studentami VI roku Wydziału Lekarskiego. Prowadzono również działalność naukową i leczniczo-usługową dla pracowników Akademii Medycznej i Państwowego Szpitala Klinicz-

nego. Ogółem w Katedrze Stomatologii pracowało 13 lekarzy, 17 osób personelu średniego i 2 osoby personelu niższego. Pracownicy naukowcy nawiązali współpracę z wybranymi klinikami i zakładami teoretycznymi naszej uczelni oraz współpracowali z Katedrą Stomatologii Zachowawczej Akademii Medycznej w Krakowie i Obwodową Przychodnią Przemysłową Huty im. Lenina w Krakowie. Dorobek naukowy obejmował dwie prace doktorskie i 8 prac opublikowanych w *Czasopiśmie Stomatologicznym*.

Oddział Stomatologii

Duże zaangażowanie, talenty organizacyjne, pracowitość i całkowite oddanie sprawie doc. dr hab. Bogusława Horodyskiego zaowocowały wyjątkowo szybkim rozwojem kadry, powiększeniem bazy lokalowej i aparaturowej. Stanowiło to podstawę do poszerzenia profilu kształcenia. 10 lutego 1969 roku, na mocy zarządzenia ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, powstał w ramach Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Białymstoku Oddział Stomatologii. Mając na względzie zasługi doc. dr hab. Bogusława Horodyskiego, należy uznać go za faktycznego twórcę białostockiej stomatologii.

W roku akademickim 1968/69 rozpoczęło naukę pierwszych 45 studentów Oddziału Stomatologii.

W dniu 1 kwietnia 1971 roku został powołany Instytut Stomatologii (dyrektor – doc. dr hab. Bogusław Horodyski), w skład którego weszły cztery podstawowe jednostki:

*Oddział Stomatologii.
Lata siedemdziesiąte.*

Jeden z gmachów Oddziału Stomatologii.

Zakład Stomatologii Zachowawczej (kierownik – doc. dr hab. Bogusław Hrodyski), Zakład Ortodoncji (kierownik – doc. dr hab. Stanisław Przyłipiak), Zakład Protetyki Stomatologicznej (kierownik – dr n. med. Waldemar Falicki) i Klinika Chirurgii Szcękowej (kierownik – doc. dr hab. Bronisława Ross). W październiku 1971 roku na potrzeby Instytutu Stomatologii władze uczelni przekazały zaadoptowany po Klinice Okulistycznej budynek przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 24a, gdzie rozpoczęły działalność wszystkie powołane zakłady.

W 1973 roku pierwsi absolwenci Oddziału Stomatologii otrzymali dyplomy lekarza dentystry. Baza lokalowa Instytutu Stomatologii stała się zbyt mała, ponieważ z jednej strony wzrosła, zgodnie z decyzją kierownictwa uczelni, do 80 liczba studentów, z drugiej zaś zaistniała konieczność utworzenia nowych działów dydaktycznych. I tak zaczęły się, trwające latami, kłopoty związane ze staraniami o powiększenie bazy lokalowej. Po-

moc władz miasta ograniczyła się do przydziału lokali w starym budownictwie, które, z problemami, udało się zaadoptować na potrzeby stomatologii. W 1976 roku do pomieszczeń przy ul. Sienkiewicza 40 przeniósł się Zakład Ortodoncji i Poradnia Stomatologii Dziecięcej, użytkowano też wydzierzawiony budynek przy ul. Rynek Kościuszki (były dom towarowy) i przy ul. M. Skłodowskiej-Curie. Z całą pewnością poprawiło to warunki pracy studentów i nauczycieli akademickich, ale ich nie rozwiązało. Odczuwalna zmiana nastąpiła z chwilą oddania do użytku bloku M (2000 rok), któremu nadano nazwę Collegium Novum. Rektorowi prof. Janowi Górskiemu zawdzięczamy uwzględnienie potrzeb stomatologii w planach budowy.

Nowe pomieszczenia otrzymał Zakład Ortodoncji i powołany w 2000 roku Zakład Stomatologii Dziecięcej. Zakłady Stomatologii Zachowawczej i Protetyki Stomatologicznej powiększyły swoją bazę o nowe sale kliniczne. Wyposażenie sal klinicznych odpowiadało

aktualnym standardom europejskim. W następnych latach powołano Zakład Propedeutyki, Zakład Stomatologii Społecznej i Profilaktyki oraz Zakład Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej.

Na przestrzeni lat zmieniali się kierownicy Instytutu Stomatologii. Funkcję tę pełnili: Bogusław Horodyski (1971), Stanisław Przyłipiak (1971 – 1972), Ewa Szymaniak (1972 – 1981), Stanisław Przyłipiak (1981 – 1983), Ewa Szymaniak (1983 – 1994), Wanda Stokowska (1994 – 1999). W 2001 roku Instytut Stomatologii został rozwiązany.

Za dydaktykę stomatologiczną odpowiadali prodziekani: Bogusław Horodyski (1971 – 1971), Stanisław Przyłipiak (1971 – 1980), Helena Korn-Rydzewska (1981 – 1983), Stanisław Przyłipiak (1983 – 1990), Wanda Stokowska (1990 – 1996), Stanisława Zyta Grabowska (1996 – 2002), Wanda Stokowska (2002 – 2005), Danuta Waszkiel (2005 – nadal).

cd. na str. 28 ⇨

Do roku 2008 dyplomy uzyskało 2343 stomatologów.

Intensywny rozwój naukowy pracowników zaowocował uzyskaniem stopni naukowych doktora habilitowanego przez kolejnych stomatologów: Wandę Stokowską (1993), Stanisławę Zytę Grabowską (1996), Danutę Waszkiel (2000), Marię Gołębiewską (2003), Annę Kierkło (2003), Małgorzatę Dorotę Pietruską (2006), Ewę Dąbrowską (2007). Tytuł profesora otrzymały Wanda Stokowska (2000) i Stanisława Zyta Grabowska (2005)

Doskonale przygotowana kadra nauczająca, baza lokalowa oraz struktura organizacyjna, zapewniająca realizację nowoczesnego programu dydaktycznego i naukowego w zakresie stomatologii, umożliwiły przyznanie w 2007 roku Wydziałowi Lekarskiemu z Oddziałem Stomatologii Akademii Medycznej w Białymstoku uprawnień do nadania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w dyscyplinie – stomatologia. Od momentu uzyskania uprawnień wszczęto w dziedzinie stomatologii 12 przewodów doktorskich, w tym 6 zakończono i nadano stopień doktora.

Zakład Stomatologii Zachowawczej

Jego kierownikiem został doc. dr hab Bogusław Hrodyski, któremu w czerwcu 1971 roku Rada Państwa nadała tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a Minister Zdrowia i Opieki Społecznej powołał go na stanowisko profesora nadzwyczajnego AM w Białymstoku. Okrutny los sprawił, że w dwa miesiące po nominacji profesorskiej zginął śmiercią tragiczną. W okresie od 11.09.1971 do 30.09.1972 r. obowiązki kierownika zakładu pełnił doc. dr hab. Stanisław Przyłipiak. W dniu 1.09.1972 roku stanowisko kierownika zakładu objęła dr hab. Ewa Szymaniak, która została przeniesiona przez Mini-

Uroczyste otwarcie zmodernizowanego Zakładu Stomatologii Zachowawczej. Na fot. prof. Jan Górski – rektor AMB i prof. Wanda Stokowska – kierownik zakładu.

stra Zdrowia i Opieki Społecznej z łódzkiej Akademii Medycznej do Białegostoku. Doświadczenie w pracy naukowej, dydaktycznej i zawodowej, wyniesione z bardzo dobrego ośrodka stomatologicznego, doc. dr hab. Ewa Szymaniak wykorzystwała do zorganizowania pracy zakładu. Obok już istniejących przychodni: stomatologii zachowawczej i preiudontologii powstała Przychodnia Stomatologii Dziecięcej. Zwiększyła się liczba asystentów. Obok działalności dydaktycznej przed- i podyplomowej pracownicy podnosili swoje kwalifikacje zawodowe. Nastąpił intensywny rozwój naukowy uwieńczony szeregiem prac doktorskich. W 1979 roku Rada Państwa nadała doc. dr hab. Ewie Szymaniak tytuł profesora nadzwyczajnego. Jako pierwsza stopień doktora habilitowanego uzyskała w 1993 roku dr n. med. Wanda Stokowska, która po odejściu na emeryturę prof. dr hab. Ewy Szymaniak (1994) objęła kierownictwo zakładu i funkcję tę pełni do chwili obecnej. Pod jej kierunkiem przebiegał dalszy rozwój naukowy uwieńczony uzyskaniem stopni doktora habilitowanego przez: Danutę Waszkiel (2000 rok), Annę Kierkło (2003), Małgorzatę Dorotę Pietruską

(2006), Ewę Dąbrowską (2007). Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne dr n. med. Wanda Stokowska otrzymała w 2001 roku tytuł profesora.

Od początku istnienia Zakład Stomatologii Zachowawczej borykał się z problemami lokalowymi i aparaturowymi. Do niedawna główna sala dydaktyczna tego zakładu wyposażona była w sprzęt pamiętający początki istnienia Instytutu Stomatologii. Dopiero w 2007 roku władze uczelni wygosparowały fundusze na generalny remont z przebudową sali klinicznej przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 24a. Sala została wyposażona w dobry sprzęt, niezbędny do prowadzenia nowoczesnej dydaktyki. W zakładzie pracuje 16 nauczycieli akademickim (12 doktorów n. med., 4 lekarzy dentystów). Opublikowano ogółem 382 prace naukowe.

Zakład Ortodontcji

Stanowisko kierownika objął w nim doc. dr hab. Stanisław Przyłipiak z Akademii Medycznej w Gdańsku. W skromnych warunkach lokalowych i skromnej obsadzie kadrowej (2 lekarzy akademickich, 1 lekarz szpitalny, 1 pielęgniarka i 1 technik dentystyczny) rozpoczęto

pracę naukową, dydaktyczną, usługową i konsultacyjną. We wrześniu 1976 roku Zakład Ortodoncji został przeniesiony do budynku przy ul. Sienkiewicza 40. W roku 1980 doc. dr hab. Stanisław Przyłipiak otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. Wiodącym problemem badawczym Zakładu Ortodoncji była profilaktyka wad rozwojowych i chorób narządu żucia. Pracownicy wypracowali własne metody terapeutyczne w leczeniu pacjentów z rozszczepami i wadami charakteryzującymi się zwężeniami narządu żucia, stosując czynne aparaty zawiasowe konstrukcji prof. Przyłipiaka.

Prof. Stanisław Przyłipiak kierował Zakładem Ortodoncji przez 21 lat, do chwili osiągnięcia wieku emerytalnego. W tym czasie zmieniali się lekarze, jedni odchodzili, inni zasilali szeregi zakładu. W 1992 roku prof. Stanisław Przyłipiak odszedł na emeryturę, a obowiązki kierownika przejęła dr n. med. Barbara Herud i pełniła je do 2000 roku, po czym p.o. kierownikiem został dr n. med. Adam Bielaczyc (2000 – 2003), potem zostały dr hab. n. med. Danuta Waszkiel 2003 – 2004 i dr n. med. Izabela Szarmach (2004 – nadal). Obecnie kadra liczy 7 lekarzy, w tym 4 doktorów n. med. i 3 lekarzy dentystów. Opublikowano ogółem 165 prac naukowych.

Zakład Protetyki Stomatologicznej

Pierwszym kierownikiem tego zakładu został dr n. med. Waldemar Falicki. W skład ówczesnej kadry wchodziło: 4 lekarze zatrudnieni na etatach akademickich, 2 lekarzy na etatach szpitalnych, 3 pielęgniarki i sekretarka medyczna. W marcu 1975 roku kierownikiem zakładu został dr hab. n. med. Włodzimierz Prokopiew, a w latach 1976 – 1987

Zakład Stomatologii Zachorawczej.

dr n. med. Irena Tarmas, która funkcję tę pełniła do czasu przejścia na emeryturę. Od 1987 obowiązkowo kierownika zakładu pełni dr n. med. Maria Gołębowska. Opiekunami naukowymi zakładu byli: doc. dr hab. Andrzej Budkiewicz, doc. dr hab. Maria Kleinrok i prof. dr hab. Włodzimierz Józefowicz. Pod ich kierunkiem realizowano programy badawcze i prace doktorskie. W 2003 roku dr n. med. Maria Gołębowska uzyskała stopień doktora habilitowanego.

W zakładzie pracuje 16 nauczycieli akademickich (5 doktorów n. med., 11 lekarzy dentystów). Opublikowano ogółem 232 prac naukowych.

Klinika Chirurgii Szcękowo-Twarzowej

Kierownikiem mianowano w 1971 roku dr hab. n. med. Bronisławę Ross, uprzednio zatrudnioną w Śląskiej Akademii Medycznej. W klinice zatrudniono trzech lekarzy na etatach naukowo-dydaktycznych i jednego lekarza na etacie PSK-a. Z biegiem czasu zespół powiększył się, a jego szeregi zasilili początkowo absolwenci innych ośrodków akademickich w kraju, a później naszej uczelni. Pod kierunkiem prof. Ross realizowano za-

dania naukowe, dydaktyczne i kliniczne. Z inicjatywy kierownika kliniki powołano Poradnię Wad Rozwojowych (na bazie Zespołonego Szpitala Wojewódzkiego) i Poradnię Chirurgii Plastycznej (na bazie PSK-a). W 1980 roku dr hab. n. med. Bronisława Ross odeszła na emeryturę, ale nadal pełniła funkcję kuratora naukowego kliniki. Pełnienie obowiązków kierownika powierzono dr n. med. Juliuszowi Preferansowskiemu. Od 1992 roku do chwili obecnej kierownikiem kliniki jest, początkowo doktor habilitowany, a od 2005 profesor Stanisława Zyta Grabowska.

Obecnie w klinice jest zatrudnionych 12 nauczycieli akademickich (9 doktorów n. med. i 3 lekarzy dentystów) i 2 lekarzy zatrudnionych na etatach Państwowego Szpitala Klinicznego. Dorobek naukowy pracowników kliniki to 245 prac opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych.

Zakład Stomatologii Dziecięcej

Zakład został wyodrębniony w 2001 roku. Kierownikiem została dr hab. n. med. Danu-

cd. na str. 30 ⇨

Zakład Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej.

⇐ *cd. ze str. 29*

ta Waszkiel, a kadre stanowili pracownicy Poradni Stomatologii Dziecięcej, funkcjonującej dotychczas w ramach Zakładu Stomatologii Zachowawczej. W Zakładzie zatrudnionych jest siedmiu asystentów (5 doktorów n. med. i 2 lekarzy dentystów). Działalność dydaktyczna zakładu obejmuje zajęcia z zakresu stomatologii wieku rozwojowego, prowadzone na IV i V roku kierunku lekarsko-dentystycznego. Pracownicy, od chwili powołania zakładu, opublikowali 96 prac w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Zakład Propedeutyki Stomatologii

Powstał w 2004 roku, a jego kierownikiem została dr hab. Anna Kierklo. Działalność dydaktyczna zakładu obejmuje nauczanie studentów II roku kierunku lekarsko-stomatologicznego w zakresie przedklinicznej stomatologii zachowawczej, endodoncji przedklinicznej, materiałoznawstwa i ergonomii stomatologicznej. Sala dydaktyczna zakładu wyposażona jest w nowoczesne

symulatory fantomowe niezbędne do praktycznej przedklinicznej nauki zawodu. Obecnie w Zakładzie zatrudnionych jest 3 asystentów. Pracownicy opublikowali 29 prac w krajowych czasopismach stomatologicznych, medycznych i technicznych.

Zakład Stomatologii Społecznej i Profilaktyki

Obowiązki kierownika powołanego w roku 2002 zakładu powierzono dr n. med. Ewie Dąbrowskiej, która w 2007 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego. Pracownicy zakładu prowadzą zajęcia z zakresu stomatologii społecznej na I roku i gerostomatologii na V roku. W zakładzie zatrudniony jest 1 asystent (dr n. med.). Pracownicy opublikowali 36 prac w krajowych czasopismach stomatologicznych.

Zakład Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej

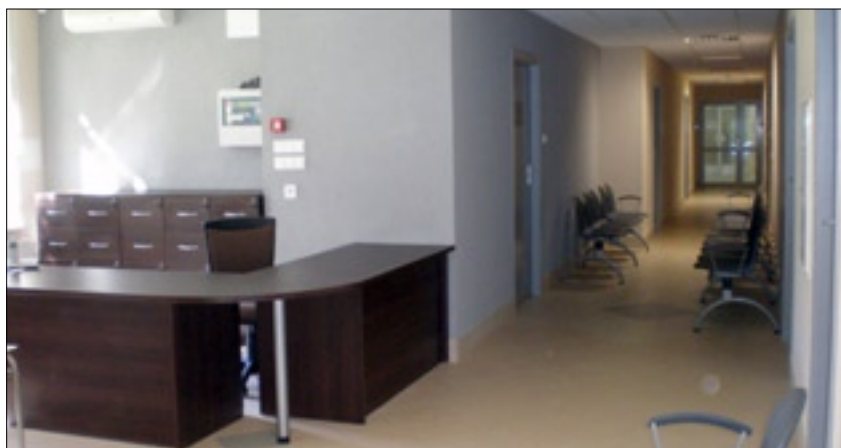
Utworzony go jesienią 2005 roku. W styczniu 2006 roku do pełnienia obowiązków kierownika zakładu została powołana dr n. med. Małgorzata Dorota Pietruska. Od 1.06.2006 r. dr hab. Małgorzata Dorota Pietruska piastuje stanowisko kierownika zakładu.

Pierwotna siedziba zakładu mieściła się przy ulicy M. Skłodowskiej-Curie 7. Do dyspozycji pracowników przekazane zostało jedno pomieszczenie wyposażone w wysłużony sprzęt, zakupiony w latach siedemdziesiątych. W czerwcu 2007 roku na potrzeby zakładu przekazane zostały nowe pomieszczenia w budynku przy ulicy Waszyngtona 13. Pomieszczenia przeszły gruntowną modernizację oraz wyposażone zostały w nowoczesny sprzęt, w tym siedem unitów stomatologicznych, laser do terapii fotodynamicznej, aparaty do ozonoterapii i opracowywania powierzchni korzeni. Środki na modernizację i zakup sprzętu pochodziły z zasobów Akademii Medycznej i dotacji unijnej.

W zakładzie zatrudnionych jest obecnie siedmiu lekarzy (2 doktorów n. med. i 5 lekarzy dentystów). Wyniki prowadzonych w zakładzie badań zostały opublikowane w 55 pracach.

Dr hab. Danuta Waszkiel

Kierownik Zakładu Stomatologii Dziecięcej

*Rejestracja Zakładu
Chorób Przyzębia i Błony
Śluzowej Jamy Ustnej.*

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej*

Zamiar powołania Wydziału Farmaceutycznego w Akademii Medycznej w Białymstoku zaistniał w chwili jej założenia w roku 1950. W latach 1959 – 1962 orędownikiem tej inicjatywy był profesor Jakub Chlebowski. W 1977 roku profesor Konstanty Wiśniewski, ówczesny rektor, przystąpił do zrealizowania tego zamiaru. W tym czasie powstała koncepcja utworzenia nowego zawodu – zawodu analityka medycznego. Analityków medycznych postanowiono kształcić na wydziałach farmaceutycznych. Wydziały te posiadały zakłady nauk podstawowych, reprezentujące nieomal wszystkie dziedziny chemii, stanowiące podstawę kształcenia analityków.

Analytika Medyczna, jako odrębny kierunek studiów, zaistniała wśród nauk medycznych najpóź-

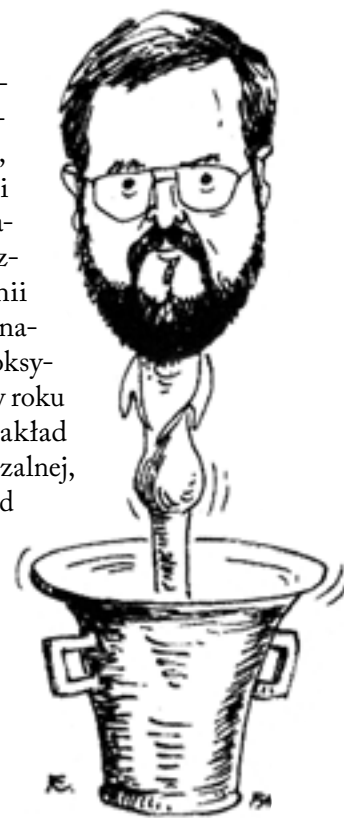
niej. Do tego czasu analizy lekarskie wykonywali lekarze, a także chemicy, farmaceuci i biolodzy. W Białymstoku w latach 50–70 ubiegłego wieku byli to: Marian Poznański (1907 – 1968) i Juliusz Popowicz (1923 – 1996). W roku 1963 powołano Sekcję Analityki Lekarskiej przy Polskim Towarzystwie Lekarskim, która od 1964 roku stała się Oddziałem Białostockim Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej.

Na realizację kształcenia analityków medycznych na poziomie akademickim czekano w białostockiej Akademii Medycznej do roku 1977.

W tymże roku dokonano naboru na pierwszy rok studiów Oddziału Analityki Medycznej. Członków ówczesnej Rady Wydziału prezentuje fotografia na następnej stronie.

W roku 1977 powołano Zakład Analizy Instrumentalnej, Zakład Biochemii Farmaceutycznej, Zakład Chemii Fizycznej, Zakład Chemii Nieorganicznej i Analizy, Zakład Toksykologii. Następnie w roku 1983 utworzono Zakład Fizjologii Doświadczalnej, a w roku 1984 Zakład Diagnostyki Biochemicznej, Zakład Diagnostyki Hematologicznej, Zakład Laboratoryjnej Diagnostyki Klinicznej. W roku 1985 powołano Zakład Chemii Organicznej, a w roku 1995 Zakład Laboratoryjnej Diagnostyki Pediatrycznej. Zakłady dydaktyczno naukowe Oddziału Analityki Medycznej zlokalizowano w budynku Collegium Novum.

Akademia czyniła starania o pozyskanie z wydziałów farmaceutycznych innych akademii medycznych doktorów habilitowanych i profesorów nauk farmaceutycznych: Jana Gudeja, Romana Guryńa, Franciszka Herolda, Hanny Hopkały, Felicjana Rułko-Brykę. Promowano także własną kadrę naukową w zakresie nauk farmaceutycznych. Umożliwiło to powołanie w latach osiemdziesiątych zakładów dydaktyczno-nauko-

Prof. Jerzy Pałka, dziekan wydziału 2002–2008, w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1977 r.

W sprawie zmian organizacyjnych w Akademii Medycznej w Białymstoku

Na podstawie art. 7. ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. O szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r., Nr 32, poz. 191) zarządza się, co następuje:

W Akademii Medycznej w Białymstoku:

- 1) tworzy się Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej.
1. Nauka na Oddziale Analityki Medycznej trwa 5 lat i prowadzona jest systemem studiów dziennych według planu studiów i ramowych programów nauczania zatwierdzonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
2. Absolwenci Oddziału Analityki Medycznej otrzymują tytuł magistra analityki medycznej.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od 1 października 1977 roku.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: M. Śliwiński

* od 2001 z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

Ryszard
Farbiszewski

Władysław
Gałasiński

Leokadia
Jaroszewicz

Jan
Prokopowicz

Andrzej
Różański

Wiktor
Rzczycki

Maciej
Szmitkowski

Emanuel
Trembaczowski

Krzysztof
Worowski

Członkowie pierwszej Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej AMB (1977).

⇐ *cd. ze str. 31*

wych prowadzących działalność na kierunku farmaceutycznym. Były to: Zakład Farmakodynamiki (1984), Zakład Farmakognozji (1987), Zakład Farmacji Stosowanej (1988), Zakład Bromatologii (1989), Zakład Chemii i Analizy Leków (1989), Zakład Syntezy i Technologii Środków Leczniczych (1995), Samodzielną Pracownię Biofarmacji (2003) i Samodzielną Pracownię Analizy Leku (2007). W roku 1997 utworzono Samodzielną Pracownię Historii Medycyny i Farmacji z ekspozycją muzealną. Zakłady kierunku farmaceutycznego mieszczą się w Collegium Primum, Collegium Universum i w prawej oficynie głównego gmachu uczelni.

W roku 1986 dokonano naboru na I rok studiów kierunku farmaceutycznego. W realizacji tego przedsięwzięcia dużą pomo-

cą służyli doktorzy nauk farmaceutycznych: Jan Chłabicz, Stefan Rostański i Elwira Telejko, aktywni członkowie Oddziału Białostockiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Rozwój kadry Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej/Medycyny Laboratoryjnej przyspieszyło uży-

skanie uprawnień do nadawania stopnia:

- doktora nauk medycznych w dziedzinie biologii medycznej (2000),
- doktora nauk farmaceutycznych (2004),
- doktora habilitowanego nauk medycznych w dziedzinie biologii medycznej (2005).

Ekspozycja Muzealna w Pracowni Historii Medycyny i Farmacji.

Siedziba Katedry Chemii, Analizy i Technologii Leków.

Obecnie na kierunku farmaceutycznym studiuje 533 osoby, a do zawodu analityka medycznego przygotowują się 373 osoby.

Obecnie Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej/Medycyny Laboratoryjnej zatrudnia: 15 profesorów, w tym 4 profesorów nauk farmaceutycznych i 19 doktorów habilitowanych, w tym 5 doktorów habilitowanych nauk farmaceutycznych.

Na wydziale tym dyplom magistra analityki medycznej uzyska-

ły 1082 osoby, a dyplom magistra farmacji 803 osoby.

W roku 2005 na Wydziale Farmaceutycznym AMB utworzono Studium Doktoranckie. Wyposażono wydział w nowoczesną aparaturę badawczą.

W roku 2007 uzyskano tytuł inwestycyjny do budowy gmachu Wydziału Farmaceutycznego AMB.

Zainteresowanym dziejami Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycz-

nej/Medycyny Laboratoryjnej polecam opracowania: „Pół Wieku Akademii Medycznej w Białymstoku” /2000/, „50 lat Działalności Białostockiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego” /2005/i „XXX Lat Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej/Medycyny Laboratoryjnej” /2007/.

Prof. Krzysztof Worowski

Kronikarz uczelni

Spektroskopia absorpcji atomowej PerkinElmer Analyst 800.

Piec mikrofalowy do mineralizacji próbek do analizy metodą absorpcji atomowej.

Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

Wczoraj

Początki kształcenia pielęgniarek w Akademii Medycznej w Białymstoku datują się od roku 1956, kiedy to przy uczelni rozpoczęła działalność Państwowa Szkoła Pielęgniarstwa. Została ona zorganizowana przez Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku, w porozumieniu z władzami uczelni.

Uruchomienie studiów dla pielęgniarek w Akademii Medycznej miało doniosłe znaczenie dla uczelni i dla dalszego rozwoju służby zdrowia w województwie biało-

Pierwsze studentki Szkoły Pielęgniarskiej przy AMB przed budynkiem szkoły. W środku pierwsza dyrektor szkoły – dr hab. Franciszka Bakun.

stockim. W tym okresie istniała bowiem w Białymstoku tylko jedna Szkoła Pielęgniarstwa przyjmująca kandydatki po dziewięciu klasach. Państwowa Szkoła Pielęgniarstwa przy AMB była natomiast dostępna wyłącznie dla absolwentek liceów ogólnokształcących.

Celem działalności szkoły było przygotowanie wyspecjalizowanej kadry pielęgniarek i instruktorek dla powstających i rozwijających się klinik Akademii Medycznej.

Pierwszą dyrektor szkoły była dr hab. Franciszka Bakun, a opiekunem szkoły profesor Witold Stasiwicz.

W momencie rozpoczęcia działalności szkoły naukę podjęło 35 słuchaczek. Akademia Medyczna

udostępniła sale wykładowe, pracownie i laboratoria oraz umożliwiła odbywanie zajęć praktycznych w klinikach i poradniach. Zapewniła także pracowników naukowych, którzy prowadzili wykłady zgodnie z programem tego typu szkół. Na podstawie uchwały Rady Wydziału podjęto decyzję, że najlepsze absolwentki szkoły zostaną przyjęte na dalsze studia w Akademii Medycznej.

W okresie dwuletniej nauki obowiązywały trzy okresy zajęć praktycznych, od stopnia podstawowego do samodzielnie organizowanej pracy na stanowisku pielęgniarki w poszczególnych oddziałach klinik Akademii Medycznej.

Od początku nauki dyrektor szkoły uświadamiała słuchaczkom, że „niełatwo jest zastrzyżyc na mundur pielęgniarski, a jeszcze trudniej umieć go nosić godnie i utrzymać na zawsze”. Na każdym kroku podkreślała, że „w pracy pielęgniarki sama

Wyciąg z posiedzenia Rady Wydziału Lekarskiego AMB z 21.09.1956.

Pierwszy dziekan wydziału prof. dr hab. Jan Karczewski w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

wiedza nie wystarcza”, że „szczególnie ważne są cechy charakteru, które słuchaczki same muszą w sobie kształtować, aby należytą troską, życzliwością, starannością i opieką otoczyć tych, którym będą służyć”, gdyż „chorzy potrzebują ich serca”.

Pierwsze absolwentki opuściły mury szkoły w 1958 roku. W swoim wystąpieniu dyrektor apelowała: „mieście zawsze w pamięci określenie pielęgniarstwa przez Florencję Nightingale: pielęgniarstwo jest najpiękniejszą ze sztuk pięknych. Jako sztuka piękna Wasza praca powinna być twórcza w każdym zakresie i w każdym miejscu, czy to przy łóżku chorego, czy to w zakresie pielęgniarstwa społecznego. Można posiadać rozległą wiedzę zawodową i umiejętności techniczne, ale jeżeli nie posiada się pierwiastka twórczego, jeśli cała dziedzina duchowa milczy, to wówczas pielęgniarstwo zostaje zredukowane do rzemiosła i przestaje być pielęgniarstwem w całym tego słowa znaczeniu”.

Absolwentki otrzymywały dyplom i broszkę-medalion z inicjałami każdej absolwentki. Medalion był symbolicznym wyrazem pracy pielęgniarek. Znicz wryty na medalionie symbolizował nigdy niegasnącą siłę ducha, dawanie ciepła i rozjaśnianie mroków. Był oznaką

wiary w potrzebę i sens służby pacjentom i ojczyźnie.

Szkoła prowadziła swoją działalność do roku 1959.

Powrót do tradycji kształcenia

Do tradycji kształcenia pielęgniarek w Akademii Medycznej w Białymstoku powrócono pięćdziesiąt lat później, w roku 1999, kiedy to utworzono Oddział Pielęgniarstwa przy Wydziale Lekarskim.

Oddział Pielęgniarstwa został powołany mocą Uchwały Senatu Akademii Medycznej w Białymstoku nr 4/99 z dnia 29.01.1999 roku. Podstawami prawnymi utworzenia Oddziału Pielęgniarstwa były:

► Ustawa o szkolnictwie wyższym z dnia 12.09.1990 (Dz.U. nr 65, poz. 385 z późn. zm., wg stanu na dzień 01.09.2001) – art. 4 ust. 2–4. oraz 149 ust. 2;

► Uchwała nr 152/97 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 13.11.1997 w sprawie określenia minimalnych wymagań programowych dla studiów magisterskich na kierunkach fizjoterapia, turystyka oraz wychowanie fizyczne. Dziennik Urzędowy MEN, nr 3, poz. 12;

► Zarządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 09.04.1992

Drugi dziekan wydziału prof. dr hab. Elżbieta Krajewska-Kułak w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

w sprawie określenia rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzorów dyplomów wydawanych przez uczelnie (Mon. Pol. nr12, poz. 85 z późn. zm.);

► Regulamin studiów dziennych w Akademii Medycznej w Białymstoku – Białystok 2001.

Pierwszym prodziekanem oddziału był prof. dr hab. n. med. Jan Karczewski. Jako pierwszy utworzono Zakład Teorii Pielęgniarstwa, który swoją działalność naukowo-dydaktyczną rozpoczął w listopa-

cd. na str. 36 ⇨

Dyplom absolwentki Szkoły Pielęgniarskiej przy AMB.

Pierwsi studenci kierunku „Pielęgniarstwo” – studia stacjonarne, rok 2000.

⇐ *cd. ze str. 35*

dzie 1999 roku. Kierownikiem zakładu została prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułak. Pierwszymi pracownikami zakładu były: dr n. przyr. Wiesława Ciechaniewicz, dr n. med. Jolanta Lewko oraz dr n. med. Cecylia Łukaszuk.

Nauczanie rozpoczęto 1 października 1999 r. w ramach zaocznych studiów magisterskich. Na pierwszy rok studiów przyjęto 91 osób.

Od 1999 roku zaczęto także działać pierwsze koło naukowe w Zakładzie Teorii Pielęgniarstwa (po zmianie nazwy w 2001 roku – w Pielęgniarstwa Ogólnego), którego opiekunem była prof. dr hab. med. Elżbieta Krajewska-Kułak).

Od roku 2000 rozpoczęto kształcenie na dziennych studiach licencjackich na kierunkach: pielęgniarstwo, fizjoterapia oraz na specjalności – dietetyka, a od 2002 także na położnictwie oraz na specjalności – zdrowie publiczne.

Rok 2001 był przełomowym, bowiem Zakład Teorii Pielęgniarstwa przeniósł się do nowych pomieszczeń, mieszących się w wyremontowanym budynku przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 7a. Zmienił też nazwę na Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego. W tym też czasie

zwiększyła się liczba pracowników pełnoetatowych zakładu.

W 2001 i 2002 roku zostały zorganizowane przez ZG PTP, Royal College of Nursing UK, Zakład Teorii Pielęgniarstwa AMB Letnie Warsztaty Szkoleniowe w Supraślu dla pielęgniarek i położnych.

Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia został powołany mocą Uchwały Senatu Akademii Medycznej Białymstoku nr 24/03 z dnia 30.05.2003 roku na podstawie art. 64 ust. 2 o szkolnictwie wyższym z dnia 12.09.1990 roku (Dz. U. NR 65 poz. 385). Dziekanem wydziału został prof. dr hab. med. Jan Karczewski a prodziekanami prof. dr hab. med. Elżbieta Krajewska-Kułak i dr hab. med. Robert Latosiewicz.

W roku akademickim 2005/2006 uległy zmianie władze wydziału. Dziekanem została prof. dr hab. med. Elżbieta Krajewska-Kułak, a prodziekanami – dr hab. med. Marek Szczepański i dr hab. med. Sławomir J. Terlikowski.

W roku 2003 (decyzja z dnia 10.03.2003 roku) uzyskano akredytację Krajowej Rady Akredytacji Szkolnictwa Medycznego (KRASZM) na kształcenie studentów na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, a w roku 2004 akredytację Państwowej Komisji

Akredytacyjnej (PKA) na kształcenie na kierunku pielęgniarstwo i zdrowie publiczne.

Od kwietnia 2002 roku, w Zakładzie Pielęgniarstwa Ogólnego powstała Pracownia Historii i Filozofii Pielęgniarstwa oraz Położnictwa. Najważniejszą część pracowni stanowi zbiór muzealny. Ideą stworzenia pracowni było przybliżenie studentom historii oraz tradycji zawodu pielęgniarki i położnej. Pracownia ma także pozyskiwać, gromadzić i zabezpieczać wszelkie materialne ślady powstania, działalności i funkcjonowania pielęgniarstwa na terenach województwa podlaskiego oraz w kraju. W swoich zbiorach posiadamy już wiele cennych dokumentów i eksponatów. Niezwykle cenny jest zbiór starych fotografii z okresu I wojny światowej, ukazujący pracę pielęgniarki frontowej.

Zabalsamowane w ścianach pracowni wspomnienia w postaci zdjęć i eksponatów stwarzają niepowtarzalny nastrój. W takich warunkach łatwiej i chętniej przyswajają się wiedzę.

Teraźniejszość

Dynamiczny rozwój Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia, wysoki poziom kształcenia oraz odpowiednio dostosowany do potrzeb rynku pracy program nauczania powodują, że coraz liczniejsza rzesza młodych ludzi decyduje się na podjęcie edukacji na wydziale.

Dydaktyka

Obecnie na wydziale prowadzone jest kształcenie na kierunkach: pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, zdrowie publiczne, dietetyka, ratownictwo medyczne i elektroradiologia. Studia odbywają się w systemie dziennym i zaocznym, w ramach 3-letnich licencjatów, 2–5 semestralnych licencjatów zaocznych (pomosto-

wych), magisterskich jednolitych 5-letnich (ostatnie lata kształcenia) oraz 2-letnich magisterskich uzupełniających.

Łącznie na wydziale studiuje 1561 studentów (dane z 15.10.2007), w tym: na kierunkach: pielęgniarstwo – 750, położnictwo – 147, dietetyka – 122, zdrowie publiczne – 173, ratownictwo medyczne – 136, fizjoterapia – 213, elektroradiologia – 20.

Liczba absolwentów w roku akademickim 2006/2007 wynosiła ogółem 466, w tym: pielęgniarstwo ukończyło – 274, położnictwo – 41, dietetykę – 26, zdrowie publiczne – 49, zdrowie publiczne specjalność dietetyka – 26, zdrowie publiczne specjalność ratownictwo medyczne – 28 i kierunku fizjoterapia – 48.

W roku akademickim 2007/2008 przyjęto na wydział 680 studentów. Na kierunki: pielęgniarstwo – 293, położnictwo – 64, dietetyka – 69, zdrowie publiczne – 100, ratownictwo medyczne – 34, fizjoterapia – 100 oraz elektroradiologia – 20.

W roku akademickim 2005/2006 wydział wygrał konkurs na uruchomienie kształcenia pielęgniarek w ramach funduszy PHARE *Bridging training programme for nurses and midwives*. W roku 2006 uzyskał prawo doktoryzowania w zakresie nauk medycznych. Od roku 2007 rozpoczęto kształcenie na unikatowym kierunku jakim jest stacjonarny licencjat elektroradiologii.

Uzyskano akredytację Państwowej Komisji Akredytacyjnej

Pierwsze Studenckie Koło Naukowe Oddziału Pielęgniarstwa z Zakładu Pielęgniarstwa Ogólnego AMB.

w zakresie kształcenia na kierunku położnictwo. Przygotowano wnioski akredytacyjne i przekształcono dotychczasowe specjalności realizowane na zdrowiu publicznym w kierunki samodzielne – ratownictwo medyczne (studia I stopnia) oraz dietetykę (studia I i II stopnia). Wszczęto procedury uruchomienia kształcenia na studiach II stopnia na kierunku fizjoterapia.

W zakresie organizacji procesu dydaktycznego opracowano autorskie programy kształcenia i przygotowano plany studiów na kierunku elektroradiologia. Dostosowano programy kształcenia i przygotowano plany studiów na kierunkach:

pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, dietetyka, ratownictwo medyczne i zdrowie publiczne zgodnie z nowymi standardami z roku 2007. Ujednolicono zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego na wszystkich kierunkach, które obowiązują od roku akademickiego 2007/2008. Usystematyzowano zasady nadzoru nad kształceniem prak-

tycznym i wprowadzono dzienniczki kształcenia praktycznego dla studentów I roku, rozpoczynających studia w roku akademickim 2007/2008.

W bieżącym roku Wydziałowa Komisja ds. Oceny Kadry nie będącej profesorami ani doktorami habilitowanymi zakończyła okresową ocenę osiągnięć naukowych pracowników wydziału. Ujednolicono zasady pisania prac magisterskich i licencjackich. Na stronie internetowej wydziału zamieszczono wzory niezbędnych podań i formularzy. Opracowano i wdrożono zasady realizacji form samokształcenia.

Dydaktyka realizowana jest na bazie:

- **12 zakładów** (Zakład Dietetyki, Zakład Higieny i Epidemiologii, Zakład Medycyny Ratunkowej i Katastrof, Zakład Medycyny Rodzinnej i Pielęgniarstwa Środowiskowego, Zakład Patomorfologii Ogólnej, Zakład Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego, Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego, Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego, Zakład Pielęgniarstwa Pediatrycz-

Ekspozycja sali historycznej.

cd. na str. 38 ⇨

nego, Zakład Statystyki i Informatyki Medycznej, Zakład Technologii i Towaroznawstwa Żywności, Zakład Zdrowia Publicznego);

- **6 klinik** (Klinika Geriatrii, Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych, Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Klinika Rehabilitacji, Klinika Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej, Klinika Rehabilitacji Dziecięcej);
- **1 Studium** Filozofii i Psychologii Człowieka);
- **1 Samodzielnej Pracowni** Diagnostyki Układu Oddechowego i Bronchoskopii.

Rozwój naukowy

Trwa systematyczny rozwój kadry naukowo-dydaktycznej wydziału. W ostatnich latach tytuły i stopnie naukowe uzyskali: profesora nadzwyczajnego – Elżbieta Maciorkowska, Zenon Siergiejko, Sławomir J. Terlikowski, a doktora habilitowanego – Wojciech Kułak, Hanna Bachórzewska-Gajewska, Sławomir Chlabcz.

Z dniem 29.05. 2006 roku wydział uzyskał prawo doktoryzowania i nadawania stopnia doktora nauk medycznych. Odbyły się też pierwsze obrony – Katarzyny Van Damme-Ostapowicz, Janusza Chełchowskiego, Krystyny Kowalczyk i Krystyny Klimaszewskiej.

Osiągnięcia pracowników zostały zauważone, docenione i wyróżnione:

► Prof. dr hab. med. Elżbieta Krajewska-Kułak została ekspertem Państwowej Komisji Akredytacyjnej ds. kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej Ministerstwa Zdrowia oraz ekspertem Komitetu Doradczego ds. Kształcenia Pielęgniarskiego

i Kształcenia Położnych UE w Ministerstwie Zdrowia;

► dr hab. med. Andrzej Szpak został ekspertem Państwowej Komisji Akredytacyjnej ds. kształcenia na kierunku zdrowie publiczne;

► Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych została włączona do sieci ośrodków referencyjnych zajmujących się astmą ciężką i trudną, tj. Polskiej Sieci Astmy Ciężkiej.

O aktywności naukowo-badawczej świadczy lista 25 nagród zdobytych przez pracowników wydziału na różnych zjazdach krajowych i zagranicznych oraz kilkunastu nagród naukowych indywidualnych i zespołowych przyznanych przez JM. Rektora AM w Białymstoku. Podsumowaniem dorobku naukowego za lata 1999 – 2007 jest także liczba 745 publikacji o łącznych wskaźnikach IF=240,729 i MNiSW=2540,5 oraz liczbie cytowań w MEDLINE – 386, 673 komunikaty i doniesienia zjazdowe, wydanie 35 podręczników/skryptów/monografii oraz 199 wydrukowanych rozdziałów w podręcznikach/skryptach/monografiach.

Pracownicy wydziału byli promotorami 91 prac magisterskich i 66 prac licencjackich, recenzowali 45 rozpraw doktorskich, 67 prac

magisterskich, 44 prace licencjackie, 30 podręczników oraz 131 publikacji. Są członkami komitetów naukowych i redakcyjnych 21 czasopism. Realizowali i realizują 16 grantów MNiSW, organizowali 43 razy konferencje i sympozja naukowe, 82 razy szkolenia podyplomowe zatwierdzone przez Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Przeprowadzili 12 kursów ustawicznych zaakceptowanych przez konsultanta krajowego o zasięgu wojewódzkim, 40 kursów doskonalących, obowiązkowych w ramach specjalizacji z medycyny rodzinnej zaakceptowanych przez konsultanta krajowego o zasięgu wojewódzkim oraz 12 warsztatów o zasięgu lokalnym lub krajowym nie posiadających certyfikatu Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Na wydziale działa 5 studenckich kół naukowych.

Działania na rzecz środowiska

Pracownicy wydziału czynnie uczestniczą w Podlaskim Festiwalu Nauki, organizują na dziedzińcu pałacu Branickich *Dni Otwarte*. Studenci biorą udział w „*Studen-*

ckich spotkaniach z bezdomnością – nadzieja – TAK, obojętność – NIE”, organizowanych wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji. Pomagają dzieciom z gimnazjów z Białegostoku i okolic w organizowaniu szkoleń z zakresu pierwszej pomocy oraz członkom Fundacji Opieki i Edukacji Społecznej Samarytanie z zakresu pomocy rodzącej. Uczestniczą w Festynie na rzecz organizacji hospicjum dla dzieci w Białymstoku. Pracownicy wydziału prowadzą także pogadanki, prelekcje i pokazy, dotyczące zachowań prozdrowotnych i zasad planowania rodziny, dla młodzieży szkół białostockich. W Zakładzie Pielęgniarstwa Ogólnego przeszkolono w zakresie zasad pierwszej pomocy ponad 200 dzieci z gimnazjów z Białegostoku.

W zakresie popularyzacji zawodu pielęgniarki i na rzecz środowiska zorganizowano wiele akcji, w tym konkursy plastyczne, konkursy literackie i teatralne. Organizowano akcje charytatywne, na rzecz doposażenia świetlic szpitalnych w materiały do prowadzenia zajęć plastycznych i zabawki, zbiórkę pieniędzy na leczenie 4-letniego chłopca z ostrą białaczką limfoblastyczną, na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Chorych

HOSPICJUM w Białymstoku, na organizację obozu rehabilitacyjnego dla dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, padaczką i zespołem Downa – podopiecznych Kliniki Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej Akademii Medycznej w Białymstoku, na rzecz „Tęczowego Domu” – Domu Opieki Społecznej dla Dzieci, prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktyn Misjonarek w Ełku oraz Hospicjum dla Dzieci w Białymstoku.

Kształcenie podyplomowe

Na wydziale prowadzone jest kształcenie podyplomowe:

- ▶ Specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek (Zakład Medycyny Rodzinnej i Pielęgniarstwa Środowiskowego);
- ▶ Specjalizacja dla pielęgniarek w zakresie medycyny ratunkowej (Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego);
- ▶ Kursy specjalizacyjne, kwalifikacyjne, doskonalące, doksztalające dla pielęgniarek, położnych, lekarzy.

Organizowane są także szkolenia o zasięgu krajowym i lokalnym.

Współpraca międzyuczelniana i międzynarodowa

W ramach wymiany kadry i studentów została nawiązana współpraca z PP Group International LLC. Podpisywana jest umowa o współpracy z Fakultetem Pielęgniarstwa Kingston University ST. Georges's University of London (z dziekanem prof. Dioną Ross i pracownikami – dr Marią Ponto, dr Val Collington). W trakcie są prowadzone negocjacje w sprawie współpracy naukowo-dydaktycznej z: TEI Larissa, Nursing Department Grecja (prof. Evangelia Kotrotsiou), Nursing Faculty of Medicine on Commenius University in Bratislava, Słowacja

(dr Anna Favorova), Katholieke Hogeschool Kempen Department Geozondheidszorg Hi Sint-Aloysius-Lier, Belgia (Danny Peeters), Wydziałem Pielęgniarstwa Uniwersytetu Medycznego w Grodnie i Kownie (Białoruś).

Jednostki wydziału współpracują w ramach projektów badawczych z: Immunology Research, Institute of New England, Fitchburg (USA), Landespräventionsrat Nordrhein-Westfalen, Dusseldorf (Niemcy), Napier University (Wielka Brytania), Royal Nursing College London (Wielka Brytania), Università Cattolica del Sacro Cuore Centro di Ricerca e Formazione Alta Tecnologia, Campobasso (Włochy), University of Hamburg; University of Linköping; Inrca Ancona Italy, Sextant Ateny GREECE, University of Sheffield V Program Ramowy Komisji Europejskiej Eurofamcare (Services for Supporting Family Carers of Elderly People In Europe: Characteristics, Coverage and Usage oraz z różnymi placówkami w kraju i uczelnianymi jednostkami pozawydziałowymi.

Pracownicy wydziału są recenzentami w czasopismach: *Alergia Astma Immunologia – przegląd kliniczny*, *Annales Academiae Medicae Bialostocensis*, *Biuletyn Magnezologiczny*, *Dermatologia Kliniczna*, *Epileptologia*, *Journal Environmental Radioactivity*, *Journal of Elementology*, *Mikologia lekarska*, *Neurologia dziecięca*, *Pielęgniarstwo XXI wieku*, *Polish Journal of Environmental Studies*, *Polish Journal of Pharmacology*, *Problemy Higieny i Epidemiologii*, *Roczniki PAM*, *Wiadomości Lekarskie*, *Ginekologia Polska*, *European Cytokine Network*, *Cytopathology*, *BMC Cancer*, *Folia Histochem Cytobiol*, *Przeglądu Lekarskiego*, *Postępów Neonatologii* oraz wchodzi w skład komitetów naukowych i redakcyjnych czasopism: *Age and Ageing*, *Alergia Astma Immunologia*, *Dermatologii Klinicznej*, *Gerontologia*

cd. na str. 40 ⇨

Budowa gmachu Wydziału Pielęgniarstwa.

⇐ *cd. ze str. 39*

Polska, Journal of Elementology, Medycyna Metaboliczna, Mikologia Lekarska, Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne, Pielęgniarstwo XXI wieku, Postępy Neonatologii, Perinatologia i Ginekologia Kliniczna.

Przyszłość

Podjęmowane działania służą osiągnięciu założonego celu, a cel jest określony jasno i precyzyjnie: dynamiczny, wszechstronny, konsekwentny rozwój Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia naszej uczelni.

Chcielibyśmy aby to właśnie nasz wydział był, w jak najkrótszym czasie, najlepszym wydziałem tego typu w rankingu polskich uczelni medycznych.

Zadania do realizacji w bieżącym roku akademickim to: zmiana nazwy wydziału oraz utworzenie unikatowego kierunku – logopedia z audiofonologią. Istnieje wiele przesłanek za tym, by wydział nosił nazwę – Nauk o Zdrowiu. Nazwa ta pełniej wyraża naszą obecną rzeczywistość (kształcenie na 7 kierunkach) i jest podobna do używanych w większości uczel-

ni medycznych, nazw wydziałów o podobnym profilu kształcenia. Utworzenie unikatowego kierunku stanowi wyjście w kierunku oczekiwań i potrzeb środowiska logopedów i audiofonologów województwa podlaskiego.

Kierunki działań władz dziekańskich w nowej kadencji, w latach 2008–2012, powinny koncentrować się na wzmocnieniu organizacyjnym wydziału, poprzez zwiększenie liczby jednostek klinicznych będących w jego strukturze, powołanie nowych jednostek organizacyjnych oraz utworzenie katedr skupiających jednostki organizacyjne (kliniki, zakłady, samodzielne pracownie) realizujące komplementarny proces dydaktyczny. Niezbędnym warunkiem umożliwiającym niezakłóconą pracę wydziału jest zwiększenie do 3 liczby prodziekanów.

Kolejne wyzwanie to wzmocnienie bazy dydaktycznej; poprzez nadzorowanie realizacji kluczowej inwestycji jaką jest budowa nowego budynku wydziału przy ulicy Szpitalnej. W kompleksie tym studenci i nauczyciele akademicy będą dysponowali nowoczesną infrastrukturą, w której przewidziano m.in. pomieszczenia administracyjne wydziału, 4 sale wykładowe (z możliwością łączenia 2 z nich w salę

kongresową), 15 sal seminaryjnych. Na terenie kompleksu przewiduje się lokalizację: Zakładu Dietetyki, Zakładu Technologii i Towaroznawstwa Żywności, Zakładu Medycyny Ratunkowej i Katastrof, Zakładu Pielęgniarstwa Ginekologiczno-Położniczego, Zakładu Pielęgniarstwa Klinicznego, Zakładu Informatyki i Statystyki Medycznej, Zakładu Zdrowia Publicznego. W poszczególnych zakładach w zależności od ich specyfiki znajdować się będą pracownie specjalistyczne, umożliwiające kształcenie na najwyższym poziomie.

Następne inwestycje, które w sposób istotny podwyższą jakość kształcenia to: rozbudowa Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej (na bazie SPDSK), rozbudowa Kliniki Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka oraz budowa od podstaw Kliniki Rehabilitacji (w nowym skrzydle SPSK-a), łącznie z tworzeniem nowoczesnych specjalistycznych gabinetów, m.in. z zakresu kinezyterapii i fizykoterapii, i zabieganiu o nowoczesny sprzęt i aparaturę niezbędną w realizacji procesu dydaktycznego.

Klinika Rehabilitacji Dziecięcej wygrała właśnie przetarg na projekt unijny „Dajmy szansę naszym dzieciom. Utworzenie nowoczesnej Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej w SPDSK w Białymstoku”, który jest odpowiedzią na niedostateczną opiekę rehabilitacyjną nad dziećmi z województwa podlaskiego. Niniejszy projekt zakłada realizację szeregu działań składających się na projekt, w tym między innymi przebudowę i modernizację pomieszczeń Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej, zakup wyposażenia, prowadzenie kursów doszkalających dla kadry medycznej SPDSK, szkoleń dla rodziców, wykonanie filmów instruktażowych dla rodziców z zakresu samodzielnego wykonywania czynności pielęgnacyjnych i prostych ćwiczeń rehabilitacyjnych chorego dziecka.

Wydział musi także zabiegać o pozyskiwanie i gromadzenie

środków niezbędnych do doposażenia (aparatura, sprzęt, fantomy, symulatory) już istniejących, jak również tworzonych jednostek organizacyjnych oraz uzyskanie akredytacji na kształcenie na poziomie studiów uzupełniających (II stopień) na kierunkach fizjoterapia i elektroradiologia.

Niezbędnym warunkiem do realizacji powyższych zamierzeń jest uzyskanie przez pracowników naszej uczelni kwalifikacji, niezbędnych do minimum kadrowego na tym poziomie kształcenia.

Marzeniem jest także uzyskanie praw nadawania stopnia doktora nauk medycznych w dziedzinie biologia medyczna oraz dziedzinach: zdrowie publiczne i pielęgniarstwo, gdy zakończy się proces legislacyjny umożliwiający nadawanie takich tytułów oraz stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

Priorytetem powinno się stać wspieranie rozwoju naukowego studentów i pracowników wydziału, poprzez m.in. utworzenie studiów doktoranckich, promowanie działań w zakresie rozwoju naukowego, poszukiwanie i nawiązywanie kontaktów naukowych z uczelniami medycznymi w krajach Unii Europejskiej i innych, wspieranie wymiany naukowej studentów, młodych pracowników nauki i nauczycieli akademickich oraz promowanie wydziału w każdy sposób, który będzie skutkowało zwiększeniem zainteresowania studiami na naszym wydziale.

Prof. dr hab. **Elżbieta Krajewska-Kułak**

Dziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

Prof. dr hab. **Sławomir Terlikowski**

Prodziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

Dr hab. **Marek Szczepański**

Prodziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

Katarzyna Sochoń

p.o. kierownik Dziekanatu

Dział Spraw Studenckich

Podsumowując efekty wspólnego wysiłku pracowników Działu ds. Studenckich oraz dużej grupy ludzi oddanych uczelni – dziekanów i prodziekanów, pełnomocników powoływanych przez JM. Rektora oraz pracowników różnych szczebli administracji – można zauważyć, że w ciągu ostatnich lat udało się dokonać na polu dydaktyki wielu pożytecznych rzeczy. Wydarzeniem szczególnie nobilitującym naszą uczelnię było utworzenie kierunku lekarskiego z nauczaniem w języku angielskim. Obecnie kształcimy 140 studentów z Norwegii i ze Szwecji. Kierunek rozwija się bardzo dynamicznie, a liczba studentów zagranicznych zwiększa się każdego roku. Już za dwa lata uczelnię opuszczą pierwsi absolwenci tego kierunku. Jednocześnie

cd. na str. 44 ⇨

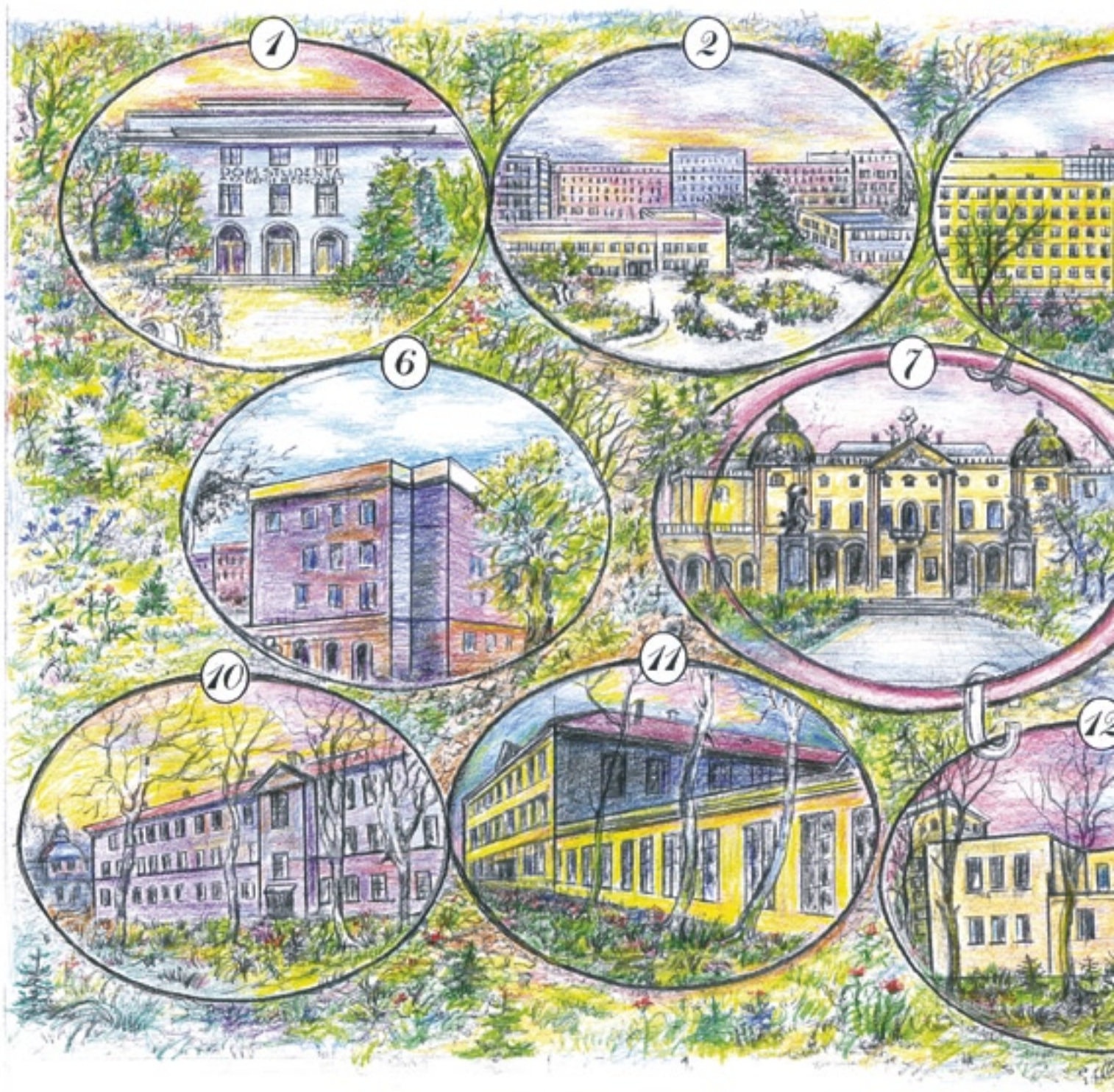

Prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, prorektor ds. spraw studenckich 2002–2008, w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

Stypendyści Erasmusa.

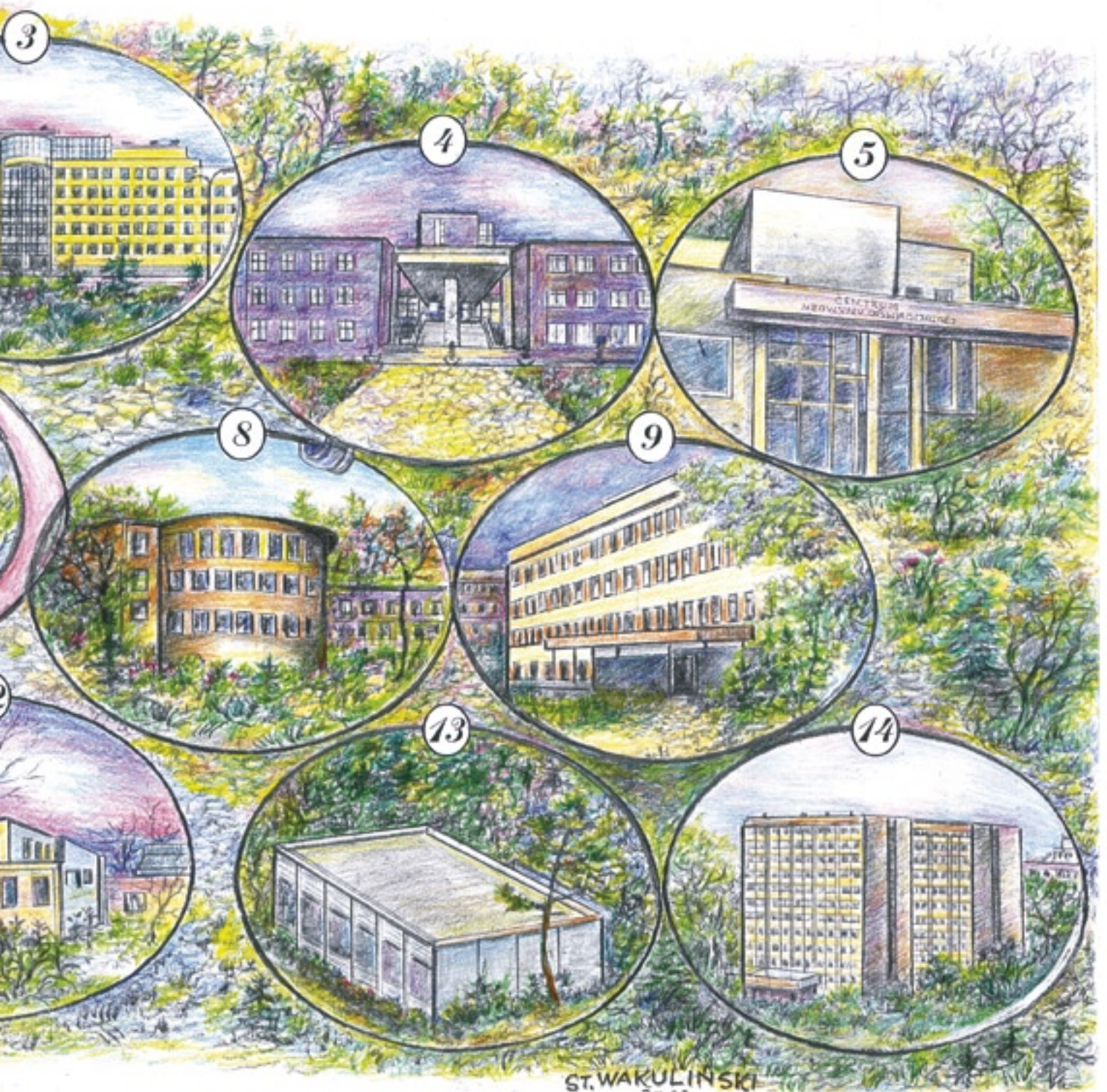
Gmachy Uniwersytetu Medycznego w

Legenda:

1. Dom Studenta nr 1 przy ul. Akademickiej (oddany do użytku w roku 1953)
2. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny (oddany do użytku w roku 1962)
3. Collegium Novum (oddane do użytku w roku 1999)
4. Dziecięcy Szpital Kliniczny (oddany do użytku w roku 1988)
5. Centrum Medycyny Doświadczalnej (oddane do użytku w roku 2006)
6. Collegium Universum (oddane do użytku w roku 1954)
7. Gmach główny Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (d. Pałac Branickich) (przekazany Akademii Lekarskiej w roku 1949)

Białymstoku (d. Akademii Medycznej)

8. Gmach Oddziału Stomatologii Wydziału Lekarskiego (oddany do użytku w roku 1958)
9. Collegium Pathologicum (oddane do użytku w roku 1982)
10. Collegium Primum (d. Seminarium Nauczycielskie, przekazane Akademii Lekarskiej w roku 1949)
11. Parterowy budynek przylegający do Collegium Primum - siedziba Katedry Chemii, Analizy i Technologii Leków Wydziału Farmaceutycznego (przekazany Akademii Medycznej w roku 1989)
12. Budynek Zakładu Pielęgniarstwa Ogólnego Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia (przekazany Akademii Medycznej w roku 1999)
13. Hala Sportowa (oddana do użytku w roku 1975)
14. Dom Studenta nr 2 przy ul. Waszyngtona (oddany do użytku w roku 1980)

Dni Otwarte AMB.

⇐ *cd. ze str. 41*

nie kontynuowane są prace zmierzające do utworzenia kierunku lekarskiego z nauczaniem w języku angielskim, którego program, 4 lub 6-letni, będzie dostosowany do kształcenia studentów ze Stanów Zjednoczonych.

Biuro Promocji i Karier

W 2004 r., przy Dziale Spraw Studenckich, powstało prężnie działające Biuro Promocji i Karier. Każdego roku, dla osób zainteresowanych studiami w naszej uczelni, organizuje się spotkania pod nazwą „Dni Otwarte AMB” oraz „Kariera Medyka”. Odbywają się one w formie dwudniowych warsztatów i szkoleń z udziałem przedstawicieli zawodów medycznych, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku i profesjonalnych instytucji szkoleniowych. W roku 2006 z cyklu warsztatów i szkoleń skorzystało około 300 studentów i absolwentów AMB. Pracownicy Biura są częstymi gośćmi liceów województwa podlaskiego, gdzie prowadzą akcję promocyjną. Biuro Promocji i Karier ma swoją stronę internetową, z możliwością

zamieszczania na niej, przez pracodawców z sektora medycznego, ofert pracy oraz praktyk. Strona posiada również linki do portali internetowych organizacji studenckich działających w AMB oraz portali Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, związanych z tematyką aktywizacji zawodowej.

Erasmus

Uzyskano „kartę Erasmusa” i rozpoczęto prace zmierzające do międzynarodowej wymiany studentów oraz kadry akademickiej. Uczelnianym koordynatorem tych działań jest dr hab. Irina Kowalska. Już w roku akademickim 2005/06 w wymianie wzięło udział 6 studentów kierunku lekarskiego, którzy wyjechali na studia do Bonn, Essen i Brna. W roku akademickim 2006/07 zakwalifikowano 12 studentów kierunku lekarskiego, którzy wyjechali do uczelni partnerskich w Niemczech, Czechach, Hiszpanii, Portugalii, we Włoszech i na Litwę. Działalność w ramach tego programu nadal się rozwija.

W roku akademickim 2007/08 na wyjazdy do zagranicznych uczelni zakwalifikowano już 19 studentów z kierunków: lekarskiego i lekarsko-dentystycznego. Wymiana studentów w ramach programu Erasmus stała się możliwa dzięki opracowaniu systemu punktacji ECTS. Obecnie tę punktację opracowano już dla wszystkich kierunków naszej uczelni i niebawem również studenci innych kierunków medycznych będą mogli uczestniczyć w wymianie międzynarodowej. Pozyskujemy nowe uczelnie partnerskie – ostatnio pozyskaliśmy uczelnie z Francji, Finlandii i Turcji, a do programu wymiany, obok studentów, włączani są także nauczyciele akademicy.

Elektroniczny system rekrutacji

Jako pierwsi wśród uczelni medycznych, wprowadziliśmy nowy

system elektronicznej rekrutacji na studia. System ruszył w 2006 roku i niezmiernie usprawnił zarówno rejestrację kandydatów, jak również pracę komisji rekrutacyjnych. Sprawna procedura rekrutacyjna jest szczególnie ważna po wprowadzeniu tzw. „nowych matur”, kiedy liczba kandydatów na poszczególne kierunki uległa ogromnemu zwiększeniu. Nowy system rekrutacyjny został wysoko oceniony przez kandydatów, którzy wyrażali bardzo pochlebne opinie na forum Internetu.

Istniejąca baza dydaktyczna została zmodernizowana pod kątem lepszego przekazu dydaktycznego. Wszystkie sale wykładowe i większość sal seminaryjnych wyposażono w nowoczesny i kompletny sprzęt audiowizualny. Przygotowano dla wszystkich studentów estetyczne identyfikatory w barwach poszczególnych wydziałów. Identyfikatory te będą jednocześnie służyły jako karty biblioteczne.

Wirtualne dziekanaty

W 2005 r. rozpoczęto informatyzację dziekanatów, której ostatecznym celem ma być utworzenie „wirtualnych dziekanatów”. System został uruchomiony już kilka lat temu, a do uzyskania pełnej sprawności wymaga jeszcze udoskonalenia niektórych elementów.

We współpracy z dziekanami oraz samorządem studentów opracowano ujednolicone ankiety, przeznaczone do ciągłego monitorowania działalności dydaktycznej kadry akademickiej. Opracowywane elektronicznie wyniki ankiet będą składową okresowej oceny poszczególnych pracowników. System ruszył w bieżącym roku akademickim, a jego działanie będzie stale obiektywizowane.

Prof. dr hab. **Andrzej Dąbrowski**

Prorektor ds. Studenckich

Dział Nauki z prawdziwego zdarzenia

Potrzeby środowiska naukowego Akademii Medycznej w Białymstoku, w tym konieczność obsługi projektów europejskich i nawiązywania szerokich kontaktów międzynarodowych, wymogły przeprowadzenie restrukturyzacji Działu Nauki, Współpracy Międzynarodowej i Integracji Europejskiej.

Od roku 2003 w Dziale Nauki zatrudnione są osoby z wykształceniem prawniczym i ekonomicznym oraz z bardzo dobrą znajomością języka angielskiego. Osoby te bez najmniejszych problemów obsługują realizację projektów naukowych o zasięgu międzynarodowym. Dbają również o rozwój i jakość kontaktów z zespołami badawczymi i instytucjami międzynarodowymi.

Poza obsługą bieżących zadań, dotyczących spraw nauki i współpracy z zagranicą (corocznie ponad

500 projektów statutowych/własnych, blisko 50 projektów naukowych KBN, ponad 500 wyjazdów zagranicznych i 1000 wyjazdów krajowych), pracownicy Działu Nauki zrealizowali szereg przedsięwzięć i inicjatyw o charakterze międzynarodowym. Były to:

- ▶ *I Medyczna Szkoła Letnia Białystok – Essen*, która odbyła się na przełomie czerwca i lipca 2003 roku w Essen. Uczestniczyło w niej ogółem 30 osób z Białegostoku i 50 z Essen. Byli wśród nich wykładowcy, młodzi lekarze i studenci. Podczas siedmiu dni zajęć wykładowcy z Essen i Białegostoku przedstawili 82 wykłady z zakresu torakochirurgii, chirurgii urazowej, onkologii, hematologii i transplantologii.
- ▶ *II Medyczna Szkoła Letnia Białystok – Essen*. Odbyła się w lip-

cu 2004 roku w Białymstoku. Uczestniczyło w niej 21 delegatów z Niemiec i 82 z Białegostoku. Podczas II Szkoły Letniej omówiono najnowocześniejsze osiągnięcia w dziedzinach: endokrynologii, nefrologii, ginekologii, onkologii, ortopedii, urologii, reumatologii i pediatrii.

- ▶ *Euroregionalne warsztaty kardiologiczne* pt. „Standardy i nowe trendy w leczeniu ostrych zespołów wieńcowych”, które odbyły się w AMB w 2004 roku. Efektem warsztatów kardiologicznych było praktyczne zapoznanie się studentów i młodych lekarzy z badaniem echokardiograficznym, badaniem hemodynamicznym, zabiegiem interwencyjnym i zabiegiem kardiochirurgicznym u pacjentów z chorobą wieńcową oraz opracowanie algorytmu postępowania w ostrych zespołach wieńcowych w obszarze Euroregionu Niemen. Opracowano *Consensus Report on “Standards and new trends in the treatment of the acute coronary syndromes”*.
- ▶ *Konferencja szkoleniowa* pt. „Budowanie społeczeństwa informacyjnego w ochronie zdrowia w ramach współpracy przygranicznej Euroregionu Niemen”, która odbyła się w AMB w 2005 roku. Uczestnicy szkolenia zapoznali się z zasadami funkcjo-

cd. na str. 46 ⇨

*I Medyczna Szkoła
Letnia Białystok–Essen.
W drodze na wykłady.*

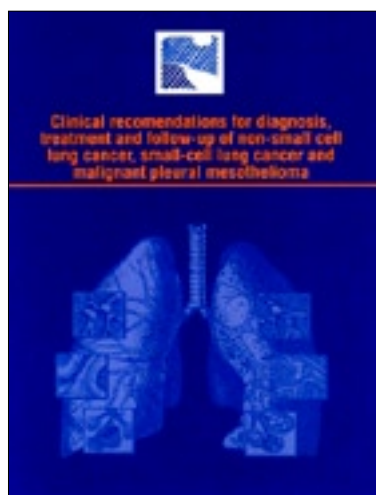
45

Dyskusja w trakcie wykładu prof. Jacka Niklińskiego.

Uczestnicy I Medycznej Szkoły Letniej Białostok-Essen.

Publikacje w językach litewskim i angielskim, wydane po pierwszych warsztatach.

↩ *cd. ze str. 45*

nowowania nowatorskich systemów informatycznych w zakresie przepływu i wymiany informacji medycznych, usprawniającej działanie placówek ochrony zdrowia w obszarze Euroregionu Niemien oraz podniesienia poziomu oświaty prozdrowotnej mieszkańców Euroregionu Niemien. Warsztaty kardiologiczne oraz konferencja informatyczna, były pierwszą tego rodzaju inicjatywą w AMB, których realizacja była możliwa dzięki wsparciu finansowemu z Unii Europejskiej – środkiem finansowym programu PHARE. Udział w nich wzięli partnerzy z uczelni medycznych obszaru transgranicznego Niemien i z ośrodków partnerskich z Europy Zachodniej (Niemiec, Włoch, Belgii, Czech, Francji, Holandii, ze Szwecji).

- ▶ w 2003 roku z sukcesem został złożony do Komisji Europejskiej wniosek o Kartę Sokrates-Erasmus, w ramach której każdego roku coraz więcej studentów i nauczycieli akademickich z AMB może uczestniczyć w wymianach pomiędzy europejskimi renomowanymi uczelniami medycznymi. W roku 2008, wspólnie z Politechniką Białostocką i partnerskimi ośrodkami z Europy, Dział Nauki przygotował wniosek do kolejnego unijnego programu Erasmus Mundus External Cooperation Window, umożliwiającego w jeszcze szerszym zakresie wymianę pomiędzy uczelniami.

- ▶ od 2003 roku przygotowano i zawarto 12 umów o współpracy bilateralnej AMB z następującymi partnerami z zagranicy:
 - Grodno State Medical University (*Białoruś*);
 - Medical Faculty of University of Duisburg – Essen (*Niemcy*);
 - Medical Faculty of the University of Bonn (*Niemcy*);
 - Kaunas University of Medicine (*Litwa*);

- Faculty of Medicine of Vilnius University (*Litwa*);
- Faculty of Medicine of Lund University, Department of Obstetrics and
- Gynaecology (*Szwecja*);
- Limburgs Universitair Centrum, Diepenbeek (*Belgia*);
- Hamamatsu University School of Medicine (*Japonia*);
- Belarusian State Medical University (*Białoruś*);
- Belarusian Medical Academy of Post-Graduate Education (*Białoruś*);
- Georgian State Medical Academy (*Gruzja*);
- Kingston University & St George's University of London (*Wielka Brytania*).

► w 2003 roku powołano Euroregionalny Medyczny Ośrodek ds. Badań i Edukacji, jako międzyuczelnianą jednostkę utworzoną na drodze porozumienia pomiędzy Akademią Medyczną w Białymstoku, Uniwersytetem Medycznym w Grodnie, Wydziałem Medycznym Uniwersytetu w Wilnie i Marszałkiem Województwa Podlaskiego.

Ośrodek pełni rolę koordynatora i centrum informacji niezbędnych do wymiany doświadczeń i współpracy w obszarze nauk medycznych pomiędzy partnerami, stwarza płaszczyznę do kształcenia i szkoleń lekarzy oraz studentów w partnerskich uczelniach medycznych Euroregionu Niemen. W ramach działalności Ośrodka, przy współpracy z partnerami z zagranicy, zorganizowano cztery międzynarodowe konferencje:

- Ist Euroregional Conference on *Advances in Oncology* –2003 rok, Białystok;
- IInd Euroregional Conference on *Transplantology, Oncology and Medical Sciences* – 2003 rok, Białystok;
- IIIrd Euroregional Conference on *Treatment, Standards and Current Research in Non-Small Cell*

cd. na str. 48 ⇨

Euroregionalne Warsztaty Kardiologiczne, 2004 rok.

Od lewej: prof. Włodzimierz Musiał, dr Sławomir Dobrzycki, dr hab. Tomasz Hirne, prof. Jacek Nikliński – Akademia Medyczna w Białymstoku, prof. Heinz Jakob – Uniwersytet Medyczny w Essen, prof. Rimantas Benetis – Uniwersytet Medyczny w Kownie.

Wizyta dr. Waltera Kaffenbergera (pierwszy od prawej) – dyrektora programowego Sekcji Naukowej NATO w Klinice Chirurgii Dziecięcej DSK-a. Od lewej dr hab. Wojciech Dębek, Alicja Rydzewska-Rosołowska (wówczas studenta VI roku wydz. lekarskiego), dr Witold Olański – lekarz dyżurny.

Wizyta robocza władz Uniwersytetu Medycznego w Grodnie. Od lewej: Victor Zinchuk – prorektor ds. współpracy z zagranicą, Sergey M. Zinatkin – prorektor ds. nauki, Sergey Smotryn – prorektor ds. klinicznych.

← *cd. ze str. 47*

Lung Cancer, Cell Lung Cancer and Pleural Mesothelioma – 2005 rok, Wilno;

- IVth Euroregional Conference on Standards and New Trends in Treatment and Research in Non-small Cell Lung Cancer – 2007 rok, Białystok.
- ▶ w 2005 roku uzyskano z funduszy unijnych finansowanie kursu językowego dla pracowników AMB, w ramach projektu pt. „Szkolenia z języka angielskiego dla pracowników sektora medycznego”. Podczas kursu, który trwał od października 2005 roku do czerwca 2006 roku, w systemie dwa razy w tygodniu po dwie godziny lekcyjne, zostało przeszkolonych 90 osób na różnych poziomach zaawansowania nauki. Koszt realizacji projektu wyniósł 147.776,00 zł i został całkowicie pokryty ze środków UE, bez udziału własnego uczelni.
- ▶ w 2006 roku, przy współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zor-

Wizyta JM. Rektora AMB prof. Jana Górskiego i prof. Jolanty Małyszko w partnerskim Hamamatsu University School of Medicine (Japonia).

ganizowano w AMB spotkanie informacyjne z przedstawicielami niemieckiego Ministerstwa Edukacji i Nauki, Fundacji DAAD oraz Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, dotyczące możliwości rozszerzenia współpracy polsko-niemieckiej w dziedzinie badań naukowych.

- ▶ w lutym 2008 roku, przy współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zorganizowano w AMB posiedzenie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach.

W Dziale Nauki prowadzona jest obsługa wszystkich projektów naukowych realizowanych w AMB ze środków pochodzących z dotacji ministerialnej, różnorodnych programów międzynarodowych oraz programów ramowych Unii Europejskiej. Dotychczas zrealizowano dwa projekty z 5. Programu Ramowego i trzy projekty z 6. Programu Ramowego.

W Dziale Nauki znajduje się redakcja czasopisma naukowego „Advances in Medical Sciences”, indeksowanego w Index Medicus/Medline, Chemical Abstracts, SCOPUS i Index Copernicus. Komitet naukowy czasopisma składa się z 60 członków, wśród których 32 pochodzi z zagranicy. Od 2005 roku czasopismo współredagują co-edycytorzy na Japonię (prof. K. Sata-

ke z Osaki), na Kanadę (prof. J. Morisset z Sherbrooke), na Stany Zjednoczone (prof. R. McCallum z University of Kansas). Redakcja odpowiada za proces naboru, recenzji i kwalifikacji prac nadsyłanych do publikacji oraz za promocję czasopisma wśród potencjalnych autorów na forum międzynarodowym. W roku 2007 „Advances in Medical Sciences” zostało przekształcone w nowoczesne czasopismo, redagowane i wydawane w formie elektronicznej, które umożliwia publikację prac w formie „ahead of print” i ich indeksację na bieżąco w Medline/PubMed.

Dział Nauki prowadzi obsługę administracyjną studiów doktoranckich działających przy wydziałach lekarskim i farmaceutycznym AMB. Obecnie na dwóch wydziałach jest ponad 70 studentów studiów doktoranckich.

Swoim zaangażowaniem oraz wdrażaniem procedur i nowoczesnych systemów zarządzania pracownicy Działu Nauki starają się stworzyć jak najlepsze warunki do rozwoju nauki w AMB, tak aby dzięki wspólnemu wysiłkowi administracji i kadry naukowej uczelnia mogła osiągać jak najwyższą pozycję w kraju i za granicą.

Mgr Małgorzata Laudańska

Kierownik Działu ds. Nauki, Współpracy Międzynarodowej i Integracji Europejskiej

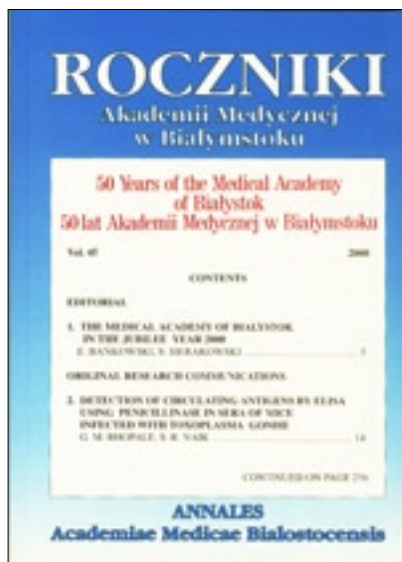
Od Roczników do Advances in Medical Sciences

W 1955 roku Akademia Medyczna w Białymstoku rozpoczęła wydawanie własnego czasopisma naukowego pt. „Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku”. Pierwszym redaktorem naczelnym czasopisma był prof. Stanisław Legeżyński, którego po roku zastąpił na tym stanowisku prof. Stefan Soszka. Pod nazwą „Roczniki” zostało wydanych 50 tomów czasopisma, po raz ostatni w roku 2005. W ostatnim numerze „Roczników Akademii Medycznej w Białymstoku” (volume 50/2005) opublikowano 63 prace, spośród których 23 pochodziło

z różnych zagranicznych ośrodków naukowych. W związku z międzynarodowym charakterem czasopisma oraz publikacją prac wyłącznie w języku angielskim, polskojęzyczna nazwa „Roczniki” była całkowicie niezrozumiała przez środowisko międzynarodowe. Biorąc pod uwagę rosnącą konkurencję na rynku międzynarodowym, jak również utrzymanie czasopisma w Medline/PubMed, od 2003 roku zmieniono formę, jakość i zasady redakcji „Roczników”. Następnym krokiem, który został podjęty w celu dalszego podniesienia jakości czasopisma

cd. na str. 50 ⇨

była zmiana jego tytułu na anglojęzyczną oraz powołanie międzynarodowych współredaktorów.

Uchwałą Senatu AMB z 30 marca 2006 roku został zmieniony dotychczasowy tytuł czasopisma na anglojęzyczną nazwę „Advances in Medical Sciences”. Zmiana tytułu była niezbędna z uwagi na międzynarodowy charakter czasopisma, w którym publikowane są prace wyłącznie w języku angielskim, zaś komitet naukowy czasopisma składa się z 60 członków, wśród których ponad połowa pochodzi z zagranicy.

W 2007 roku ukazał się 2. tom czasopisma pod nazwą „Advances in Medical Sciences”, który zawiera 53 publikacje, w tym 18 pochodzących z ośrodków zagranicznych. Z redakcją czasopisma, mieszczącą się w Dziale Nauki i Współpracy Międzynarodowej AMB, współpracuje 152 recenzentów z Polski i 93 recenzentów z zagranicy.

„Advances in Medical Sciences” współredagują ko-edytorzy na Japonię (prof. K. Satake – Osaka, Japonia), na Kanadę (prof. J. Morisset- Sherbrook, Kanada) i na Stany Zjednoczone (prof. R. McCallum- Kansas, USA).

Biorąc pod uwagę, wdrażanie na międzynarodowy rynek wydawniczy nowoczesnych rozwiązań technologicznych, w tym elektronicznego zarządzania redakcją, publikacją i dystrybucją manuskryptów, w roku 2007 „Advances in Medical Sciences” zostało przekształcone w czasopismo redagowane i wydawane w pełnej formie elektronicznej w systemie „MetaPress”. Umożliwia to publikację prac w formie „ahead of print” i ich indeksację w Medline/ PubMed na bieżąco. Taka forma wydawania czasopis-

ma zapewnia ponadto odpowiednią jakość wydawniczą, terminowość, rozpowszechnianie i właściwe powiązanie z innymi serwisami abstraktowymi i odbiorcami indywidualnymi.

Czasopismo ukazujące się po nazwą Advances in Medical Sciences, jak również wydawane poprzednio pod nazwą „Roczniki Akademii Medycznej w Białymstoku” indeksowane jest w Medline/PubMed, Chemical Abstract, Index Copernicus, SCOPUS.

Redaktorzy naczelni „Roczników Akademii Medycznej w Białymstoku”

Prof. Stanisław Legeżyński (1955), doc. Stefan Soszka (1956 – 1958), doc. Tadeusz Dzierżykraj-Rogalski (1959 – 1961), prof. Stanisław Legeżyński (1962 – 1964), prof. Roman Kordecki (1965 – 1 972), vacat (1973), prof. Andrzej Kaliciński (1974 – 1 978), prof. Piotr Boroń (1997 – 1982), prof. Konrad Kiczka (1983 – 1985), prof. Tadeusz Januszko (1986 – 1991), dr hab. Andrzej Różański (1992 – 1993), prof. Edward Bańkowski (1994 – 2002), prof. Jacek Nikliński (2000 – 2005).

Redaktorzy naczelni „Advances in Medical Sciences”: Prof. Jacek Nikliński (2006 – nadal).

Prof. dr hab. **Jacek Nikliński**

Proroktor ds. Nauki, Współpracy
Międzynarodowej i Integracji Europejskiej

Prof. Jacek Nikliński w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

Folia Histochemica et Cytobiologica

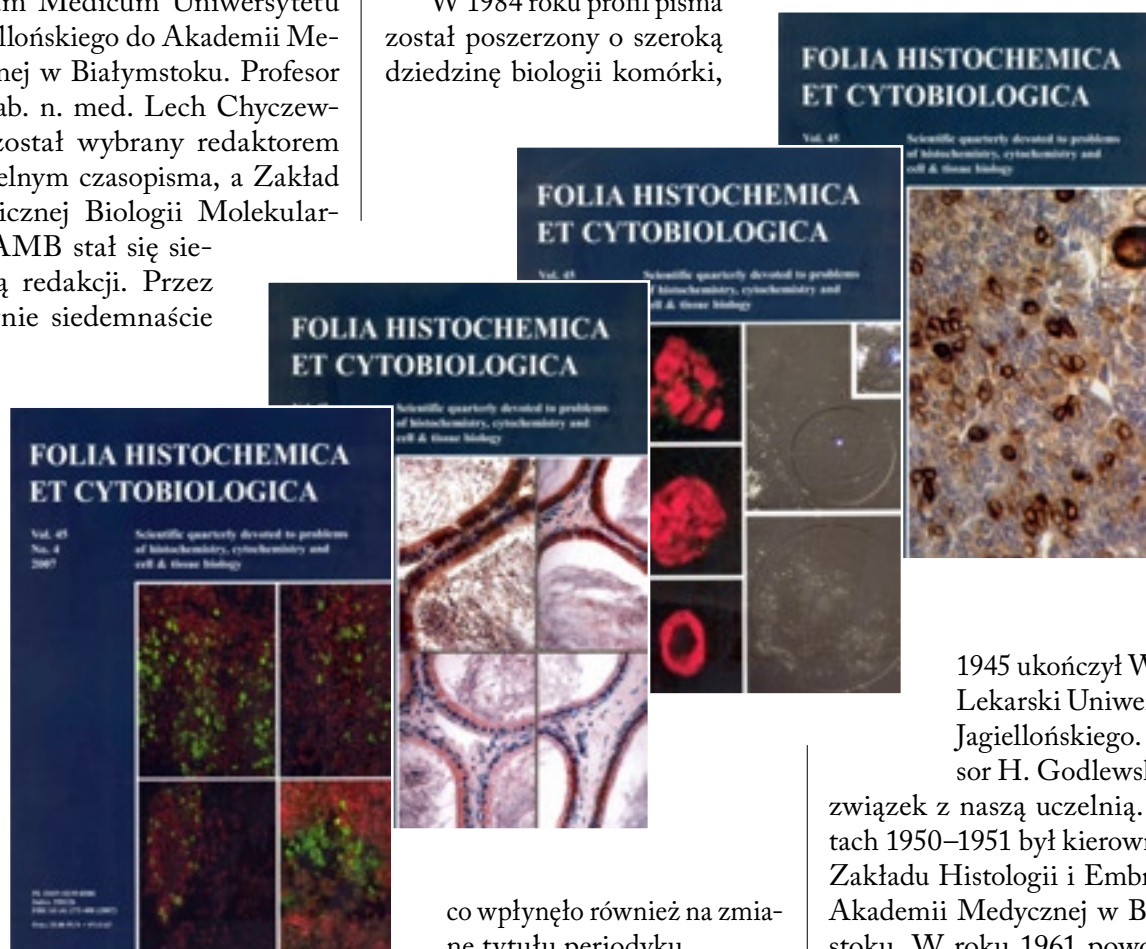
Decyzją Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Histo- i Cytochemików z dnia 14 września 2006 r. redakcja czasopisma naukowego *Folia Histochemica et Cytobiologica* została przeniesiona z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego do Akademii Medycznej w Białymstoku. Profesor dr hab. n. med. Lech Chyczewski został wybrany redaktorem naczelnym czasopisma, a Zakład Klinicznej Biologii Molekularnej AMB stał się siedzibą redakcji. Przez ostatnie siedemnaście

1963 jako oficjalne pismo Polskiego Towarzystwa Histo- i Cytochemików. Pismo od początku wydawane było jako międzynarodowy, anglojęzyczny kwartalnik, poświęcony szybko rozwijającej się wówczas dziedzinie histo- i cytochemii.

W 1984 roku profil pisma został poszerzony o szeroką dziedzinę biologii komórki,

znajduje się na Liście Filadelfijskiej, jego aktualny IF wynosi 0,987.

Pismo powstało z inicjatywy prof. dr. hab. n. med. Henryka Godlewskiego. Profesor urodził się we Lwowie w 1914 roku. W roku

lat redaktorem naczelnym pisma był prof. dr hab. Jan Litwin z Collegium Medicum UJ wraz z prof. dr hab. Barbarą Bilińską z Instytutu Zoologii UJ.

Czasopismo „Folia Histochemica et Cytochemica” powstało w roku

co wpłynęło również na zmianę tytułu periodyku.

Folia Histochemica et Cytobiologica wydawana jest jako kwartalnik, jeden tom w roku, przez Polskie Towarzystwo Histo- i Cytochemików oraz Fundację Biologii Komórki i Biologii Molekularnej, zaś obecnie przez Stowarzyszenie na Rzecz Poprawy Diagnostyki i Leczenia Nowotworów. Pismo

1945 ukończył Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego. Profesor H. Godlewski miał związek z naszą uczelnią. W latach 1950–1951 był kierownikiem Zakładu Histologii i Embriologii Akademii Medycznej w Białymstoku. W roku 1961 powołał on Polskie Towarzystwo Histochemików i Cytobiologów, i był jego pierwszym przewodniczącym.

Prof. **Lech Chyczewski**

Kierownik Zakładu Klinicznej Biologii Molekularnej

Prof. **Krzysztof Worowski**

Kronikarz uczelni

51

Budynek Centrum Medycyny Doświadczalnej.

Centrum Medycyny Doświadczalnej

Centrum Medycyny Doświadczalnej Akademii Medycznej w Białymstoku powstało w 2006 roku. Jest to najnowsza inicjatywa rozwoju białostockiej Akademii Medycznej w dziedzinie nauk medycznych, farmaceutycznych i biologicznych w zakresie badań *in vivo* oraz *in vitro*. Centrum stanowi unikalną bazę do prowadzenia badań podstawowych, przedklinicznych i wdrożeniowych dla jednostek krajowych i międzynarodowych.

Budynek Centrum Medycyny Doświadczalnej spełnia wszystkie wymagania dotyczące tego typu instytucji. Pomieszczenia dla zwierząt wykonano, tak aby zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 2006 r. oraz dyrektywą Unii Europejskiej, zapewnić im właściwe warunki. Centrum posiada wszelkie warunki umożliwiające prowadzenie hodowli i badań na zwierzętach

zmodyfikowanych genetycznie, zgodnie z wymogami międzynarodowymi.

Powierzchnia Centrum Medycyny Doświadczalnej to ponad 1500m², na której znajdują się: bariera hodowlana, bariera eksperymentalna, sale operacyjne połączone z barierą eksperymentalną, laboratoria, kwarantanna oraz część gospodarcza. Wszystkie pomieszczenia objęte są monitoringiem wizyjnym składającym się z systemu kamer, dwóch monitorów podglądowych oraz rejestratora cyfrowego.

Bariera hodowlana i eksperymentalna wyposażone są w sprzęt do hodowli szczurów i myszy oraz prowadzenia eksperymentów w standardzie SPF-, czyli wolnych od specyficznych patogenów. Wszystkie pokoje zwierząt mają system klatek indywidualnie wentylowanych dla myszy i szczurów.

Utrzymanie najwyższego standardu zoohigienicznego jest możliwe dzięki nowoczesnemu systemowi myjąco-sterylizującego, składającego się z systemu autoklawów, automatycznej zmywarki regałowej z zestawem odkażającym Claus H₂O₂ oraz liniowego systemu obsługi butelek.

Wszystkie czynności wykonywane w Centrum Medycyny Doświadczalnej objęte są procedurami programu zapewnienia jakości, które zostały opracowane i opisane w postaci tzw. *Księgi Jakości*, zgodnie ze wszelkimi wytycznymi GLP (Good Laboratory Practice), FELASA i odpowiednimi rozporządzeniami ministerialnymi.

W Centrum Medycyny Doświadczalnej rozpoczęto hodowlę następujących zwierząt:

Stado outbredowe szczurów-**Wistar CrI:WI(Han)**, myszy **BALB/c**, myszy transgeniczne **GMO-C57Bl6** i **KO(IL-6-TN-**

Kopf)C57Bl/6J), myszy z defektem immunologicznym **BALB/cA nude (C.Cg/AnBomTac-Foxn1nuN20)**, myszy transgeniczne szczepu **B6.Cg-Tg(APP695)3Dbo** i **Tg(PSEN1dE9)S9Dbo/J** z mutacją odpowiadającą rodzinnej postaci choroby Alzheimera

Rozpoczęto realizację projektów badawczych wdrożeniowych we współpracy z przemysłem farmaceutycznym nt. „Dokładne Określenie Dostępności Biologicznej Oraz Właściwości Farmakokinetycznych Nowych Leków Przeciwnowotworowych”.

W Centrum Medycyny Doświadczalnej zespoły badawcze z uczelni oraz z ośrodków badawczych krajowych rozpoczęły realizację projektów z użyciem myszy transgenicznych:

- wpływ memantyny na poziom komórek apoptotycznych mózgu myszy transgenicznych z beta-amyloidem;
- badanie roli interleukiny 6 w wybranych procesach fizjologicznych i stanach patologicznych przy użyciu organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Budowa Centrum Medycyny Doświadczalnej została sfinansowana z celowej dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dotacji ministerstwa Zdrowia i funduszy Akademii Medycznej w Białymstoku. Wyposażenie Centrum zawdzięcza trzem źródłom finansowania: celowej dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, funduszom strukturalnym Unii Europejskiej-Zintegrowany program Rozwoju Regionalnego, dotacji Ministerstwa Zdrowia.

Bieżące funkcjonowanie Centrum Medycyny Doświadczalnej pokrywane jest dzięki dotacji celowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Program SPUB oraz działalności gospodarczej Centrum.

Prof. dr hab. **Jacek Nikliński**

Prorektor ds. Nauki Współpracy
Międzynarodowej i Integracji Europejskiej

Klatki w systemie IVC.

Stacja wymiany klatek.

Sala operacyjna.

Laboratorium.

Euroregionalny Medyczny Ośrodek ds. Badań i Edukacji

Ośrodek, jako międzyuczelniana jednostka, powstał w roku 2003 na drodze porozumienia pomiędzy Akademią Medyczną w Białymstoku, Uniwersytetem Medycznym w Grodnie, Wydziałem Medycznym Uniwersytetu w Wilnie i Marszałkiem Województwa Podlaskiego partnerem tego przedsięwzięcia.

Inicjatywa powołania Ośrodka jest elementem realizacji podstawowych celów działalności Związku Transgranicznego Euroregionu Niemen, obejmujących m.in. tworzenie warunków dla ożywienia współpracy i wymiany doświadczeń w obszarze nauki i edukacji

pomiędzy partnerami Euroregionu Niemen.

Euroregionalny Medyczny Ośrodek ds. Badań i Edukacji pełni rolę koordynatora i centrum informacji niezbędnych do wymiany doświadczeń i współpracy w obszarze nauk medycznych. Stwarza także płaszczyznę do kształcenia i szkoleń lekarzy oraz studentów w partnerskich uczelniach medycznych Euroregionu Niemen, m.in. poprzez organizację konferencji i seminariów oraz wymianę i staże młodych naukowców.

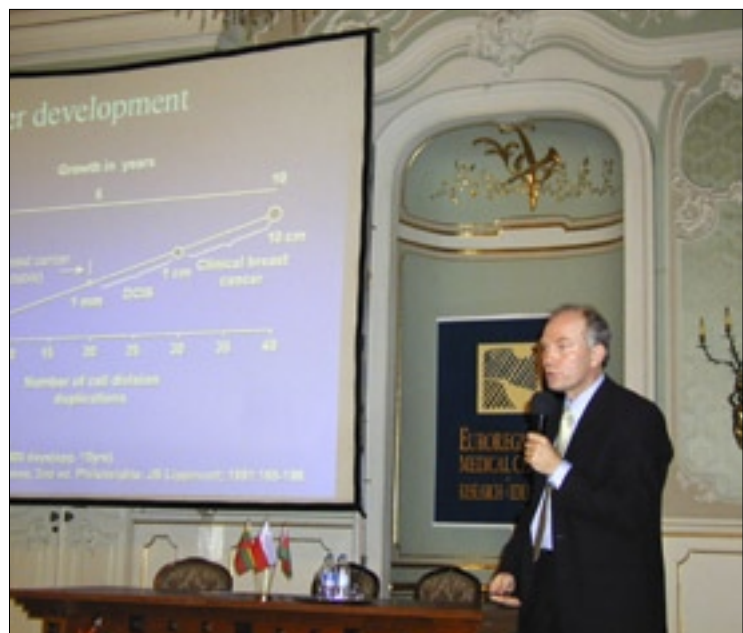
W ciągu niespełna pięcioletniej działalności, wypełniając postanowienia statutu, pod auspicjami Ośrodka, zorganizowa-

no dwa uniwersytety letnie oraz osiem międzynarodowych konferencji o tematyce dotyczącej postępu w naukach medycznych. Dwie konferencje zrealizowano ze środków Unii Europejskiej – programu Phare 2002 Fundusz Małych Projektów. Były to „Euroregionalne Warsztaty Kardiologiczne – standardy i nowe trendy w leczeniu ostrych zespołów wieńcowych” oraz „Budowanie społeczeństwa informacyjnego w ochronie zdrowia w ramach współpracy przygranicznej Euroregionu Niemen”.

Ośrodek dwukrotnie współorganizował warsztaty naukowe poświęcone postępom w leczeniu oraz w badaniach naukowych nad

W środku prof. Jacek Nikliński, po prawej prof. Mikhail Maltsev z Uniwersytetu Medycznego w Mińsku.

Wykład prof. Andrzeja Szczeklika z Kliniki Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

rakiem płuca. Pierwsze warsztaty zorganizowane zostały w roku 2005 w Wilnie. Ich przedmiotem była diagnostyka i leczenie raka płuca i międzybłoniaka opłucnej. Drugie warsztaty odbyły się w Akademii Medycznej w Białymstoku w roku 2007 i dotyczyły omówienia kwestii związanych z niedrobnokomórkowym rakiem płuca. Kolejne dwie konferencje zorganizowane przez Ośrodek dotyczyły postępów w onkologii i transplantologii.

Tematyka dwóch uniwersytetów letnich, współorganizowanych przez Euroregionalny Medyczny Ośrodek i Uniwersytet Medyczny w Duisburg – Essen, dotyczyła najnowszych osiągnięć i nowych trendów badawczych w następujących naukach medycznych: *medycynie ratunkowej, biologii molekularnej, onkologii, endokrynologii, nefrologii, ginekologii, ortopedii, reumatologii i pediatrii.*

We wszystkich wymienionych powyżej konferencjach i wydarzeniach naukowych uczestniczyły jednostki współtworzące Euroregionalny Ośrodek oraz przedstawiciele – wykładowcy, młodzi lekarze i studenci – z innych jednostek naukowych Europy Wschodniej i Zachodniej.

Efektom zorganizowanych przez Ośrodek konferencji były publikacje i monografie przedstawiające współczesne metody badawcze, opracowanie standardów postępowania przy diagnozowaniu i leczeniu schorzeń najczęściej występujących w obszarze Euroregionu Niemen:

Educational Book on „*Current Achievements and New Research Trends in Medical Sciences*”

Consensus Report on „*Standards and New Trends in the Treatment of the Acute Coronary Syndromes*”

Włodzimierz Cimoszewicz – ówczesny Minister Spraw Zagranicznych RP i Jan Górski – Rektor AMB.

Członkowie – założyciele Euroregionalnego Medycznego Ośrodka ds. Badań i Edukacji. Od lewej: Janusz Krzyżewski – Marszałek Sejmiku Województwa Podlaskiego, prof. Zita Aušrele Kucinskiene – dziekan Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Wilnie, prof. Piotr V. Garelik – rektor Uniwersytetu Medycznego w Grodnie i prof. Jan Górski – rektor AMB.

Consensus Report on „*Building Information Society in the Healthcare in Euroregion Nemen*”

„*Clinical recommendations for diagnosis, treatment and follow-up of non-small cell lung cancer, small cell lung cancer and malignant pleural mesothelioma*”

Dotychczas, w ramach Euroregionalnego Ośrodka, w klinikach i zakładach Akademii Medycznej w Białymstoku odbyło się dwadzieścia sześć staży naukowych, w których uczestniczyli młodzi lekarze z Uniwersytetu Medycznego

w Wilnie, Uniwersytetu Medycznego w Grodnie, Państwowego Białoruskiego Uniwersytetu Medycznego w Mińsku, Uniwersytetu Medycznego w Kownie, Wydziału Medycznego Uniwersytetu Wileńskiego. Z kolei w warsztatach i konferencjach euroregionalnych uczestniczyło ponad 700 osób z Polski oraz z krajów Europy Wschodniej i Zachodniej.

Prof. dr hab. **Jacek Nikliński**

Prorektor ds. Nauki Współpracy Międzynarodowej i Integracji Europejskiej

Publiczny Szpital Kliniczny

W 2002 roku wiało grozą. Poniżej widoczna rycina zamieszczona na łamach drugiego numeru „Medyka Białostockiego” z tego roku dobrze ilustruje tamte nastroje.

A było się czym frasować. Od roku 2000 szpital kliniczny zamykał każdy rok ujemnym wynikiem finansowym. W 2001 roku zanotowano przyrost zadłużenia z 11,4 mln zł do 29,2 mln zł (1,48 mln zł miesięcznie!!!). Jedynym pocieszeniem była stabilna sytuacja Dziecięcego Szpitala Klinicznego, który właśnie zbliżał się do końca wieloletniej inwestycji.

W dniu 30.09.2002 roku, gdy do objęcia sterów uczelni przygotowywały się nowe władze, dług SPSK-a wynosił 31 600 000 zł, z czego zobowiązania wymagalne, czyli takie których termin spłaty już minął, wynosiły 16 600 000 zł. Wielomilionowy dług stanowił olbrzymie zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania lecznicy, jak i samej uczelni. Wiadomo było, że oddłużenia nie będzie. Przykłady innych jednostek, gdzie wkraczał do akcji komornik, nie napawały też optymizmem. Zarządzanie jednostką, w której w każdej chwili po swoje środki wyciągali ręce wierzyciele było bardzo trudne. Szpital stał zależny było od tych, u których siedział w kieszeni. Panował paraliż decyzyjny, brak było pomysłów na wyjście

	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Przychody	83 mln zł	103 mln zł	109 mln zł	117 mln zł	137 mln zł
Koszty	98,7 mln zł	111 mln zł	108 mln zł	110 mln zł	127 mln zł
Wynik finansowy	-15 mln zł	-7,5 mln zł	431 tys. zł	7,3 mln zł	10,8 mln zł

Finanse SPSK (Źródło: Szpital).

z kryzysu i nie realizowano żadnego programu naprawczego.

Koniec roku 2002 i rok 2003 to głównie okres gaszenia pożarów, które co chwila pojawiały się w najmniej spodziewanych obszarach działalności szpitala. To także okres, w którym zdefiniowano podstawowe przyczyny kryzysu finansów szpitala i podejmowano próby naprawienia sytuacji. Przyrost zadłużenia wprawdzie wyhamował, ale we wrześniu 2004 r., gdy stanowisko dyrektora SPSK-a obejmował dr med. Bogusław Poniatowski, za-

dłużenie lecznicy przekraczało już 46 mln zł. Sytuacja była groźna, toczyły się trudne rozmowy z wierzycielami i rozważane było znaczne ograniczenie działalności szpitala. Na szczęście już w grudniu tego samego roku zadłużenie zostało zredukowane do 35 mln zł, w tym 23,4 mln zł w zobowiązaniach wymagalnych. Rok później takie zobowiązania stopniały do 11,8 mln zł, a w 2006 r. problem zadłużenia zniknął całkowicie. Takie cudowne uzdrowienie szpitala ma w gruncie rzeczy bardzo proste przyczyny. Zacytować tu można

*Budynek Samodzielnego
Publicznego Szpitala
Klinicznego w Białymstoku.*

Prof. dr hab. Marek Rogowski,
prorektor ds. klinicznych
w karykaturze Kazimierza
Falkowskiego.

dyrektora Poniatowskiego: „Trzeba mieć przychody większe niż koszty i pamiętać, że na samej redukcji kosztów bazować się nie da”.

„Gazeta Biznesu” dla SPSK-a
Olbrymie wyróżnienie, przysługujące najprężniej rozwijającym się firmom, otrzymał Samodzielny Publiczny szpital Kliniczny AMB. Wśród dynamicznie działających firm w Polsce wyróżnionych „Gazelami” znalazły się tylko trzy szpitale, w tym nasz. W województwie podlaskim przegonił on w rankingu nawet firmy budowlane, przedsiębiorstwa z branży spożywczej, energetyki ciepłej czy wodociągi.

Uzyskując tak doskonały efekt, nie sięgano po rozwiązania nadzwyczajne. Wszystko, co zrobiono, wynikało z właściwej diagnozy błędów, konsekwencji w ich poprawianiu oraz ze zdrowego rozsądku. Bardzo ważna była też doskonała i efektywna praca całej załogi SPSK-a. Tu warto przypomnieć kilka elementów, które wpłynęły na poprawę sytuacji. W 2005 r. w ramach restrukturyzacji zadłużenia szpital skorzystał z kredytu w wysokości 10 mln zł. Szpital wynegocjował możliwość spłaty długów gotówką, w zamian za co firmy czekające na należności zredukowały odsetki. Do zamknięcia restrukturyzacji zadłużenia przyczynił się również w znacznym stopniu Dziecięcy Szpital Kliniczny, który także zdecydował się na redukcję odsetek od zadłużenia SPSK-a. Najważniejszym zadaniem stało się teraz zwiększenie przychodów. Doskonałą decyzją dyrektora było zakontraktowanie większej puli usług medycznych... po niższej cenie. Wiadomo, że koszty stałe pozostają na tym samym poziomie, nawet jeśli w szpitalu nic się nie robi – a więc warto zrobić tyle ile się da. Fundusz zgodził się na proponowany układ i w ten sposób wynegocjowano kontrakt na 2005 r. o prawie 9 mln większy niż ten obowiązujący w roku 2004. Od tego momentu kontrakt na każdy kolejny rok mamy dużo wyższy. Doskonałym rozwiązaniem okazał się również outsourcing pracowni radiologii oraz zlecenie wyspecjalizowanej firmie sprzątania i przygotowywania posiłków. Przestano zamrażać ogromne środki w zapasach i zaczęły obowiązywać depozyty. Tym wszystkim działaniom towarzyszyła istotna zmiana w systemie zarządzania. Szefowie jednostek szpitala obciążeni zostali odpowiedzialnością za wyniki finansowe swoich jednostek. Każdy z kierowników musi się zmieścić w ramach wytyczonych przez możliwe do osiągnięcia przychody i koszty. Powstały przejrzyste struktury kosztów, chociaż nie oznacza to, że ocena odbywa się wyłącznie w oparciu o sam wynik finansowy.

Na drodze do utrzymania dobrej kondycji SPSK-a stoi przeszkoda w postaci przestarzałej infrastruktury szpitala. W wielu miejscach lecznicy, zbudowanej prawie przed półwieczem, wiele się od tamtej pory nie zmieniło się na lepsze. Mimo trwających od wielu lat działań inwestycyjnych tylko niektóre jednostki spełniają kryteria wynikające z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej. Głównie dzięki staraniom rektora w okresie ostatnich kilku lat sięgnięto po środki budżetowe w wysokości prawie 45 mln zł, które pozwoliły na realizację kolejnych zadań inwestycyjnych usprawniających funkcjonowanie szpitala (m.in. budowa Kliniki Chirurgii Szcękowej, Kliniki Rehabilitacji, modernizacja holu wejściowego, zakończenie remontu bloku operacyjnego, budowa nowych szybów windowych, modernizacja

cd. na str. 58 ⇨

Dr Bogusław Poniatowski,
dyr. szpitala, w karykaturze
Kazimierza Falkowskiego.

⇐ *cd. ze str. 57*

wentylatorni, modernizacja Kliniki Ginekologii, Neonatologii oraz Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej).

Ze środków unijnych, w tym programu norweskiego i ze środków szpitala, powstał m.in. nowoczesny Szpitalny oddział ratunkowy, Pracownia Hemodynamiczna, lądowisko z podgrzewaną płytą dla helikopterów ratunkowych, Pracownia Elektrofizjologii i Leczenia Zaburzeń Rytmu Serca, wybudowano dodatkowe piętro w pawilonie E dla potrzeb Kliniki Hematologii. Jest to kolejnych kilkanaście milionów złotych. Nie trzeba dodawać, że pozyskanie tych wszystkich środków okupione było olbrzymim wysiłkiem związanym z przygotowaniem projektów, prac studyjnych i innych działań przygotowawczych. Mimo że prace te zakończyły się sukcesem, troską napawało dalsze funkcjono-

wanie pozostałych jednostek szpitala. Wielokrotnie informowałem o tym w kolejnych numerach „Medyka” w 2006 roku. Wygląda na to, że i ten problem udało się nam rozwiązać.

Dzięki staraniom rektora uczelni w budżecie państwa zapisana została, w ramach 5-letniego planu inwestycyjnego, przebudowa i modernizacja placówki. Jej szacunkowy koszt wynosi 490 mln zł. Rok 2008 upłynie na konkretyzacji planów. Prace budowlane ruszą już w roku 2009.

Prof. dr hab. **Marek Rogowski**

Prorektor ds. Klinicznych

„Szpital nie zamraża też gotówki w lekach i materiałach medycznych, bo zamawia je na bieżąco. A raz na miesiąc szefowie wszystkich oddziałów spotykają się z dyrektorem i analizują koszty oraz stopień wykonania kontraktu z NFZ. Początkowo nie było łatwo. Niektórzy ordynatorzy, wśród nich profesorowie dyrektora ze studenckich czasów, nie chcieli słyszeć o zmianach. Szpital jest do leczenia, a nie zarabiania – powtarzali. Ale dyrektora popierały władze Akademii Medycznej. – Najbardziej oporni dostali ostre upomnienie i kłopoty się skończyły – śmieje się Poniatowski. Dziś, gdy straty przynoszą już tylko dwa z 26 oddziałów, nikt w białostockiej klinice nie śmiałby twierdzić, że skutecznego leczenia nie można pogodzić z rozsądnym wydawaniem pieniędzy.

Newsweek 9.03.2008 r. Art. Marka Rabija „Skalpelem po kosztach”.

Samodzielny Publiczny Dziecięcy Szpital Kliniczny AM to nazwa, która niebawem przejdzie do historii. Obecną propozycją nazwy, wymagającą sformalizowania jest: Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny im. L. Zamenhofs w Białymstoku.

W bieżącym roku upływa dwadzieścia lat od powołania szpitala (zgodnie z Zarządzeniem MZiOS z 22.XII.1988 r. (Dz. U. Nr 2 z 1989 r.). Piętnaście lat trwała budowa i wyposażanie obiektu (1988 – 2003).

Obecnie szpital jest największym na Podlasiu ośrodkiem diagnostyczno-leczniczym dla dzieci i młodzieży. Realizuje wielospecjalistyczne świadczenia medyczne w systemie opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej.

Szpital działa na zorganizowanej bazie 356 łóżek zachowawczych, zabiegowych i pooperacyjnych oraz 6 stanowiskach dializoterapii. Świadczenia ambulatoryjne realizowane są w 42 poradniach specjalistycznych. W ciągu roku w klinikach hospitalizowanych jest 22 000 dzieci i młodzieży, a w poradniach specjalistycznych udziela się 125 000 porad ambulatoryjnych.

Nowoczesne wyposażenie, duże doświadczenie kadry medycznej oraz wieloprofilowość diagnostyczno-lecznicza jednostki pozwalają na kompleksową ocenę i poprawę stanu zdrowia oraz psychofizycznych procesów rozwojowych pacjentów.

Rozwiązania organizacyjne wpłynęły na optymalne skrócenie czasu hospitalizacji w klinikach, średnio do około czterech dni.

Działalność merytoryczna szpitala opiera się na podstawowych kierunkach obowiązujących we współczesnej pediatrii. Są to:

- Programy profilaktyczne, które obejmują wczesne wykrywanie zaburzeń rozwoju i patologii klinicznej m.in.: przesiewowe badanie słuchu u noworodków i niemowląt, wykrywalność dysplazji

Dziecięcy Szpital Kliniczny

Samodzielny Publiczny Dziecięcy Szpital Kliniczny AM.

stawów biodrowych, zaburzeń odżywiania i chorób metabolicznych.

- Stacjonarne świadczenia medyczne realizowane w specjalistycznych klinikach zachowawczych o profilu: nefrologicznym, kardiologicznym, reumatologicznym, endokrynologicznym, alergologicznym, gastroenterologicznym, neurologicznym, onkologicznym. Bazę zabiegową stanowią Kliniki: Ortopedii i Traumatologii, Chirurgii Ogólnej i Noworodka z pododdziałem oparzeń, Okulistyki i Laryngologii. W szpitalu funkcjonują nowoczesnie wyposażony Oddział Intensywnej Terapii oraz Oddział Medycyny Ratunkowej.

- Ciągłość opieki medycznej nad pacjentem hospitalizowanym przejmują wielospecjalistyczne poradnie, znajdujące się strukturalnie poszczególnych klinik.

Oprócz realizacji podstawowego celu jakim jest diagnostyka i leczenie pacjentów:

- Szpital stanowi ważną bazę dydaktyczną i wychowawczą w szkoleniu przeddyplomowym (studentów wielu wydziałów uczelni) i podyplomowym (lekarzy różnych specjalności a także średniego personelu medycznego).
- Jego działalność obejmuje również szeroko pojęte środowiskowe programy profilaktyczne, edukację i promocję zdrowia. Realizacja powyższych zadań odbywa się

w oparciu o spotkania z rodzicami, wywiady w lokalnych i ogólnopolskich mediach oraz liczne akcje zdrowotne. Wśród wielu

cd. na str. 60 ⇨

Dr. Anna Iwaszkiewicz-Pawłowska, dyr. szpitala, w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

W szpitalu od kwietnia 2006 r. funkcjonuje nowy, wysokiej klasy rezonans magnetyczny.

⇐ *cd. ze str. 59*

programów na podkreślenie zasługują szkoły: edukacji diabetologicznej, alergologicznej, pulmonologicznej i zdrowego żywienia.

- Pacjenci hospitalizowani w poszczególnych klinikach szpitala mogą liczyć na pomoc zespołu psychiatryczno – psychologicznego. Dużą grupę, i wciąż narastającą liczbowo, stanowi młodzież z zaburzeniami zachowania i problemami społecznymi (zatrucia alkoholem, lekami psychotropowymi, po próbach samobójczych). Nowe problemy zaburzeń zdrowia psychicznego, spowodowały potrzebę zorganizowania Dziennego Oddziału Psychiatrii Dzieci i Młodzieży. Interdyscyplinarny zespół pracowników oddziału prowadzi długofalową pomoc psychoterapeutyczną dla dzieci i ich rodzin. Podobne medyczno-społeczne zadania wobec dzieci niepełnosprawnych umysłowo oraz ich rodzin spełnia, od wielu lat, działający w szpitalu, Ośrodek „Dać Szansę”.

W ostatnich latach baza diagnostyczna szpitala wzbogaciła się o rezonans magnetyczny. W Zakładzie Diagnostyki Obrazowej dotychczasowy klasyczny system radiografii został ucyfrowiony, umożliwiając podniesienie jakości badań, ich archiwizację oraz przekazywanie

informacji słownej i obrazu drogą elektroniczną do sieci szpitalnej (do poszczególnych jednostek).

Na przełomie lat 1999/2000 szpital podjął wysiłek wdrożenia kompleksowego systemu komputerowego SOLMED, opartego na wspólnej bazie danych dla pacjentów hospitalizowanych oraz leczonych w poradniach specjalistycznych. Spodziewane efekty zmierzały do ujęcia informacji o pacjentach w dwu kategoriach: medycznej i statystyczno – kosztowej. Szczególnie ta druga kategoria okazała się przydatna wraz z wejściem kontraktowania usług medycznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Rejestrując w systemie koszty leczenia pacjentów, można racjonalnie zarządzać finansami szpitala. System komputerowy obsługuje następujące zakresy: ruch chorych, kliniki, oddziały, laboratorium, radiologię, rehabilitację i blok operacyjny.

Plany rozwoju szpitala na najbliższe lata obejmują rozszerzenie funkcji Apteki Szpitalnej, obecnie translokowanej i doinwestowanej. W aptecę od niedawna działa pracownia elektronicznego i zautomatyzowanego przygotowywania preparatów (worków) do żywienia pozajelitowego. Pracę w tym zakresie koordynuje powołany przez dyrekcję Komitet ds. Żywienia Pozajelitowego.

Na szczególną uwagę zasługuje system pracy apteki polegający na wydawaniu „leku na pacjenta”. Pierwszy rok wprowadzenia systemu pozwolił na wymierne korzyści finansowe związane z uszczelnieniem gospodarki lekowej i zminimalizowanie apteczek oddziałowych. Dowodem uzyskanych korzyści jest obniżenie kosztów leków w kosztach ogólnych szpitala do 8,55%.

Kolejnym etapem rozwoju apteki jest planowana organizacja Pracowni Cytostatyków wyposażonej w nowoczesne i bezpieczne dla personelu przygotowywanie preparatów. Pełną realizację zadania planuje się na pierwsze półrocze bieżącego roku.

Ostatnim wielkim sukcesem szpitala była akceptacja dwóch złożonych wniosków do „Funduszy Norweskich”. Pomimo surowej selekcji i ogromnej konkurencyjności, wnioski szpitalne wejść do realizacji w bieżącym roku. Tematami programów są: „Dajmy szansę naszym dzieciom. Utworzenie nowoczesnej Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej w SPDS0K w Białymstoku” oraz „Widok na przyszłość. Wczesne wykrywanie i leczenie chorób oczu u dzieci z województwa podlaskiego”.

Korzystając ze środków finansowych „Funduszu Norweskiego”, szpital przystąpi do utworzenia nowoczesnej Kliniki Rehabilitacji, która będzie rozszerzeniem dotychczasowej działalności ambulatoryjnej. Udoskonalenie zakresu usług uzupełni potrzeby przewlekłego leczenia rehabilitacyjnego wobec rażącego braku w naszym regionie ośrodków sanatoryjnych dla dzieci. Klinika spełni również wynikające z potrzeb uczelni obowiązki dydaktyczne.

Realizacja programu z zakresu okulistyki dzieci będzie dowodem działalności szpitala, jako ośrodka rozwiązującego problemy medyczno-społeczne.

Prowadzone rankingi przez Urząd Marszałkowski w Białymstoku, realizowane przez Instytut Zdrowia Publicznego Wyższej Szkoły Biznesu w Nowym Sączu, przyznały szpitalowi w roku 2006 tytuł „Najlepszego Szpitala Podlasia” oraz I miejsce w ocenie jakości usług oraz efektywności organizacyjnej.

Potwierdzeniem jakości usług medycznych i rozwiązań organizacyjnych w naszej jednostce jest posiadanie od wielu lat (od roku 2002) Certyfikatu Jakości nadanego przez Centrum Monitorowania jakości w Ochronie Zdrowia.

**Dr Anna
Iwaszkiewicz-Pawłowska**

*Dyrektor Samodzielnego Publicznego
Dziecięcego Szpitala Klinicznego*

Biblioteka Główna

W 1950 roku wraz z powołaniem Akademii Medycznej przystąpiono do organizowania biblioteki. Zadanie to powierzono mgr Marii Stasiewicz. Na początek biblioteka otrzymała dwa pokoje. W czerwcu zakupiono pierwsze książki i czasopisma, a w październiku pracownicy naukowi mieli dostęp do zagranicznych czasopism. Pod koniec roku bibliotekę przeniesiono do korpusu głównego pałacu. Urządzono wówczas wypożyczalnię, czytelnię z pięćdziesięcioma miejscami oraz magazyn. W pierwszym roku działalności biblioteki do zbiorów wprowadzono ponad pięć tysięcy woluminów książek. W ciągu dziesięciu lat zbiory przekroczyły 85 tysięcy woluminów książek i 12 tys. czasopism. Część zbiorów

trafiła do bibliotek zakładowych funkcjonujących w zakładach teoretycznych.

Gromadzono przede wszystkim literaturę z zakresu medycyny oraz dyscyplin pokrewnych. W tamtych czasach, w zasobach biblioteki nie mogło zabraknąć dzieł klasyków marksizmu-leninizmu oraz publikacji o charakterze społeczno-politycznym. Osobną grupę stanowiły zbiory specjalne takie jak: rękopisy i mikrofilmy. Zakupienie przez bibliotekę pierwszego czytnika do mikrofilmów odnotowało „Życie Białostockie” z 29 lutego 1955 roku:

Biblioteka Naukowa Akademii Medycznej otrzymała, po wielu staraniach nowoczesny „dokumator” służący do odczytywania mikrofilmów. Instrumentem tym mogą poszczycić się nieliczne biblioteki w kraju. Dokumator stał się ośrodkiem zainteresowania

Mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, dyrektor Biblioteki, w kresce lek. Piotra Kosiorka.

studentów, dla których organizuje się już pokazy czytania, a także jest oczkiem w głowie wszystkich pracowników.

Poza kupowaniem bieżącej literatury naukowej w księgarniach,

cd. na str. 62 ⇨

Czytelnia w latach pięćdziesiątych.

Czytelnia studencka obecnie.

⇐ *cd. ze str. 61*

dokonywano zakupów w antykwariatach. Droga zakupów antykwarycznych do zbiorów wpłynęły m. in. dwa druki supraskie i kilkanaście innych starodruków oraz kilkadziesiąt druków dziewiętnastowiecznych. W 1974 roku, jak pisała Barbara Słobodzianek:

Liczba bieżących tytułów czasopism przekroczyła 1280 w tym 360 tytułów krajowych, 181 tytułów radzieckich, z innych krajów kapitalistycznych 578. Pokażna część tytułów (388) pochodziła z wymiany. Wymianę prowadzono wówczas z 407 instytucjami w 63 krajach i 211 instytucjami w Polsce.

Zgromadzony w tym czasie księgozbiór przekroczył 253 tys. woluminów.

Z roku na rok rosła liczba czytelników. W 1951 roku zarejestrowano 210 czytelników, którym wypożyczono 1215 książek oraz udostępniono na miejscu ponad 3500 woluminów. W 1954 roku było już ponad tysiąc czytelników, a w latach siedemdziesiątych ponad dwa tysiące.

Na początku lat osiemdziesiątych przeprowadzono gruntowny remont i przekazano bibliotece dodatkowe pomieszczenie na magazyn. Wielkim wydarzeniem było zakupienie pierwszego komputera

w 1990 roku. Biblioteka rozpoczęła wówczas udostępnianie – na jednym stanowisku – bazy MEDLINE. W kilka lat później również, jednostanowiskowo, zapewniono dostęp do Polskiej Bibliografii Lekarskiej.

W 1993 roku podjęto próbę skomputeryzowania procesów bibliotecznych. W 1996 roku z funduszy PHARE białostockie biblioteki naukowe otrzymały środki na system biblioteczny ALEPH. Z tych samych funduszy zakupiono komputery. W 1996 roku uruchomiono stronę domową Biblioteki w Internecie.

Siła nowoczesności

W 2003 roku wyremontowano i zmodernizowano wypożyczalnię. Ze środków KBN-u zakupiono nową wersję programu ALEPH 500 oraz sprzęt do digitalizacji i przystąpiono do projektu elektronicznego przesyłania dokumentów doc@med. W ramach systemu można zamówić elektroniczną kopię (w pliku pdf) artykułu z czasopisma posiadanego przez jedną z siedmiu bibliotek medycznych zrzeszonych w projekcie. Czas oczekiwania na kopię rzadko przekracza osiem godzin.

W latach 2005–2006 zmodernizowano dwa magazyny. W jed-

*Adam Filonik
1950–1952 Pierwszy
dyrektor Biblioteki
Główniej AMB.*

*Danuta
Dąbrowska-Charytoniuk
obecna dyrektor Biblioteki.*

nym z nich zastosowano system zwarteo magazynowania z elektronicznym sterowaniem, co zwiększyło dwukrotnie pojemność tego magazynu.

W 2003 roku biblioteka przystąpiła do konsorcjum ScienceDirect i społeczność akademicka, z komputerów podłączonych do sieci uczelnianej, mogła czytać artykuły z 600 tytułów czasopism zagranicznych. W następnych latach, biblioteka sukcesywnie zwiększała liczbę czasopism w wersji elektronicznej. Aktualnie oferujemy swoim użytkownikom ponad 30 tys. e-czasopism oraz ok. 100 książek elektronicznych, które mogą być czytane z każdego komputera w sieci akademickiej. Dzięki zastosowaniu serwera proxy, od dwóch lat pracownicy naukowci mają dostęp do elektro-

Wypożyczalnia dziś.

nicznych zasobów z komputerów domowych, co zapewnia możliwość korzystania z e-zasobów przez całą dobę. Mimo że nasi użytkownicy bardzo chętnie korzystają ze źródeł elektronicznych, wciąż rejestrujemy dużą liczbę odwiedzin w bibliotece. Średnio dziennie obsługujemy 350 osób. W 2007 roku nasi użytkownicy wypożyczyli ponad 33 tysiące książek, a w czytelniach udostępniło blisko 48 tys. książek oraz ponad 54 tys. woluminów czasopism. Liczba zarejestrowanych użytkowników przekroczyła 6 tys.

Wprowadzenie źródeł elektronicznych do zasobów biblioteki łączy się z podjęciem akcji szkoleniowej użytkowników. Do tego celu utworzono salę multimedialną z sześcioma stanowiskami komputerowymi.

W wakacje 2007 dokonano nowej aranżacji czytelni studenckiej. Poprawiono komfort pracy. Wprowadzono wolny dostęp do księgozbioru, który rozmieszczono na dwóch poziomach, dzięki zastosowaniu antresoli. Użytkownicy mają do dyspozycji dziewięć komputerów podłączonych do Internetu. W czytelni zastosowano system zarządzania zbiorami, oparty na technologii RFID. Każda książka w czytelni została zaopatrzona z etykietę cyfrową, ułatwiającą zlokalizowanie jej w całym zbiorze. Za pomocą urządzenia zwanego asystentem bibliotekarza porządkuje się książki na półkach. Księgozbiór czytelni zabezpieczony jest też paskami magnetycznymi, uniemożliwiającymi wyniesienie książki na zewnątrz.

Stale powiększająca się liczba źródeł elektronicznych udostępnianych przez bibliotekę spowodowała zakup narzędzi informatycznych ułatwiających surfowanie po tych zasobach. Narzędzie A to Z „wydobywa” w układzie alfabetycznym tytuły czasopism z poszczególnych

Kontrola księgozbioru za pomocą czytnika RFID.

Regały kompaktowe z napędem elektrycznym, w magazynie bibliotecznym

baz. Użytkownik, aby dotrzeć do potrzebnego tytułu nie musi przemieszczać się z bazy do bazy. Bardzo praktycznym narzędziem jest LinkSource, który podczas przeglądania bazy bibliograficznej może bezpośrednio połączyć z pełnym tekstem artykułu.

Od 2007r. uczestniczymy wraz z innymi białostockimi bibliotekami w projekcie Podlaska Biblioteka Cyfrowa. Koordynatorem przedsię-

wzięcia jest Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku.

W bibliotece trwają prace nad konwersją katalogu kartkowego do systemu ALEPH. W ciągu najbliższych kilku lat informacja o całym zasobie będzie dostępna w Internecie.

Mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk

p.o. Dyrektor Biblioteki Głównej.

*Siedziba STN-u, prawa
oficyna pałacu Branickich.*

Studenckie Towarzystwo Naukowe

Koła naukowe w Akademii Medycznej w Białymstoku powstały w zakładach nauk podstawowych już w pierwszym roku działalności uczelni. Pracujący w nich studenci podejmowali próby pracy naukowej i często, w obliczu brakującej wówczas kadry nauczającej, spełniali rolę pierwszych nauczycieli akademickich dla swoich rówieśników. Wkrótce powstały też koła skupiające studentów zainteresowanych medycyną kliniczną. Studenci organizowali także raz w roku ogólnopolskie konferencje naukowe. Na podstawie porozumienia pomiędzy organizacjami naukowymi studentów ze wszystkich akademii medycznych w kraju wybierano w danym roku organizatora konferencji. Studenci z Białegostoku

zorganizowali konferencje w roku 1962 i w roku 1972.

Studenckie Towarzystwo Naukowe Akademii Medycznej w Białymstoku powstało 14 października 1974 roku. Zajmowało się ono m.in. koordynacją działania kół naukowych przy poszczególnych zakładach teoretycznych i klinikach. Trwałym śladem działalności STN z tamtego okresu był wydawany regularnie „Biuletyn Informacyjny”.

Od roku 1990 studencki ruch naukowy zaczął rosnać w siłę. Dotacje przyznane przez władze uczelni umożliwiły rozwój działalności. Ogólnopolskie konferencje naukowe gromadziły coraz większą liczbę studentów nie tylko z Polski ale już i z zagranicy. STN organizował również wiele warsztatów (komputerowe) i kursów dla studentów (m.in. „Jak napisać

pracę naukową?”, „Sposoby prezentacji doniesień naukowych”). W roku 2003, dzięki staraniom ówczesnego przewodniczącego kolegi Tomasza Musiuka i życzliwości władz, STN zyskał własną siedzibę w lewym skrzydle pałacu Branickich.

Od 2005 roku konferencja naukowa w Białymstoku zyskała status międzynarodowej, a sesja interdyscyplinarna prowadzona w języku angielskim jest jej integralną częścią. Aktualnie w uczelni, na wszystkich wydziałach, działa 36 studenckich kół naukowych. Pod adresem stn.amb.edu.pl dostępna jest również strona internetowa Towarzystwa.

Lek. **Łukasz Minarowski**

Przewodniczący STN AMB
w latach 2003–2005

Radiosupeł

Od lewej: Andrzej Wadzyński, Barbara Rogińska, Danuta Paliwoda-Perek i Tadeusz Kowalewski w trakcie jednej z audycji, rok 1969.

Studenckie Centrum Radiowe „Radiosupeł” jest jedną z organizacji studenckich działających na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku...

W taki sposób zaczyna się każdy przeciętny opis, i w sumie nie byłoby w tym nic złego, gdy-

by nie dotyczył on Supła, który z przeciętnością (ku uciesze wielu studentów) niewiele ma wspólnego. W przeciętnym opisie dowiedzieć się można, że jest to najstarsze akademickie radio w Polsce, że od października rozpoczął się 57. rok działalności, że siedziba mieści się w Domu Studenta nr

1, że nadaje codziennie na częstotliwości 95.0 MHz, że działają w nim studenci wszystkich wydziałów naszej uczelni, którzy wraz z innymi organizacjami starają się urozmaicić nam studenckie życie.

Jednak przeciętny opis nie pokazałby nawet w połowie magii Supła, którą poczuć można zaraz po przekroczeniu białych drzwi na końcu korytarza. Zaraz za nimi, w barwach zieleni, żółci, fioletu, różu i błękitu, pokrywających ściany, rodzą się nowe pomysły, powstają audycje, przeprowadzane są wywiady, nagrywane słuchowiska, ale przede wszystkim grupa ludzi robi coś, aby czas spędzony na naszej uczelni nie był tylko okresem wzmożonego zaku-

cd. na str. 66 ⇨

*Żółta amplifikatornia
–rysunek Krzysztofa Bogdana
wykonany w trakcie wywiadu
listopadzie 2007 roku.*

Medykalia 1971.

⇐ *cd. ze str. 65*

wania. Każdy członek wnosi coś nowego, pozwala dostrzec nowe możliwości wykorzystania siły, jaką daje radio, bazując jednocześnie na doświadczeniu zdobytym przez „supłowych dinozaurów”, którzy, pomimo ukończenia studiów przed laty, nadal służą pomocą i dobrą radą, i utrzymują kontakt w myśl zasady „Supłowcem jest się na całe życie”.

W małym zielonym studio nagrań za mikrofonem często siadają zapraszani goście. Wśród nich w ciągu ostatnich kilku lat znaleźli się m.in. profesor Religa, Anna Jakubowska, Gabriela Kownacka, Maciej Aranowicz, Krzysztof Bogdan, Jacek Wójcicki, zespół Akurat, Happysad, Vader, Oddział Zamknięty, Sta-

re Dobre Małżeństwo czy nawet Młodzieżowa Orkiestra Dęta. Codziennie o najważniejszych wiadomościach z uczelni, a także z kraju, ze świata informuje ekipa Supłowego Centrum Informacji. O rozwój kulturowy dbają autorzy audycji „Z nami do teatru”, w której zapoznają słuchaczy z repertuarem, a także z aktorami i reżyserami pracującymi w białostockim Teatrze Dramatycznym, z którym Radiosupeł współpracuje. „Świat gier komputerowych” to próba pokazania, że komputer nie jest tylko do obsługi MS Office czy portalu „nasza-klasa”, zaś „Przy kolejnej kawie” podpowiada, o czym tak naprawdę myślą kobiety. Nie byłoby tego wszystkiego, gdyby nie wysiłki cichych radiowców, czyli wszystkich realizatorów technicznych, którzy zza szybki kontrolują przebieg audycji prowadzonych na żywo lub długimi godzinami, pośród żółtych ścian amplifikatorni, montują nagrane wcześniej materiały.

Praca w Suple nie ogranicza się jedynie do działalności czysto radiowej. Wspólnie z naszymi „supłowymi dinozaurami” i pracownikami Okręgowej Izby Lekarskiej współorganizujemy koncerty, wystawy malarskie i fotograficzne oraz wieczorki poetyckie. Członkowie SCR-u udzielają się również w wielu innych organizacjach stu-

denckich, naukowych i sportowych. Współpraca z Samorządem Studenckim, SAFF-em i klubem CoNieCo owocuje organizacją corocznych otrzęsin i Medykalii. Do wspólnych sukcesów należy również akcja „Mikołaj”, w której z funduszy uzyskanych ze sprzedaży m.in. płyt z nagraniami realizowanymi przez Radiosupeł pomagamy dzieciom z domu dziecka lub oddziałów szpitalnych.

Dzięki pomocy władz uczelnianych Supel jest organizacją stale się rozwijającą. Od października słyhać nas również w Domu Studenta nr 2, za sprawą nadajnika umieszczonego na budynku.

Jednak Radiosupeł to nie tylko praca. To miejsce, gdzie nie liczy się, czy jesteś profesorem czy pierwszakiem oraz, czy w przyszłości zostaniesz lekarzem czy pielęgniarką. Na supłowej wigilii wszyscy bez względu na stopień naukowy tak samo fałszują, próbując wykupić swój prezent. Supel to przede wszystkim LUDZIE, którzy wspólnie mają jakiś pomysł na wolny czas, lub (o czym się niestety często przekonujemy) na jego brak, którzy realizują swoje pasje, świetnie się bawią i uprawiają także przyjemną sztukę studiowania przez duże „S”.

SCR „Radiosupeł”

Medykalia 2005, jedna z konkurencji w Boju o Złotego Kondora pomiędzy Radiosupłem a klubem CoNieCo – pływanie po fosie.

Codziennosc w Radiosuple – w trakcie nagrywania audycji, przy konsoli Michał Warzyński, w studiu nagraniowym Konrad Sikorski i Magdalena Chilicka.

Chór, pod dyrekcją prof. Bożenny Sawickiej.

Przez ponad pół wieku istnienia Chór Akademii Medycznej, choć wielokrotnie zmieniał swój skład i oblicze, zawsze posiadał tę samą niezmienną cechę: skupiał studentów medycyny i lekarzy, jednoczył ludzi kochających muzykę, pozostawiał ich wrażliwymi na ludzkie cierpienie.

Chór AMB jest jednym z najstarszych chórów akademickich w Polsce. Utworzony został w roku 1951, z inicjatywy studentów, entuzjastów śpiewu. Siedzibą zespołu był i jest barokowy pałac Branickich, często nazywany „Wersalem Północy”. Stałym miejscem prób i spotkań chóralnych jest „Aula Magna”, sala wyjątkowa, o wspaniałych walorach akustycznych.

Zespół należy do kategorii chórów mieszanych. Jego repertuar obejmuje utwory sakralne i świeckie, od epoki renesansu po prawykonania dzieł kompozytorów współczesnych. Każdego roku Chór wykonuje również dzieła oratoryjne, koncertując z zespołami symfonicznymi i kameralnymi, zarówno z Polski jak i z zagranicy. Od lat 70-tych regularnie współpracuje z Orkiestrą Opery i Filharmonii Podlaskiej. Koncertował także z Filharmonią Szczecińską, Świętokrzyską, Wrocławską, Orkiestrą Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, Orchestre Medicale Belge, Orkiestrą Uni-

wersytetu w Louvain, Orchestre de Chambre de Geneve, Aarhus Symphony Orchestra w Danii, The Israel Kibbutz Syphony Orchestra.

W swojej wieloletniej historii, białostoccy medycy uczestniczyli w licznych konkursach i festiwalach, zdobywając szereg nagród i wyróżnień. Koncertowali w wielu krajach europejskich, na przykład: w Austrii, Belgii, Bułgarii, Danii, Francji Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Niemczech, Portugalii, Słowacji, Watykanie, Czechach, Wielkiej Brytanii, na Białorusi, Litwie, Węgrzech, we Włoszech. Jako jedyny chór z Polski zespół uczestniczył w obchodach 50. rocznicy powstania państwa Izrael.

Chór AMB dokonał nagrań dla II Programu Polskiego Radia, Radia Belgijskiego, Duńskiego, Francuskiego i Irlandzkiego oraz Telewizji Polskiej, a także wziął udział w filmie Wojciecha Marczewskiego „Ucieczka z kina ‘Wolność’ ”.

W 2006 r. uczestniczył w transgranicznym projekcie „Łączy nas Puszcza i Pieśń” w Białowieży i w Kamieńcu na Białorusi, w trakcie którego została nagrana płyta z pieśniami, m.in. Feliksa Nowowiejskiego oraz Romualda Twardowskiego.

W ostatnich latach dostrzec można szczególną aktywność konkursową Chóru. Z dziesięciu międzynarodowych konkursów ze-

spół przywiózł szesnaście nagród, w tym dwie Grand Prix, i pięć nagród specjalnych. Zaowocowało to uzyskaniem w roku 2004 Nagrody Ministra Kultury RP za osiągnięcia artystyczne.

Od współpracy z Chórem AMB zaczęli swoje kariery uznani dzisiaj soliści: Agnieszka Zwierko, Małgorzata Walewska, Adam Zdunikowski i Robert Gierlach.

W ciągu 55 lat pracą Chóru kierowali: Janusz Barbarski, Witold Koczyński, Stefan Sobierajski, Waclaw Geiger, Jan Kulaszewicz, Mieczysław Szymański, Józef Siebert, Zofia Hamerlak-Gładyszewska, Roman Zieliński, Zbigniew Szablewski, Maciej Jaśkiewicz, Andrzej Banasiewicz.

Od 1991 roku kierownikiem artystycznym i dyrygentem Chóru jest Bożenna Sawicka.

Udział Chóru w wielu konkursach, festiwalach, zarówno polskich jak i zagranicznych, pozwala od wielu już lat promować kulturę Polski, a szczególnie kulturę regionu. Wierzmy, że to, co było budowane przez tyle lat, będzie nadal rozwijane i będzie przynosiło dumę naszej uczelni, miastu i każdemu, kto odważył się przyjść na pierwszą próbę... i pozostał. Chórzystą zostaje się bowiem na całe życie.

Lek. **Hanna Zajązkiewicz**

Prezes Chóru

Prof. Danuta Prokopowicz, do rzutu przygotowuje się prof. Jan Górski. „Medykalia”.

Bieg masowy studentów i pracowników, pierwsze lata AMB.

Klub Uczelniany AZS

Pierwszy w Polsce Akademicki Związek Sportowy powstał w roku 1908, z inicjatywy studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Aktywni studenci i światła profesura uczelni przeciwstawili się słabemu rozwojowi fizycznemu studentów, jak i niehigienicznemu trybowi życia. AZS miał w założeniu zapobiegać tym zjawiskom.

AZS w Białymstoku powstał wraz z powstaniem Akademii Medycznej. Pierwszym prezesem tej organizacji i pierwszym kierownikiem Studium WF i Sportu był Ryszard Kinalski, absolwent Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego i student I roku AMB, zawodnik AZS w skokach narciarskich, późniejszy dr habilitowany i organizator fizjoterapii Akademii Medycznej w Bydgoszczy.

– Na spotkanie organizacyjne, które odbyło się 10 października 1950 roku, przyszło tyle osób, że z trudem pomieściła ich sala, zwana Kolumnową. Staliśmy się oficjalnym ugrupowaniem społecznym, liczniejszym od uczelnianego koła ZMP – wspo-

mina, w albumie wydanym z okazji pół wieku istnienia uczelni, pierwszy prezes AZS-u.

Z kolei Zbigniew Bujnowski, student pierwszego rocznika AMB, po latach dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Białymstoku, tak przedstawia miniony czas.

– Na 107 studentów obecnych na zebraniu 80 podpisało deklaracje członkowskie

Pierwszym Przewodniczącym Klubu (o Prezesie nie wolno było mówić) został wybrany Ryszard Kinalski, zastępcą Mieczysław Rukał, członkami zarządu zostali: Janusz Piętkowski, Eugeniusz Pyszek, Te-

OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE OD 2000 r. ZDOBYTE NA MISTRZOSTWACH POLSKI SZKÓŁ MEDYCZNYCH

Złote medale:

- w piłce siatkowej kobiet – 2000 r.
- w piłce koszykowej mężczyzn – 2003 r.
- w tenisie stołowym mężczyzn – 2007 r.
- w lekkiej atletyce kobiet – 2007 r. (sekcja ta kobiet i mężczyzn zdobyła 10 krotnie mistrzostwa Polski Szkół Medycznych)
- w piłce nożnej halowej – 2008 r.

Srebrne medale:

- w piłce nożnej – 2002 r.
- w piłce siatkowej kobiet – 2002 r.
- w piłce koszykowej mężczyzn – 2007 r.

Braźowe medale:

- w piłce siatkowej kobiet – 2004 r.
- w piłce siatkowej mężczyzn – 2004 r.
- w piłce nożnej – 2005 r.
- w lekkiej atletyce kobiet – 2005 r.

resa Majchrzycka. Niedługo zarząd został rozwiązany, bo w latach 50. nie była tolerowana jakakolwiek władza, w tym sportowa, pochodząca z wyboru. Władza była mianowana przez instancje partyjne lub zetempowskie

Najtrudniejsze było jednak tworzenie bazy od podstaw, przy braku jakiegokolwiek środków finansowych. Trzeba też przyznać, że członków AZS mających do czynienia z zajęciami sportowymi w szkole średniej można było policzyć na palcach dwóch rąk.

Warunki do treningów były bardzo trudne. Zniszczona i odbudowana uczelnia nie posiadała żadnych obiektów sportowych, brak było podstawowego sprzętu sportowego, instruktorów, trenerów z prawdziwego nadania. Jak długo warunki atmosferyczne pozwalały na przeprowadzanie zajęć treningowych ćwiczone w parku pałacowym, a w okresie zimy wynajmowano małą salę gimnastyczną w Szkole Podstawowej Nr 3.

W pierwszych dwóch latach istniały tylko sekcje siatkówki i koszykówki męskiej oraz, sporadycznie, siatkówki kobiecej. Na tzw. treningach raczej grało się w formie rekreacyjnej. Studentki w przypiływie zapatu zrobiły – samodzielnie – w zaniedbanym parku, przy fosie pałacowej i przy głównej alei z poobijanymi posągami z mitologii, boisko ziemne do siatkówki i koszykówki.

Nie sposób wymienić nazwisk z listy zasłużonych zawodników – studentów AMB, ale należy wspomnieć o Ewie Dołmatow-Kuźmińskiej, wielokrotnej reprezentantce Polski i uczestniczce mistrzostw Europy w piłce siatkowej. Wybitnym zawodnikiem lat 60-tych był Albin Czech zdobywca tytułu mistrza Polski w maratonie. Innym popularnym studentem, autorem karykatur profesorskich, był Tadeusz Cieniawa – wielokrotny mistrz Polski Akademii w dysku.

Historia sportu medyków znacząca jest setkami wybitnych studentów – sportowców, którzy godnie reprezentowali uczelnię na Mistrzostwach Polski Szkół Medycznych.

Klub Uczelniany AZS działa dzięki wsparciu specjalistycznej kadry zatrudnionej na uczelni. Korzysta z obiektów sportowych Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UMB. Bazą są: sala gimnastyczna w Domu Studenta Nr 1 i hala sportowa z kompleksem boisk i siłowniami, a w okresie wakacji ośrodek sportów wodnych nad jeziorem Rospuda. Studium WF i Sportu w okresie zimowym organizuje również obozy z narciarstwa zjazdowego w górach.

Aktualnie Klub Uczelniany AZS zrzesza 330 członków, co wyróżnia go wśród innych uczelni białostockich. Mamy coraz więcej studentów uczestniczących w sekcjach sportowych; są wśród nich również inicjatorzy nowych dyscyplin.

Wychodząc studentom naprzeciw, Studium WF i Sportu stworzyło warunki do uprawiania treningów w 14 sekcjach. Współzawodnicząc z uczelniami medycznymi, nasza uczelnia plasuje się w środku tabeli. Wielu zawodników zdobywa miejsca medalowe, indywidualnie w lekkiej atletyce i w pływaniu. Reprezentacja sportowa to około 140 studentów. Tyłu sportowców startowało w pierwszej nowożytnej olimpiadzie w Atenach w 1896 roku.

Sportowcy-medycy biorą udział w Ogólnopolskich Mistrzostwach Szkół Wyższych. Uczelnia jest organizatorem Mistrzostw Polski Szkół Medycznych, w 2007r. organizowaliśmy takie mistrzostwa w koszykówce kobiet i mężczyzn.

Nasi reprezentanci startują w białostockiej lidze międzyuczelnianej, pokonując, w wielu konkurencjach, największe uczelnie

Największym osiągnięciem jest zdobycie III miejsca w punktacji generalnej XIX Mistrzostw Szkół Wyższych. Satysfakcjonujące wyniki osiągnane są m.in. dzięki zaangażowaniu trenerów Studium WF i Sportu i współpracy z Klubem Uczelnianym AZS.

Mgr Jan Foroniewicz

Kierownik Studium Wychowania Fizycznego

Drużyna piłki nożnej UMwB.

Sekcja pływacka UMwB.

Brąz koszykarek, Liga Międzyuczelniana 2006/2007.

Medyk Białostocki

O kresowo w Akademii Medycznej w Białymstoku wydawane były tytuły popularno-informacyjne, redagowane przez studentów i adresowane głównie do studentów.

W roku 1956, wraz z polityczną odwilżą, wydawane było pismo lokalne – *Medyk Białostocki*. Cieszyło się ono wielką popularnością wśród studentów i pracowników. Na czele zespołu redakcyjnego stał student Henryk Miksza.

Medyk Białostocki zamieszczał informacje o bieżących sprawach uczelni, artykuły popularnonaukowe, historyczne, biografie, fraszki i wiersze. Niestety pismo przeżyło zaledwie jeden rok. Ukazały się tylko jego cztery numery. Wraz z zaostrzeniem politycznego kursu ówczesne władze centralne doszły do wniosku, że utrzymywanie lokalnej prasy studenckiej może być niebezpieczne. Utworzono ogólnopolski periodyk studentów medycyny pod nazwą *Nowy Medyk*. W 1967 roku na terenie Akademii Medycznej utworzony został oddział redakcji tego czasopisma.

W roku 1973 ukazał się biuletyn informacyjny o nazwie *Bia-Medicus*, wydawany przez Zarząd Uczelniany ZSP. Pisemko to miało krótki żywot. Redaktorem na-

czelnym był student medycyny, Marek Kamiński.

W roku jubileuszowym 2000 – 50-lecia działalności AMB – jesienią, z inicjatywy prof. Krzysztofa Worowskiego, wznowiono wydawanie *Medyka Białostockiego*. Pismo ukazywało się cztery razy w roku, a jego poszczególne numery opatrzone były nazwami pór roku: Zima, Wiosna, Lato, Jesień.

Numer 1/I, Jesień, 2000, *Medyka* zamieścił:

- przemówienie inauguracyjne JM. Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku prof. dr. hab. Zbigniewa Puchalskiego
- wykład inauguracyjny „Pół wieku Akademii Medycznej w Białymstoku” wygłoszony przez prof. dr. hab. Jana Górskiego

- Plansze – wystawę – „50 lat Akademii Medycznej w Białymstoku”, którą opracował prof. dr hab. Włodzimierz Buczek.

W roku 2001 ukazały się cztery numery *Medyka Białostockiego*. Zamieszczono w nich m.in.: informacje bieżące życia uczelni; sylwetki pierwszych profesorów AMB – Karola Buluka, Tadeusza Kielanowskiego, Juliusza Popowicza; biografie zasłużonych postaci ziemi białostockiej – Ignacego Fonberga, Krzysztofa Kluka, Józefa Marcinkiewicza.

W roku 2002 ukazał się jeden numer kwartalnika, sygnowany Zima.

Pismo było wydawane w bardzo eleganckiej szacie graficznej, było dopracowane pod względem

Naczelný „Medyka” prof. Lech Chyczewski w karykaturze Kazimierza Falkowskiego.

edytorskim. Mankamentem była cena, skalkulowana początkowo na 30zł, a wraz ze zmniejszającym się nakładem, na 70 zł za jeden numer. W tej formule *Medyk*, pomimo ciekawej formy i treści, nie był kupowany i zagrażał mu upadek.

W roku 2002 we wrześniu, wraz z nastaniem nowych władz,

aktualny rektor uczelni prof. Jan Górski powierzył prowadzenie pisma prof. Lechowi Chyczewskiemu. Zastępcą redaktora naczelnego został prof. Krzysztof Worowski, sekretarzem redakcji mgr Danuta Ślósarska. Redakcja w tym składzie działa już szósty rok. Bieżący numer jest już 55 kolejnym wydanym przez ww. zespół redakcyjny.

Pierwszy numer *Medyka Białostockiego*, z nowym składem redakcji i w zmienionej formule, ukazał się w październiku 2002 roku. Innowacja opierała się na wprowadzeniu trzech nowych elementów. Po pierwsze – pismo zaczęło ukazywać się jako miesięcznik. Po drugie – wprowadzono do niego część redagowaną przez studentów, nazwaną *Młody Medyk*. Po trzecie – zmieniła się forma dystrybucji. Pismo wykładane jest w kilku punktach zlokalizowanych na terenie uczelni, w posterach zaopatrzonych w skarbonki. Czytelnik,

sięgający po nie, może z własnej woli wrzucić do skarbonki sugerowaną na posterze sumę 2 zł. Nakład 1 tysiąca egzemplarzy rozchodzi się szybko i w całości, co świadczy o popularności pisma. Pismo wysyłane jest także do instytucji i bibliotek uczelnianych w kraju. Staramy się pisać przede wszystkim o aktualnych sprawach, które dzieją się na uczelni. Mamy nadzieję, że *Medyk Białostocki* jest kopalnią wiedzy o naszej Alma Mater. Pod tym względem wartość pisma, jako swoistej kroniki AMB, obecnie Uniwersytetu Medycznego, będzie rosła. Prowadzimy stałe działy poświęcone przede wszystkim historii uczelni. Jednocześnie naszą uwagę skupiamy na historii regionu, a także walorach przyrody zakątka Polski, w którym przyszło nam żyć. Zamieszczamy artykuły popularnonaukowe. W cyklu *Wędrówki po kresach* wracamy do historii i uniwersyteckich tradycji dawnych kresów II Rzeczypospolitej. Czujemy się poniekąd spadkobiercami tradycji dwóch wielkich przedwojennych kresowych uniwersyte-

tów, a zwłaszcza Uniwersytetu Białostockiego w Wilnie.

W ubiegłym roku redakcja *Medyka* była organizatorem bardzo udanych ogólnopolskich Spotkań Redaktorów Gazet Akademickich. Pozytywny oddźwięk, dotyczący tego wydarzenia, dochodzi do nas do tej pory z różnych ośrodków akademickich w kraju.

Prof. Lech Chyczewski

Redaktor Naczelný

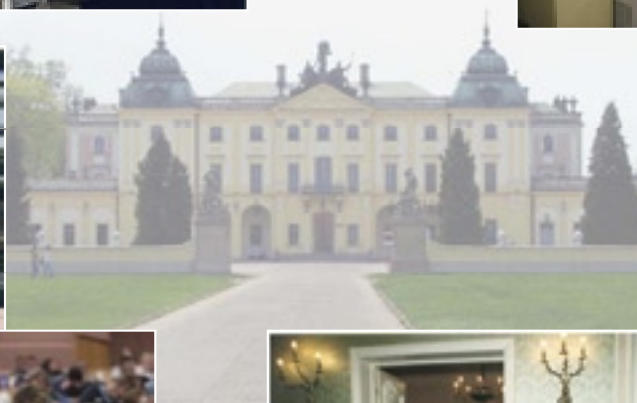
Prof. Krzysztof Worowski

Z-ca Redaktora Naczelnego

Dynamiczny rozwój uczelni

*Tezy wystąpienia rektora-elekta prof. Jacka Niklińskiego
na spotkaniu przedwyborczym*

Stan obecny

Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii

- Oddział Nauczania w Języku Angielskim
 - Powołanie Oddziału - 2004 r.
 - 6-letni program nauczania
 - Aktualna liczba studentów – 140
- Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w dyscyplinie stomatologia – 2006 r.

Wydział Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

- Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego:
 - doktora nauk farmaceutycznych – 2004 r.
 - doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie biologii medycznej - 2005 r.

Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

- Powołanie Wydziału - 2003 r.
- Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie medycyna - 2006 r.
- 7 kierunków nauczania,
- Liczba studentów - 1574

Rozwój Nauczania w Języku Angielskim

Wdrożenie Programu Nauczania Anglojęzycznego dla studentów z USA i Kanady

(program 6-letni i program 4-letni)

Przystąpienie do programów pożyczkowych

Akredytacja nauczania klinicznego

Rozwój Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

- **Budowa Gmachu Centrum Farmacji**
- **Utworzenie nowych kierunków nauczania**
 - Kosmetologia
 - Biotechnologia
- **Centrum Doskonałości**
„Innowacyjność technologiczna w analizie farmaceutycznej”

Rozwój Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia

- **Uruchomienie nowych unikatowych kierunków kształcenia:**
 - Logopedia z audiofonologią (I stopnia)
 - Elektroradiologia (II stopnia)
 - Fizjoterapia (II stopnia)
- **Uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinach:**
 - Zdrowie Publiczne
 - Pielęgniarstwo
- **Dokończenie budowy i wyposażenie Gmachu Dydaktycznego Wydziału**

STUDENCI

- **Zwiększanie udziału studentów w badaniach naukowych:**

- projekty realizowane przez Koła Naukowe
- projekty ze środków funduszy strukturalnych

- **Rozwój wymiany studentów**

- **Program Europejskich Wykładów Eksperckich**
- **Euroregionalne Medyczne Centrum Edukacyjne**

Program ERASMUS

Stan obecny

- **2004 r. – uzyskanie Karty Erasmusa i wprowadzenie punktacji ECTS**
- **14 umów bilateralnych z uczelniami zagranicznymi**
- **Wymiana studentów**
 - wyjazdy – 33 studentów i 16 nauczycieli akademickich
 - przyjazdy – 5 studentów

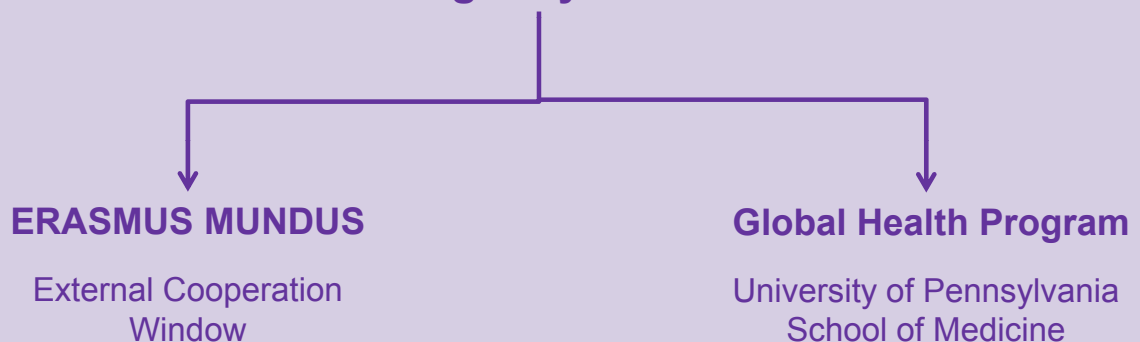
Kierunki rozwoju Programu ERASMUS

- Wprowadzenie Programu na nowe kierunki studiów
- Wyjazdy studentów na praktyki
- Wyjazdy nauczycieli akademickich w celach szkoleniowych
- Nowe umowy bilateralne z uczelniami zagranicznymi

- Działania scentralizowane
 - projekty wielostronne
 - sieci tematyczne

Kierunki rozwoju wymiany studenckiej

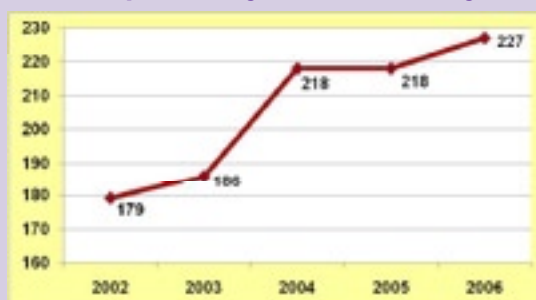
Nowe Programy Studenckie

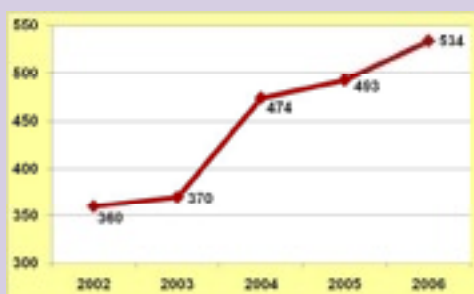
Wzrost efektywności naukowo-badawczej

- Wzrost liczby publikacji w czasopismach z „listy filadelfijskiej”
- Wzrost liczby projektów MNiSW
- Wzrost liczby programów europejskich
- Akredytacje jednostek naukowo-badawczych
- Wdrożenie Programu „Welcome”

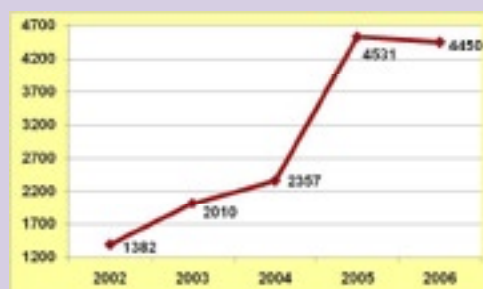
Liczba publikacji „lista filadelfijska”

Impact Factor

Liczba cytowań

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Akredytacja „Good Laboratory Practice”

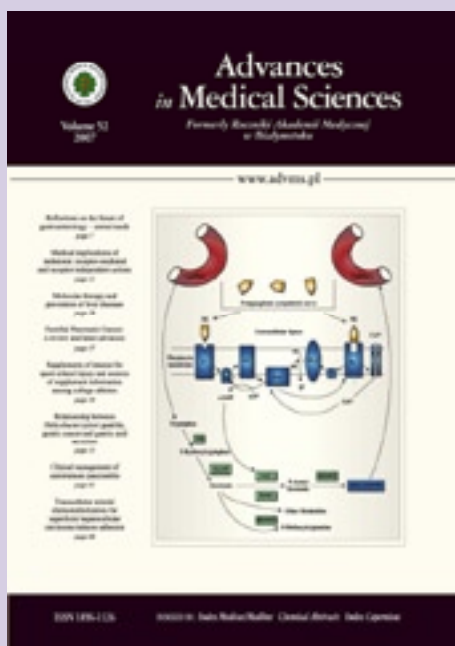

Centrum
Medycyny Doświadczalnej

Pracownia Analizy
Substancji Chemicznych

Advances in Medical Sciences

Rozwój jakości czasopisma

Ciągły wzrost jakości publikowanych prac

Wprowadzenie czasopisma do szerokiej bazy
serwisów abstrakcyjnych i indeksujących

Zwiększenie liczby cytowań

„Lista filadelfijska”
Impact Factor

INFRASTRUKTURA DO BADAŃ NAUKOWYCH I CELÓW DYDAKTYCZNYCH

Infrastruktura zrealizowana

- Centrum Medycyny Doświadczalnej (2006 r., wartość 11,5 mln zł)
- Transgraniczna Pracownia Analizy Leków (2007 r., wartość 1,6 mln zł)

Infrastruktura do zrealizowania

Euroregionalne Centrum Farmacji
48 mln zł

2008	2009	2010	2011
1,5 mln	15 mln	25 mln	6,5 mln

**Budynek Dydaktyczny Wydziału
Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia**
49,5 mln zł

2008	2009	2010
8 mln	18,5 mln	18,5 mln

INFRASTRUKTURA KLINICZNA

Infrastruktura zrealizowana

- Zakład Chorób Przyżębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej (2007 r., wartość 1,5 mln zł)
- Szpitalny Oddział Ratunkowy SPSK (2007 r., wartość 10 mln zł)
- Modernizacja Kliniki Ginekologii, budowa Kliniki Neonatologii i Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej SPSK (2007 r., wartość 23 mln zł)
- Rozbudowa pawilonu E SPSK
 - Klinika Rehabilitacji
 - Klinika Chirurgii Szczękowej i Ortodoncji(2008 r., wartość 28,3 mln zł)

INFRASTRUKTURA KLINICZNA

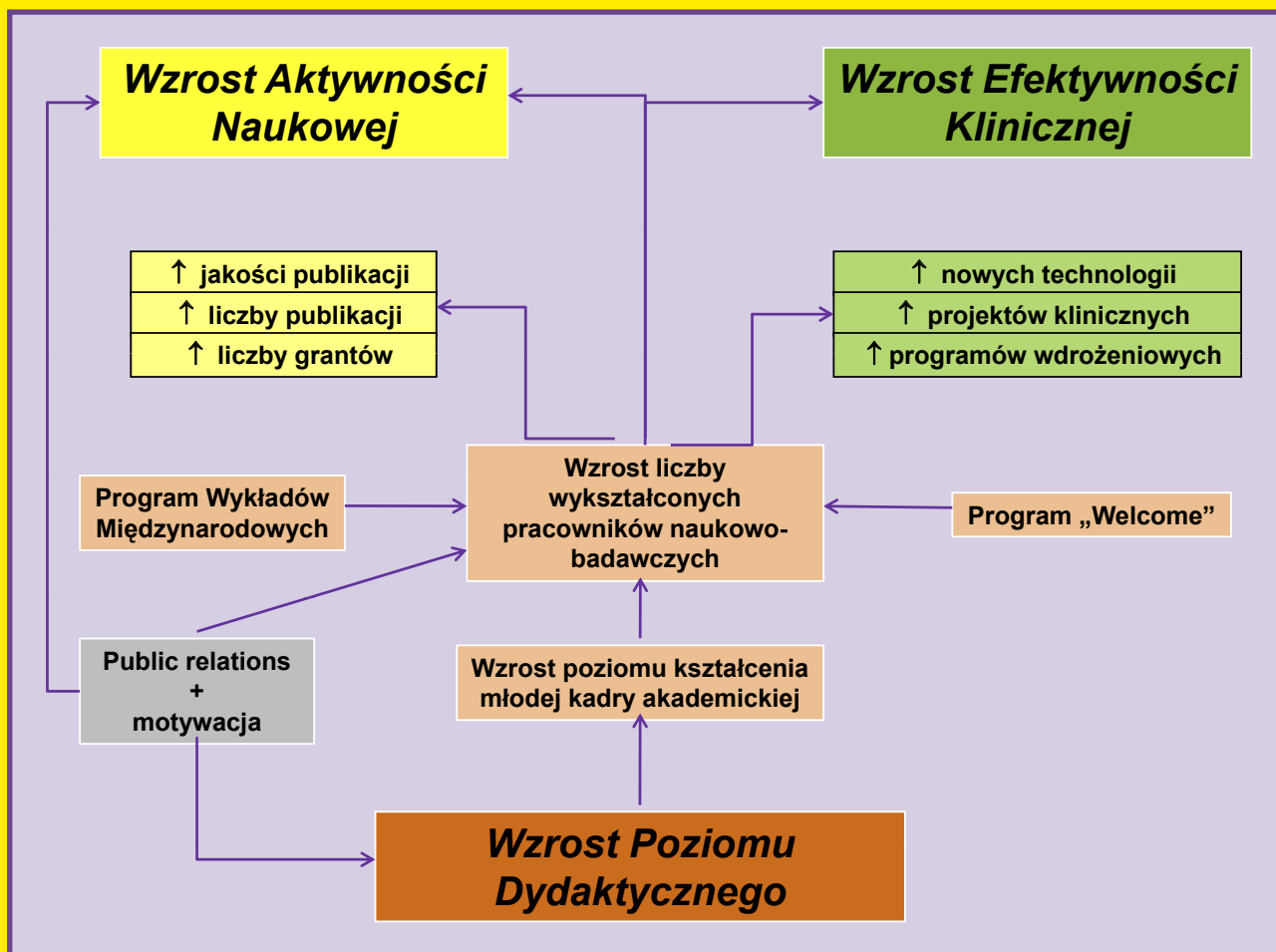
Infrastruktura do zrealizowania

Przebudowa i rozbudowa SPSK 2008-2013

wartość 490 mln zł

2008	2009	2010	2011	2012	2013
2 mln	104,5 mln	116 mln	89 mln	89,5 mln	89 mln

Trzeba myśleć po amerykańsku

*Z rektorem – elektem,
prof. dr. hab. Jackiem Niklińskim
rozmawia Danuta Śłósarska.*

W wyborach na rektora poparło Pana 88 elektorów, 5 osób było przeciw Pana kandydaturze, a 5 – tak na wszelki wypadek – wstrzymało się od głosu. Spodziewał się Pan takiego wyniku?

Wynik wyborów w zupełności mnie satysfakcjonuje. To że kilka osób było przeciw, a kilka wstrzymało się od głosu świadczy tylko o zdrowej sytuacji. Sto procent głosów „za” byłoby, według mnie, co najmniej zaskakujące. Jest mi miło, że aż tylu elektorów poparło moją kandydaturę i zapewniam, że zrobię wszystko, aby nie zawieść ich zaufania.

A czym przekonał Pan do siebie elektorów?

Myślę, że generalnie elektorzy docenili pracę całego zespołu pod kierunkiem rektora, prof. Jana Górskiego. Przez sześć lat wspólnej pracy staraliśmy się zrobić wszystko, aby pozycja uczelni w skali kraju była zauważalna, aby uczelnia spełniała kryteria międzynarodowe, aby rozwijała się dynamicznie

pod każdym względem. Zreorganizowaliśmy dydaktykę, usprawniliśmy proces naukowy, wdrożyliśmy wiele inicjatyw, zaczęliśmy szereg inwestycji, włożyliśmy ogromnie dużo wysiłku w przekształcenie uczelni w uniwersytet.

*Strategia skupiania wokół siebie
najlepszych i konsekwencja w realizacji
postawionych zadań muszą dać efekty*

Przed sześciu laty, gdy obejmował Pan stanowisko prorektora ds. nauki miał Pan konkretne plany. Co udało się Panu zrealizować?

Zamierzałem przed wszystkim nawiązać współpracę naukową z ośrodkami zagranicznymi i to się udało. Wcześniej nie mieliśmy podpisanej ani jednej umowy bilateralnej. Obecnie mamy dwanaście. Aby zintegrować środowisko naukowe Europy Wschodniej i Zachodniej powołaliśmy Euroregionalny Ośrodek ds. Badań i Edukacji. Dzięki niemu udało nam się wypromować uczelnię,

pozyskać środki finansowe z Unii Europejskiej na szereg projektów, systematycznie wysyłać naukowców i studentów na szkolenia. Wybudowaliśmy Centrum Medycyny Doświadczalnej, które jest unikalną bazą do prowadzenia badań podstawowych, przedklinicznych i wdrożeniowych dla jednostek krajowych i międzynarodowych. Zorganizowaliśmy wiele znaczących konferencji i warsztatów naukowo-szkoleniowych, odwiedzali nas światowej sławy specjaliści, podnieśliśmy poziom naukowy, z wielokrotnością liczbę publikacji w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, co w efekcie, w rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dało nam pierwsze miejsce wśród wydziałów lekarskich uczelni medycznych.

Te działania poprzedziła reorganizacja Działu Nauki?

Te działania poprzedziła reorganizacja Działu Nauki?

cd. na str. 82 ⇨

81

⇐ *cd. ze str. 81*

Aby osiągnąć zamierzone cele konieczne było zatrudnienie profesjonalistów z dobrą znajomością języków obcych. Postawiłem na osoby młode, które mają predyspozycje organizacyjne, nie boją się nowych wyzwań, a praca nie jest dla nich obciążeniem, tylko pasją i wyzwaniem.

Aby unowocześnić sposób zarządzania w uczelni i pozyskać najlepszych z najlepszych konieczna jest także weryfikacja konkursowa na decyzyjnych stanowiskach administracyjnych.

W uczelni musi istnieć system jakości zarządzania, czyli jasno sprecyzowane procedury, które sprawią, że współpraca między działami będzie sprawna i klarowna. System jakości wymusi poza tym konieczność ciągłego podnoszenia przez kadre urzędniczą kwalifikacji zawodowych. Co pewien czas powinna być dokonywana wewnętrzna ocena pracowników. Czeka mnie więc wiele trudnych zadań i decyzji, ale uważam, że strategia skupiania wokół siebie najlepszych i konsekwencja w realizacji postawionych zadań muszą dać efekty w postaci dalszego rozwoju uczelni.

Czego Pana nauczył pobyt na stażu w Stanach Zjednoczonych?

W latach 1995 – 1997 byłem na stypendium w National Cancer Institute, National Institute of Health (NIH), w Bethesda w USA. Tam dowiedziałem się jak ważna jest in-

westycja w ludzi. W Narodowym Instytucie Zdrowia była galeria poświęcona ponad 40 noblistom, byłem i obecnym pracownikiem tej instytucji. Urzędujący wówczas dyrektor NIH, Harold Elliot Var-

mus, był także laureatem Nagrody Nobla, w dziedzinie fizjologii i medycyny. Zastanawiało mnie jak to się stało, że w jednym ośrodku skupiło się tak wybitne grono naukowców. Wypytywałem o ten fenomen wielu amerykańskich znajomych, a jedna z tych osób powiedzia-

„Podstawowa różnica między Ameryką i Europą Wschodnią jest taka, że wy myślicie o tym co będzie jutro, a my o tym co będzie za 10 lat” – mówi naukowiec z NIH

ła: „Podstawowa różnica między Ameryką i Europą Wschodnią jest taka, że wy myślicie o tym co będzie jutro, a my o tym co będzie za 10 lat”.

Podoba mi się takie myślenie. Uważam, że najważniejsza jest wizja, a potem jej konsekwentne wcielanie w życie. Bardzo zależy mi na pozyskaniu dobrej, młodej kadry naukowej, sprowadzeniu z zagranicy wykładowców, polepszeniu infrastruktury, rozszerzeniu oferty edukacyjnej dla studentów krajowych i obcojęzycznych, umiędzynarodowieniu uczelni. To jaką będziemy uczelnią w przyszłości i jak będziemy postrzegani zależy tylko od nas. Nowa nazwa uczelni stawia przed nami duże wymagania. ■

*Prof. Jacek Nikliński
w karykaturze Kazimierza
Falkowskiego.*

KONRYS

KONRYS - SAMOCHODY OSOBOWE FIAT

WYPRZEDAŻ ROCZNIKA 2007:

PANDA
UPUŚT 5 000

GRANDE PUNTO
UPUŚT 10 000

LINEA
UPUŚT 5 000

BRAVO
UPUŚT 10 000

ZAPRASZAMY DO SKORZYSTANIA Z NASZEJ OFERTY PROMOCYJNEJ

ZAPEWNIAMY NAJNIŻSZE CENY W REGIONIE

Ilość samochodów w promocji ograniczona

KONRYS - SAMOCHODY DOSTAWCZE FIAT

SWOIM KLIENTOM GWARANTUJEMY:

- PROFESJONALNA OBSŁUGA I DORADZTWO
- NAJLEPSZĄ OFERTĘ CENOWĄ
- DOSKONAŁY SERWIS
- ATRAKCYJNY KREDYT I LEASING
- KORZYSTNE UBEZPIECZENIE

KONRYS - SERWIS, CZĘŚCI ZAMIENNE

KONRYS - Serwis

- naprawy i przeglądy wszystkich marek
- komputerowa diagnostyka
- montaż instalacji gazowych
- wymiana opon i wyważanie kół
- bezstykowe mycie nadwozia
- kompleksowa obsługa firm
- likwidacja szkód komunikacyjnych
- samochód zastępczy na czas napraw

KONRYS - Stacja kontroli pojazdów

**II MIEJSCE W POLSCE
W 2007 ROKU WŚRÓD SERWISÓW FIATA**

NA PODSTAWIE BADAŃ ZADOWOLENIA KLIENTÓW
ZLECONYCH PRZEZ FIAT AUTO POLAND S.A.

KONRYS - Części zamienne

- części do wszystkich marek
- sprzedaż hurtowa i detaliczna
- sprowadzanie części na zamówienie
- sprzedaż części odnowionych
- sprzedaż opon

GWARANCJA NA NAPRAWY I CZĘŚCI

15-703 BIAŁYSTOK, UL. ZWYCIĘSTWA 8F

SALON - 085 651 63 64
SERWIS - 085 651 33 99
CZĘŚCI - 085 651 55 90

GODZINY OTWARCIA:

SERWIS
PON.-PT. 7.00 - 21.00
SOB. 7.00-15.00

SALON
PON.-PT. 9.00 - 18.00
SOB. 8.00-15.00

SERVICE

W związku z dynamicznym rozwojem poszukujemy kandydatów na stanowiska:

- **Dyrektor działu wdrożeń**
- **Konstruktor-technolog**
- **Konstruktor**
|maszyn budowlanych i drogowych|
- **Mistrz produkcji**
- **Specj. ds. logistyki**
- **Specj. ds. kontroli jakości**
- **Projektant hydrauliki siłowej**
- **Specjalistów ds. handlu zagranicznego**
- **Specj. ds. handlu wyrobami pneumatyki i hydrauliki**
- **Konstruktor-technolog pneumatyki i hydrauliki**
- **Specjalistów ds. handlu**
|rynków wschodnie i zachodnie|

poszukujemy również pracowników w zawodach:

- **Spawacz**
- **Tokarz**
- **Frezer**
- **Operator OSN**
- **Ślusarz-mechanik**

Nowo otwarte filie w Strabli i Narewce również poszukują pracowników w ww. zawodach.

Zgłoszenia należy składać osobiście, listownie lub drogą elektroniczną

Dział Kadr **PRONAR** Sp. z o.o.

ul. Mickiewicza 101A

17-210 Narew

www.pronar.pl

e-mail: kadry@pronar.pl

Więcej informacji uzyskają Państwo pod nr telefonów

|085| 6827147

|085| 6827289

|085| 6827284

